

ПРЕДЛАГАЧ: ГРАДСКО ВЕЋЕ

ПРЕДЛОГ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД СУБОТИЦА

ПЛАН СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА

Суботица, 2023. године

САДРЖАЈ

1. Увод	4
1.1. Правни основ и контекст за израду Плана смањења ризика од катастрофа	6
1.1.1. Законски оквир на основу којег се доноси План	6
1.1.2. Контекст за израду Плана смањења ризика од катастрофа	8
1.2. Опасности за које се ради План смањења ризика од катастрофа	11
1.3. Анализа постојећег стања	12
1.4. Опис жељеног стања	46
1.4.1. Општи и посебни циљеви	47
1.5. Извод из Процене ризика од катастрофа	52
1.5.1. Земљотреси	52
1.5.2. Поплаве (урбане поплаве)	55
1.5.3. Екстремне временске појаве (снежне мећаве, наноси и поледица, хладни талас)	59
1.5.4. Епидемије и пандемије	61
2. Посебан циљ 1: Успостављање и оснаживање институционалних основа, механизма и капацитета за управљање ризицима од катастрофа	65
3. Посебан циљ 2: Креирање савременог јединственог система за јавно узбуњивање и обавештавање	73
4. Посебан циљ 3: Унапређење свеобухватне припремљености субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за реаговање на катастрофе	80
5. Посебан циљ 4: Успостављање одрживог система финансирања управљања ризицима од катастрофа	87
6. Посебан циљ 5: Унапређење међусекторске сарадње на билатералном и мултилатералном нивоу	90
7. Посебан циљ 6: Успостављен јединствени информациони систем података релевантних за управљање ризицима од катастрофа	93
8. Посебан циљ 7: Успостављање функционалног система обнове од елементарних и других непогода уз начело изградње бољег	97
9. Посебан циљ 8: Структурно смањење ризика кроз инвестиције у отпорност	101
10. Општа документација	106
10.1. Пројектни задатак	106
10.2. Начин израде Плана смањења ризика од катастрофа	106
10.3. Одлука о покретању поступка израде Плана смањења ризика од катастрофа	109
10.4. Копија лиценце за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања	112

11. Литература 113

1. Увод

Климатске промене и напредак у свим областима друштвеног живота захтевају свеобухватну промену у разумевању и комуницирању постојећих, растућих и будућих ризика. Сам појам ризика има вишеструка значења, а у зависности од дисциплине у односу на коју се дефинише. У истраживању и пракси катастрофа, ризик означава комбинацију вероватноће да ће се катастрофа десити у одређеном временском раздобљу и са одређеним негативним последицама (Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, 2018). Ризици од катастрофа постају комплексни и међусобно повезани, а њихово идентификовање, разумевање, процењивање и умањивање представља истовремено цивилизацијску нужду и истински изазов данашњице. Разноврсност, учесталост и рушилачко дејство елементарних и других непогода, нарочито екстремних временских појава, повећавају вероватноћу настанка и обим катастрофалних последица по локалне заједнице (European Forum for Disaster Risk Reduction, 2021). Стога је, више него икада пре, присутна потреба пружања помоћи заједницама да се припреме за одговор на катастрофе, помажући им у спасавању живота, очувању имовине, те одржавању друштвене, еколошке, економске и политичке стабилности (Pearce, 2000, p. 6).

Како се ризици морају посматрати у контексту друштва чији су део, сваки аспект тог друштва, као и сваки члан, има одређену одговорност у припреми и одговору на катастрофе. Не тако давно, велики део одговора на катастрофе био је фокусиран на побољшање реаговања што је без сумње помогло да се спасу многи животи. Међутим, да би се зауставила већа него икад социјална и економска цена катастрофа, пажња је усмерена на проактивно деловање тј. на избегавање и ублажавање катастрофалних последица. У том смислу, данас се при управљању ризицима од катастрофа у пракси користе три приступа који чине интегралну целину: управљање катастрофама, управљање ризицима од катастрофа и смањење ризика од катастрофа (Šakić Trogrlić et al., 2022). Управљање ризицима од катастрофа је дисциплина и професија која примењује науку, технологију, планирање и управљање у циљу контроле екстремних догађаја који могу повредити или усмртити велики број људи, нанети велику штету имовини и нарушити живот у друштву (Phillips & Jenkins, 2010). Сврха управљања ризицима од катастрофа јесте смањење подривајућих, често неприметних фактора ризика, повећане спремност друштва на потенцијалне катастрофе, правовремен одговор и опоравак када се оне десе. Управљање ризицима од катастрофа представља један континуум повезаних и зависних процеса чији је циљ оснаживање капацитета и отпорности заједница и домаћинстава за заштиту живота и средстава за живот, кроз мере које ће избећи (превенција) или ограничити (ублажавање) потенцијалне ефекте манифестованих опасности. Читав циклус управљања катастрофама чине управо ове четири фазе (Warfield, 2008): ублажавања, односно избегавања ефеката катастрофа, припреме планирања одговора на катастрофу, одговора тј. напора за ублажавање последица проузрокованих катастрофом и опоравка или повратка заједнице на стање пре катастрофе.

У односу на претходно, смањење ризика од катастрофа односи се на спровођење превентивних активности и дефинише се као политика која се успоставља и води у циљу спречавања нових и смањења постојећих ризика кроз имплементацију интегрисаних и инклузивних економских, социјалних, едукативних, нормативних, здравствених, културних, технолошких, политичких и институционалних мера којима се јача отпорност и припремљеност заједнице за одговор и ублажавање последица од насталих катастрофа. Главни циљ концепта смањења ризика од катастрофа јесте изградња отпорности на последице природних и антропогених опасности кроз идентификовање и ефикасно управљање ризицима, а не само кроз управљање одговором на катастрофе (Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, 2018). А када је реч о приступу управљања катастрофама као фактичким стањем, односно ванредним ситуацијама као правном режиму насталом по проглашењу од надлежног органа, оно обухвата организацију и руковођење субјектима и снагама система заштите и спасавања у циљу решавања свих аспеката одговора на катастрофе и предузимања иницијалних корака у опоравку (Ujedinjene naciје, 2009).

Као што видимо, управљање ризицима од катастрофа захтева мултидисциплинарни приступ који подразумева сарадњу и укљученост многобројних субјеката. Без обзира на степен централизованости односно децентрализованости националног система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, јединице локалне самоуправе и локалне заједнице играју кључну улогу не само у одговору на катастрофе, него у свеобухватној изградњи отпорних заједница (Malalgoda, Amaratunga & Pathirage, 2010). Један од разлога који оправдава и објашњава потребу за оваквом улогом локалне заједнице је чињеница да су елементарне и друге непогде углавном локални догађаји који прво наступају на територији јединице локалне самоуправе. Постојећи систем смањења ризика од катастрофа и управљања у ванредним ситуацијама у Републици Србији успостављен је на принципима дефинисаним најпре Законом о ванредним ситуацијама из 2009. године, који је и поставио темеље за његову изградњу као јединственог система, идентификовао субјекте и снаге система, дефинисао положај и улогу свих субјеката система од Народне скупштине, преко надлежних покрајинских, локалних органа и институција до појединаца. Новим Законом који је донет 2018. године овај основ је проширен и усклађен са актуелним међународним стандардима, а заснива се на поступном и локалном приступу где јединице локалне самоуправе имају примарну улогу у управљању ризиком од катастрофа и као такве у заштити и спасавању прво користе сопствене снаге и средства (Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, 2018). Претходно указује на преко потребно улагање у развијање система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама Града Суботице, које се потврђује кроз кључно очување живота и функционисања заједнице, као и кроз исплативост инвестиција у отпорност.

Искуства стечена у претходним деценијама показују да систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама у целини, а нарочито на локалном нивоу, још увек показује ограничења, недовољну ефикасност и сведочи о потреби унапређивања истог. Нарочито је присутна недовољно развијена свест о значају превентивних активности и предузимању мера смањења ризика од катастрофа пре него

што се оне догоде. Развој снажних и добро структурисаних локалних капацитета за управљање ризицима (Bendimerad, 2003), још увек је ослоњен на посвећеност, стручност и креативност појединаца. Неопходно је створити културу разумевања и укључености која ће бити подржана институционално - легислативом, финансијским средствима, алокацијом ресурса и активним ангажманом (Šakić Trogrlić et al., 2022). Управо зато, кључан је искорак из зоне колективног ослањања на досадашњу праксу и улагање у дугорочно одрживе моделе планирања и деловања.

1.1. Правни основ и контекст за израду Плана смањења ризика од катастрофа

1.1.1. Законски оквир на основу којег се доноси План

У изради овог Плана смањења ризика од катастрофа биће сагледани сви аспекти правних регулатива и то:

- Оквир за смањење ризика од катастрофа из Сендаија за период 2015-2030;
- Стратегија националне безбедности Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 94/2019);
- Национална стратегија смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама у Републици Србији за период 2023-2030;
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/2018);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/2009, 20/2015 и 87/2018 и 87/2018 – др. закон);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон);
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон и 54/2015 - др. закон);
- Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник РС“, бр. 88/2010, 104/2016 - др. закон и 83/2018 – др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/2007, 88/2009, 88/2009 - др. закон, 104/2009 - др. закон, 10/2015 и 36/2018);
- Закон о обнови након елементарне и друге непогоде („Службени гласник РС“, бр. 112/2015);
- Закон о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 30/2018 – др. закон и 47/2018);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 - УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - УС, 50/2013 - УС, 98/2013 - УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31 /2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023);

- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон);
- Уредба о обавезама субјеката система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама у поступку израде Регистра ризика од катастрофа, начину израде Регистра ризика од катастрофа и уносу података („Службени гласник РС“, бр. 122/2020);
- Уредба о садржају, начину израде и обавезама субјеката у вези са израдом процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања („Службени гласник РС“, бр. 102/2020);
- Уредба о јединицама цивилне заштите, намени, задацима, мобилизацији и начину употребе („Службени гласник РС“, бр. 84/2020);
- Уредба о саставу, начину и организацији рада штабова за ванредне ситуације („Службени гласник РС“, бр. 27/2020);
- Уредба о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа („Службени гласник РС“, бр. 21/2020);
- Уредба о заштити од неексплодираних убојних средстава („Службени гласник РС“, бр. 70/2013);
- Уредба о служби у активној резерви у специјализованим јединицама цивилне заштите („Службени гласник РС“, бр. 46/2013);
- Уредба о начину ангажовања ствари за потребе заштите и спасавања и начину остваривања права на накнаду за коришћење истих („Службени гласник РС“, бр. 10/2013);
- Уредба о спровођењу евакуације („Службени гласник РС“, бр. 22/2011);
- Уредба о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа („Службени гласник РС“, бр. 3/2011 и 37/2015);
- Правилник о начину обучавања, оспособљавања, наставним плановима и програмима субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 128/2020);
- Правилник о раду повереника и заменика повереника цивилне заштите и критеријумима за њихово именовање („Службени гласник РС“, бр. 102/2020);
- Правилник о униформи и ознакама цивилне заштите, ознакама функција и специјалности и личној карти припадника цивилне заштите („Службени гласник РС“, бр. 32/2020 и 83/2020);
- Правилник о садржини, начину успостављања и одржавања регистра ризика од катастрофа („Службени гласник РС“, бр. 78/2019);
- Правилник о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, бр. 41/2019);
- Правилник о стручном испиту за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања („Службени гласник РС“, бр. 20/2019);
- Правилник о условима које морају испуњавати правна лица за издавање овлашћења за организовање и спровођење обуке за полагање посебног стручног испита за

- израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, начину израде и садржају плана и програма обуке („Службени гласник РС“, бр. 13/2019);
- Правилник о садржају и начину вођења евиденције о припадницима органа, јединица, служби и другим учесницима и о средствима и опреми у цивилној заштити („Службени гласник РС“, бр. 91/2013);
  - Правилник о садржају информације о опасностима, мерама и поступцима у случају удеса („Службени гласник РС“, бр. 18/2012);
  - Правилник о категоризацији ванредних догађаја, начину спровођења истраге и вођења евиденције о ванредном догађају, о обрасцу евиденције и обрасцу извештаја о ванредним догађајима насталим током рада жичаре за транспорт лица (Службени гласник РС“, бр. 94/2019);
  - Правилник о техничким нормативима за склоништа („Службени лист СФРЈ, бр. 55/1983);
  - Правилник о начину и условима коришћења јавних и блоковских склоништа у миру („Службени гласник РС“, бр. 61/2001 и 69/2001);
  - Правилник о начину утврђивања вредности грађевинског дела објекта и начину обрачуна накнаде за склониште („Службени гласник РС“, бр. 78/2012);
  - Правилник о начину обрачуна накнаде за изградњу и одржавање склоништа и вршењу других услуга („Службени гласник РС“, бр. 65/2002 и 87/2002);
  - Одлука о одређивању минималне јединичне цене за обрачун накнаде за изградњу и одржавање склоништа и других услуга („Службени гласник РС“, бр. 66/2002);
  - Правилник о обавезном атестирању противударних вентила за склоништа и двопаменске објекте и о условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлашћене за атестирање тих производа („Службени лист СФРЈ, бр. 24/1990);
  - Правилник о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Службени гласник РС“, бр. 3/2018);
  - Правилник за грађевинске конструкције („Службени гласник РС“, бр. 89/2019, 52/2020 и 122/2020);
  - Правилник о професионалним ватрогасним јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 18/2012);
  - Упутство о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања („Службени гласник РС“, бр. 80/2019);
  - Упутство о јединственој методологији за процену штете од елементарних непогода („Службени лист СФРЈ“, бр. 17/1979).

1.1.2. Контекст за израду Плана смањења ризика од катастрофа

Оквиром из Сендаија за смањење ризика од катастрофа 2015-2030 државе чланице Уједињених нација су на Трећој светској конференцији Уједињених нација за смањење ризика од катастрофа у Сендаију (Јапан) поновиле своју одређеност за спровођење институционалних активности са циљем смањења ризика од катастрофа и потребу интегрисања смањења ризика од катастрофа у политике, планове, програме и буџете на свим националним нивоима власти. Овај оквир препознаје важност коју локалне владе односно различити нивои управљања локалним заједницама попут градова, општина,

региона, провинција и држава, имају у остваривању овог циља, а с обзиром да све већи број становништва живи у урбаним срединама. У том смислу наложено је јединицама локалне самоуправе да сада, више него икада раније, уложе напоре у смањење ризика од катастрофа и изградњу отпорности, а са друге стране да размотре одговорности и моћ коју имају како би се суочиле са проблемима новог доба. Оквиром је дефинисано седам циљева и четири приоритета за спровођење активности које треба да спрече појављивање нових и смање постојеће ризике од катастрофа. Док приоритети (разумевање ризика од катастрофа, јачање система управе за управљање ризиком од катастрофа, улагање у смањење ризика од катастрофа у циљу јачања отпорности и унапређење спремности за ефикасно реаговање и „изградња бољег него што је било“ у току обнове, санације и реконструкције) прате све фазе процеса смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (превенцију, ублажавање ризика, реаговање, обнову и реконструкцију), кроз 5. циљ Оквира из Сендаија наглашава се потреба знатног повећања броја земаља са националним и локалним стратегијама за смањење ризика од катастрофа до 2020. Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (2018) у први план ставља принципе, планске документе, мере и активности који треба да допринесу што успешнијој превенцији од елементарних и других непогода, јачању отпорности појединаца и заједница на последице елементарних и других непогода и подизању нивоа спремности за реаговање. Као субјекат система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, јединица локалне самоуправе у оквиру својих надлежности, у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, 2018):

- 1) доноси акт о организацији и функционисању цивилне заштите на територији јединице локалне самоуправе, на предлог надлежног штаба и обезбеђује његово спровођење;
- 2) израђује и доноси Процену ризика од катастрофа, локални План смањења ризика од катастрофа, План заштите и спасавања и Екстерни план заштите од великог удеса уколико се на њеној територији налази СЕВЕСО комплекс вишег реда;
- 3) образује штаб за ванредне ситуације;
- 4) одређује субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање јединице локалне самоуправе на предлог надлежног штаба;
- 5) планира и обезбеђује буџетска средства намењена за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама;
- 6) образује јединице цивилне заштите;
- 7) успоставља ситуациони центар у складу са актом о организацији и функционисању цивилне заштите, а у зависности од техничких и материјалних могућности;
- 8) израђује студију покривености система за јавно узбуњивање за своју територију (акустичку студију) и стара се о одржавању, набавци и постављању акустичких извора (сирена) и остале опреме у оквиру јединственог система за јавно узбуњивање у Републици Србији;

- 9) сарађује са суседним јединицама локалне самоуправе у спровођењу мера и активности од значаја за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама;
- 10) предузима хитне и превентивне мере у циљу смањења ризика од катастрофа;
- 11) усваја годишњи план рада и годишњи извештај о раду штаба за ванредне ситуације;
- 12) обавља и друге послове утврђене законом.

Јединица локалне самоуправе надлежна је за израду три круцијална документа: Процене ризика од катастрофа, Плана смањења ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања, који се доносе на три године. Ова документа према Закону треба да израђују привредна друштва и друга правна лица која имају овлашћење за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања (најмање три лица у сталном радном односу са лиценцом за израду ових докумената), односно локална самоуправа самостално, уколико има макар једно стално запослено лице које поседује лиценцу (Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, 2018). Сагласно члану 16. Закона и члану 2. Уредбе о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа (2020), Планом смањења ризика од катастрофа (у даљем тексту: План) утврђују се конкретне превентивне, организационе, техничке, финансијске, нормативне, надзорне, едукативне и друге мере и активности које су надлежни државни органи и други субјекти, на основу процене појединих ризика, дужни да предузму у будућем периоду у циљу смањења ризика од катастрофа и ублажавања њихових последица. Мере за смањење ризика од катастрофа деле се на структурне и неструктурне (UNDRR, 2016). Структурне мере се односе на инжењерски приступ, технике и физичку градњу ради смањења или избегавања могућих утицаја и постизања отпорности структуре или система, док се неструктурне мере ослањају на „меки приступ“ и обухватају сваку меру која не укључује физичку конструкцију, а користи знање, праксу или споразум за смањење ризика, посебно кроз политике, законе, подизање свести јавности, обуке и едукације (Уједињене нације, 2009; Šakić Trogrlić et al., 2022). Структурне мере су више усмерене ка ублажавању ризика, а неструктурне мере ка умањењу угрожености и изложености и повећању припремљености заједнице.

План обавезно садржи следеће елементе (Уредба о садржају и начину израде Плана смањења ризика од катастрофа, 2020):

- 1) увод у План који у себи садржи назив опасности за коју се ради План, анализу постојећег стања, опис жељеног стања (општи и посебни циљеви) и извод из процене ризика у делу којим се дефинише ниво ризика од предметне опасности (матрица за штићене вредности);
- 2) мере и активности које је потребно предузети ради смањења ризика од катастрофа;
- 3) субјекте одговорне за спровођење мера и активности, као и за праћење спровођења и извештавање о спровођењу;
- 4) рокове за завршетак предвиђених мера и активности;

- 5) потребна средства за спровођење мера и активности, уз навођење извора финансирања за обезбеђена средства.

План се израђује на основу усвојене односно ажуриране Процене ризика од катастрофа за територију за коју се доноси.

1.2. Опасности за које се ради План смањења ризика од катастрофа

На основу добијених и доступних података, чланови радне групе за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања за територију Града Суботице су приликом прелиминарне идентификације опасности током израде Процене ризика од катастрофа дошли до закључка да поједине елементарне и друге непогоде могу представљати опасност по све штићене вредности (живот и здравље људи, економија/екологија и друштвена стабилност) и да током деловања могу нанети озбиљне штете које битно оптерећују буџет Града; да неке елементарне и друге непогоде могу представљати опасност по део штићених вредности (живот и здравље људи и економија/екологија), а да одређене елементарне и друге непогоде, иако се често јављају, не представљају никакву или незнатну опасност по штићене вредности, односно оптерећење по буџет Града. Посебна пажња је посвећена идентификацији могућих опасности које могу наступити комбиновано - истовремено или накнадно, по принципу домино ефекта, у виду мултиризика. Проценом ризика од катастрофа Града Суботице прелиминарно су идентификоване опасности (преглед дат у табели бр. 1) које су истовремено основ за израду Плана смањења ризика од катастрофа.

Табела 1. Прелиминарна идентификација опасности

ОПАСНОСТИ		ШТИЋЕНЕ ВРЕДНОСТИ		
		Живот и здравље људи	Економија/екологија	Друштвена стабилност
1.	Земљотреси	Могуће последице	Могуће последице	Могуће последице
2.	Одрони, клизишта и ерозије	Не очекују се последице		
3.	Поплаве	Могуће последице	Могуће последице	Могуће последице
4.	Екстремне временске појаве	Могуће последице	Могуће последице	Могуће последице
5.	Недостатак воде за пиће	Не очекују се последице		
6.	Епидемије и пандемије	Могуће последице	Могуће последице	Могуће последице
7.	Биљне болести	Не очекују се последице		
8.	Болести животиња	Не очекују се последице		
9.	Пожари и експлозије, пожари на отвореном	Не очекују се последице		

10.	Техничко - технолошке несреће	Не очекују се последице
11.	Нуклеарни и радиолошки акциденти	<i>Процена за ову врсту опасности се израђује искључиво на нивоу Републике Србије</i>
12.	Опасност од терористичког напада	<i>Процена за ову врсту опасности се израђује искључиво на нивоу Републике Србије</i>

1.3. Анализа постојећег стања

Систем управљања ризицима од катастрофа је од великог значаја за ефективно и ефикасно функционисање јединица локалне самоуправе и одрживи развој. За јачање система управљања ризицима од катастрофа, неопходно је постојање јасне визија, процедура, надлежности, упутстава и координација унутар и изван надлежних институција, као и учешће релевантних заинтересованих страна. Како би се адекватно управљало ризицима од катастрофа, неопходно је утврђивање почетног стања, у чему нам много може помоћи оквир за процену институционалних капацитета и пракси који је представљен у табели бр. 2 (Nikitina et al., 2005).

Табела 2. Оквир за процену институционалних капацитета и пракси у области управљања ризицима од катастрофа

Функције	Фазе циклуса катастрофа (временски ток)			
	Ублажавање (пре настанка катастрофе)	Припремљеност (пре настанка катастрофе)	Одговор (током односно након настанка катастрофе)	Опоравак и рехабилитација (по завршетку фазе одговора)
Разматрање <i>Шта је потребно да се уради?</i>	Како се доносе одлуке о управљању ризицима од катастрофа? Која и чија знања и искуства се узимају у обзир? Чији интереси се заступају?	Да ли се свеобухватно разматра и редовно прати стање капацитета у систему управљања ризицима од катастрофа? Да ли је јавност укључена у спровођење мера на повећању нивоа припремљености за катастрофе?	Како се доносе одлуке кога и шта прво треба заштитити и/или спасити?	Како се доносе одлуке о томе шта ће бити у фокус програма обнове након катастрофе? Чија знања и интереси се заступају и узимају у обзир?
Координација <i>Ко је одговоран?</i>	Какве су локалне политике и праксе у области смањења ризика од катастрофа? Колико су надлежни органи и институције упознате са нормативном регулативом из ове области? Која подзаконска акта и процедуре постоје?	Да ли су и како подељене одговорности међу надлежним установама, службама и јавности? Да ли је у функцији систем јавног узбуњивања?	Како се спроводе специфичне политике и процедуре када се ванредна ситуација догоди? Да ли постоји јаз између припадајућих одговорности и деловања кључних актера? Чија је одговорност за добру и лошу праксу?	Да ли су ресурси неопходни за обнову адекватно мобилисани и усмерени ефективно? Да ли су рехабилитационе мере интегрисане у напредак заједнице и јединице локалне самоуправе? Да ли постоје јасне, свима познате, процедуре пријаве, процене и верификације штете настале током ванредних ситуација?

Спровођење <i>Како се спроводи?</i>	<p>Које структурне и неструктурне мере су спроведене како би се спречила и умањила вероватноћа настанка и последице опасности које су препознате Проценом ризика од катастрофа? У којој мери се надзире спровођење законских и других прописа у вези са управљањем ризицима од катастрофа?</p>	<p>Да ли су органи јавне власти и надлежне службе добро припремљене? Да ли је јавност добро информисана? Како се спроводе националне и локалне политике у области припремљености за катастрофе?</p>	<p>Како су спроведене операције евакуације, потраге и спасавања и збрињавања угроженог и катастрофом погођеног становништва? Да ли су уложени посебни напори како би се помогло социјално угроженим групама? Да ли су и које мере спроведене како би се спречиле пљачке имовине?</p>	<p>Да ли су помоћ добили они којима је најпотребнија? Да ли су средства распоређена праведно, а процеси који их је прате транспарентни?</p>
Евалуација <i>Да ли је урађено и добро спроведено?</i>	<p>Како се процењује ефективност и ефикасност мера за смањење ризика од катастрофа?</p>	<p>Како се врши праћење и надзор над стањем припремљености надлежних установа, служби и заједнице?</p>	<p>Како се може оценити квалитет спроведених операција заштите и спасавања?</p>	<p>Како се процењује ефективност спроведених програма обнове и рехабилитације?</p>
	<p>Коме су и како надлежна лица, установе и службе одговорни? Да ли су научене лекције из претходних катастрофа изазваних елементарним и другим непогодама утицале на институционалне промене?</p>			

Стратегије, нормативно уређење, планови

Град Суботица је у циљу смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, односно организације заштите и спасавања на својој територији, израдио и усвојио следећа документа:

- 1) Одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите на територији Града Суботице (број I-00-82-1/2021);
- 2) Одлуку о одређивању оспособљених правних лица од значаја за заштиту и спасавање на територији Града Суботице (број: III-87-17/2014);
- 3) Одлуку о образовању Штаба за ванредне ситуације Града Суботице (број: I-00-021-61/2021);
- 4) Одлуку о образовању јединица цивилне заштите опште намене и специјализоване јединице ЦЗ за узбуњивање на територији Града Суботице (број: III-022-19/2022);
- 5) Закључак о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите на територији Града Суботице (број: II-217-10/2023-4);
- 6) Закључак о формирању стручно-оперативних тимова на територији Града Суботице и именовању руководиоца тимова (број: II-217-7/2022) и
- 7) Пословник о раду Градског штаба за ванредне ситуације (октобар 2011. године).

За територију Града Суботице, 2022. године израђени су Процена ризика од катастрофа, План заштите и спасавања и Екстерни план заштите од удеса и за исте је добијена сагласност Сектора за ванредне ситуације, Одељење у Суботици. Одлука о одређивању оспособљених правних лица од значаја за заштиту и спасавање на територији Града Суботице није усклађена са Законом, а поједина правна лица су угашена, те је у складу са потребама Града Суботице потребно одредити субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање и донети нову Одлуку којом ће исти бити именовани. Закључак о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите на територији Града Суботице потребно је у потпуности ускладити са Правилником о раду повереника и заменика повереника цивилне заштите и критеријумима за њихово именовање („Службени гласник РС“, бр. 102/2020), а у делу броја именованих повереника и заменика повереника у насељеним местима у односу на број становника. Пословник о раду Градског штаба за ванредне ситуације је потребно ускладити са Уредбом о саставу, начину и организацији рада штабова за ванредне ситуације („Службени Гласник РС“, бр. 27/2020) и Одлуком о образовању Штаба за ванредне ситуације Града Суботице из 2021. године. У односу на претходно, можемо закључити како Град Суботица поседује одговарајући правни оквир за управљање ризицима од елементарних и других непогода, али и да је исти потребно унапредити и ажурирати са позитивно-правним прописима који су хармонизовани Оквиром из Сендаја за смањење ризика од катастрофа 2015-2030. Информације из израђених и усвојених докумената неопходно је благовремено пратити и ажурирати.

На подручју Града Суботице налазе се Киреш, Криваја и Чик као водотоци I реда, док водотокова II реда нема, те стога не постоји потреба израде Оперативног плана одбране од поплава за воде II реда, као ни програма мера и радова на смањењу ризика од поплава. „Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“

Суботица нема израђен План рада на смањењу ризика од урбаних поплава које се јављају приликом већих падавина, али се Програмом пословања овог предузећа сваке године планирају послови планираних проширења упојних канала на подручју града, одржавању уличних сливника и изградње нових. Скупштина Града Суботице је Одлуком о општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима истом предузећу доделила управљање општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, те „Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица у складу са законом организује послове одржавања, заштите, коришћења и развоја путева. У односу на исказано, сваке године пред надолазећу зимску сезону, а имајући у виду опасности од екстремних временских непогода - снежних мећава, наноса и поледица, „Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица доноси План зимског одржавања општинских путева и улица за период од 01.11. до 01.04. наредне године на територији Града Суботице и заштићеног подручја Парка природе Палић.

Град Суботица има израђен План заштите од пожара Општине Суботица (децембар 2007. године) који је израдио Завод за урбанизам Општине Суботица и који није усклађен са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/2009, 20/2015 и 87/2018 и 87/2018 – др. закон), чланом 22., те не поседује сагласност Министарства унутрашњих послова Републике Србије. У циљу смањења ризика од шумских пожара и пожара на отвореном, Газдинска јединица Суботичке шуме спроводи оперативне планове заштите од пожара. Град Суботица има израђен Оперативни план спровођења превентивних мера заштите од пожара на отвореном простору и шумских пожара на подручју Града Суботице који се израђује и усваја на почетку године за текућу. Редовно се спроводе роковима предвиђене активности државних органа и партнера укључених у контролу спровођења и поштовања превентивних мера заштите од пожара (одржавање састанака са одговорним лицима односно субјектима заштите од пожара, ангажовање пољочувара, итд.).

Град Суботица нема израђен план и програм развоја система управљања ризицима од катастрофа. Такође, недостаје укључивање смањења ризика од катастрофа у политике и планове локалног развоја.

Систем раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања

Иако се последице природних катастрофа на људе, економију и животну средину не могу потпуно избећи, значајно се могу умањити. Подробно изучавање и познавање природних опасности, њихово праћење, издавање упозорења, остављање простора за правовремену акцију (попут евакуације, склањања, мера заштите од поплава, итд.) чине развој и коришћење система раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања једним од централних инструмената за умањење последица катастрофа и најисплативијих неструктурних мера смањења ризика (Vukmirović, 2011; Šakić Trogrlić et al., 2022). Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (2018) систем раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања дефинише као скуп активности усмерених на откривање, праћење и прикупљање информација као и благовремено обавештавање и упозоравање субјеката и снага смањења ризика од катастрофа и

управљања ванредним ситуацијама о свим врстама опасности које могу угрозити људе, животну средину, материјална и културна добра. Ефективан систем раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања чине четири међусобно повезане виталне компоненте (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2019; Marchezini et al., 2018):

- 1) развијање знања о ризику од катастрофа кроз свеобухватно мапирање опасности и процену ризика;
- 2) праћење и предвиђање опасности коришћењем висококвалитетне опреме и прихваћених научних методологија;
- 3) комуницирање и ширење правовремених, тачних, јасних и делотворних упозорења и
- 4) спремност за реаговање на свим нивоима за одговор на примљена упозорења.

Када је реч о раним најавама и упозоравању од поплава и екстремних временских појава, овлашћено лице Градске управе Града Суботице информације прима од Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Суботици, које иста добија непосредно од Републичког хидрометеоролошког завода Србије као референтне установе за давање и најаву за ванредне и опасне метеоролошке и хидролошке појаве. Град Суботица најаве и упозорења, у зависности од садржаја, даље прослеђује одређеним субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији Града Суботице. С обзиром да се ради о опасности која се дешава изненада и не може се предвидети, у случају земљотреса не постоји систем ране најаве односно упозорења. Мрежу сеизмолошких станица Србије чине 24 сеизмолошке станице са 87 дигиталних канала. На свим станицама користи се програм за аквизицију података SeisComp/SeedLink 2.1 (GFZ Potsdam). Пренос података са свих станица обавља се у реалном времену интернетом, при чему се подаци са сеизмолошке станице у Суботици одвија кабловским интернетом. Аутоматска и ручна обрада сеизмолошких података одвија се у централној сеизмолошкој станици у Београду и на централној мерној сеизмолошкој станици на Дивчибарима (Републички сеизмолошки завод, n.d.). У случају опасности на територији Града Суботице, узбуњивање као обавештавање становништва о наступајућој или насталој опасности ради хитног поступања у циљу заштите живота и здравља врши се путем система за јавно узбуњивање тј. сирена преко којих се емитују прописани сигнали знакова за узбуњивање, као и преко разгласних уређаја и електронских медија. Систем за јавно узбуњивање и обавештавање сматра се основом сваке стратегије смањења ризика од катастрофа.

Постојећи систем за јавно узбуњивање на територији Града Суботице је застарео и непоуздан, заснован углавном на аналогној технологији, са одређеним бројем неисправних и неупотребљивих сирена. Осим већ постојећих сиренама непокривених делова насеља, развој и ширење града допринео је додатној потреби ширења система за јавно узбуњивање с обзиром да тренутно стање заостаје за стварним потребама. Сходно претходном, постоји потреба за развојем и изградњом савременог система за јавно узбуњивање. На територији Града Суботице укупно се налази 38 сирена, од чега је тренутно у функцији 25 (преглед исправних сирена дат је у табели бр. 3). Све сирене које

су у функцији активирају се ручно. Од сирена које нису у функцији, због необављеног сервиса није могуће активирати 3 сирене, а с обзиром да се ради о пнеуматским сиренама типа „Херман“ које за покретање користе дизел мотор, није економски оправдано вршити њихову поправку већ је неопходно извршити њихову замену са електричним сиренама. Преосталих 10 сирена не постоји на евидентираним локацијама, ради се о локацијама на којима не постоје објекти или су објекти прешли у приватно власништво. С обзиром да Град Суботица нема савремени јединствени систем јавног узбуњивања, након ручног активирања појединачних сирена није могуће емитирати саопштење одмах иза сигнала као преко електронских сирена које имају могућност оглашавања говорних порука.

Град Суботица нема израђену студију покривености система за јавно узбуњивање за своју територију (акустичка студија). У циљу извршавања законске обавезе, изградњи система за јавно узбуњивање неопходно је да претходи акустичка студија на основу које је могуће извршити избор потребне и адекватне опреме како би се обезбедила акустичност сирена уз уважавање техничких норматива и свих фактора који утичу на простирање и слабљење звука у простору. Такође је потребно размотрити локације за смештање алармних станица, а по питању избора локација узети у обзир могућности смештаја опреме, напајање електричном енергијом и телекомуникационе везе за даљинско управљање сиренама. Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација ГУ Суботица у сарадњи са надлежним лицима из Одељења за ванредне ситуације у Суботици, једном годишње извршава проверу исправности сирена на територији Града Суботице. Приликом ових провера, није оглашаван знак „престанак опасности“ из разлога спречавања појаве панике код становништва. Недостаје разумевање система јавног узбуњивања као система оријентисаног ка људима, едукација и спровођење симулационих вежби који би утицали на другачију перцепцију ризика и повећали припремљеност грађана и грађанки Суботице за реаговање на упозорења. Редовне провере система јавног узбуњивања оглашавањем знака „престанак опасности“ сваког месеца у исто време, о чему се јавност унапред обавештава, редовна је пракса у другим јединицама локалне самоуправе Републике Србије и држава у региону. На тај начин се уз контролу функционалности система уједно подиже ниво припремљености заједнице на реаговање у случају катастрофа, увежбава руковање системом и проверава делотворност и ефикасност протокола чиме се систем интегрише у свакодневни живот заједнице.

Табела 3. Преглед исправних сирена на територији Града Суботице

Ред. бр.	Локација сирене	Врста сирене	Исправност сирене да/не
1.	Аксентија Мародића бб, Суботица	електрична	да
2.	Сивачки пут бр. 2, Суботица	електрична	да
3.	Мајшански пут бр. 85, Суботица	електрична	да
4.	Толминска бр. 1а, Суботица	електрична	да
5.	Ивана Антуновића бр. 90	електрична	да
6.	Хоргошки пут бр. 71, Палић	електрична	да
7.	Основна школа „Мика Антић“ Палић	електрична	да
8.	Даруварска бр. 12, Палић	електрична	да
9.	Железничка станица Бајмок	електрична	да
10.	Штросмајерова бр. 1, Бајмок	електрична	да
11.	Маршала Тита бр. 1, Чантавир	електрична	да
12.	Основна школа „Хуњади Јанош“ Чантавир	електрична	да
13.	Основна школа „Пионир“ Стари Жедник	електрична	да
14.	Железничка станица Нови Жедник	електрична	да
15.	Задружни дом Келебија	електрична	да
16.	Ватрогасни дом Таванкут	електрична	да
17.	Зграда месне заједнице Бачки Виногради	електрична	да
18.	Градска кућа Суботица	електрична	да
19.	Фабрика „Братство“ Суботица	електрична	да
20.	Фабрика „8. Март“ Суботица	електрична	да
21.	Ватрогасно-спасилачка јединица Суботица	електрична	да
22.	Железничка станица Суботица	електрична	да
23.	„ЈП Топлана“ Сегедински пут бр. 22, Суботица	електрична	да
24.	Ватрогасни дом Стари Жедник	електрична	да
25.	Зграда месне заједнице Прозивка	електрична	да

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (2018) дефинисано је постојање ситуационог центра 112, као дела службе 112 чији је задатак рано упозоравање, обавештавање и узбуњивање грађана и надлежних органа. Ова служба условљава постојање јединственог, општепознатог и интернационалног броја 112 који грађани могу да позову у хитним случајевима. Преко ситуационог центра 112 грађани би, осим позивања јединственог броја хитних служби уместо досадашњих појединачних диспечерских центара (192 - полиција; 193 – ватрогасци; 194 – хитна помоћ), требали правовремено да добију упозорења, као и обавештења о томе шта треба да ураде како би се заштитили од опасности. Ово техничко-технолошко решење кроз интеграцију телекомуникационих и информационих система, омогућава брзо реаговање не само оператера на позив грађана и управљање ресурсима потребним за пружање помоћи, него побољшање квалитета управљања системима јавног узбуњивања и обавештавања. Иако постоји више модела организовања службе 112 (Vratonjić, 2012), у Граду Суботици ситуациони центар 112 организационо је приспојен Ватрогасно-

спасилачкој јединици Суботица, у којој дежурни оператер прима и позиве грађана на број 112 и обрађује их на локалном нивоу. Овај модел, у коме оператер припада једној од хитних служби, често представља наслеђе из старијих времена и степеницу ка промени система. Постојећи телекомуникационо-информациони систем, просторни и људски ресурси, начин функционисања и застарелост система јавног узбуњивања не омогућавају да ситуациони центар функционише и обавља улогу која му је законски и идејно одређена. Сходно претходном, није могуће управљати и надzirати цели систем раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања из оперативног центра 112.

Просторно планирање и легализација објеката

Начин коришћења земљишта, као и изградња стамбених, јавних и индустријских објеката и критичне инфраструктуре директно утиче на вероватноћу настанка катастрофе и могуће последице. Одрживо урбанистичко планирање и пројектовање није само средство за постизање урбаног и регионалног развоја, него и основа смањења ризика од катастрофа (Chugh, 2020; UNDDR, 2017a). Приликом израде урбанистичко планске документације „Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица, у складу са Законом о планирању и изградњи, прибавља све релевантне податке о постојећој планској документацији, посебним условима за заштиту и уређење простора, стању и капацитетима комуналне, саобраћајне и остале инфраструктуре од надлежних комуналних предузећа, као и услове од органа, организација и предузећа из области које су од утицаја на израду конкретног плана. У складу са тим, а у циљу заштите грађевинских објеката и осталих садржаја у простору, при њиховом пројектовању и извођењу у обзир се узимају меродавни параметри који се односе на заштиту од елементарних непогода (врста и количина атмосферских падавина, дебљина снежног покривача, јачина ветра, носивост терена, висина подземних вода и сл.). Са аспекта заштите од елементарних и других непогода, примењују се мере заштите које обухватају превентивне мере за спречавање непогода или ублажавање њиховог дејства, мере које се предузимају у случају непосредне опасности од елементарних непогода, мере заштите када наступе непогоде и мере ублажавања и отклањања непосредних последица насталих дејством непогода или удеса.

При просторном и урбанистичком планирању, пројектовању и изградњи објеката на подручју Града Суботица, посебна пажња се обраћа на сеизмички хазард тј. степен сеизмичности и пројектовања зграда за очекивани степен сеизмичности. Подручје Града Суботица на којем се налази простор обухваћен Планом, према карти сеизмичке регионализације Републике Србије у погледу интензитета земљотреса, спада у VII степен Меркали-Канкани-Зибергове скале (MCS), па се приликом пројектовања објеката строго поштују техничке мере заштите при изградњи објеката захтеване Правилником за грађевинске конструкције („Службени гласник РС“, бр. 89/2019, 52/2020 и 122/2020). Објекти и погони на територији Града који су грађени пре земљотреса у Скопљу 1963. године нису били грађени уз поштовање обавезних техничких прописа за грађење у сеизмичким подручјима који су донесени 1964. године, а након катастрофалног земљотреса у Скопљу 1963. године. Типови зграда у Граду Суботици чине: зграде грађене од набоја, черпића и зграде од тврдог материјала зидане у блатном малтеру,

зграде грађене од опеке зидане у кречном и продуженом малтеру, зграде од блокова и камена и зграде које су делимично грађене у комбинацији са дрвеним конструкцијама, армирано-бетонске грађевине, објекти грађени од челичне и дрвене конструкције. На територији Града, у 22 насеља тј. 37 месних заједница, постоје објекти старије и новије градње. На сеоском подручју још увек се могу наћи у употреби куће сачињене комбинацијом дрвета, земље, печене цигле и црепа, али исто тако и стамбени објекти армирано-бетонске структуре, са стабилним кровним конструкцијама. Да би се постигао задовољавајући квалитет градње на простору територије Града узима се у обзир неколико елемената:

- 1) Адекватно просторно и урбанистичко планирање у односу на карактеристике територије и тла;
- 2) Адекватан одабир локације за градњу у складу са врстом објеката који се гради (тло и темељна конструкција су међусобно зависни);
- 3) Пројектовање у складу са сеизмолошким захтевима;
- 4) Адекватан избор материјала да би конструкције биле чврсте (челик, армирани бетон, дрво).

Када је у питању ризик од земљотреса, а приликом израде урбанистичких планова за територију Града Суботице, врши се исхођење сеизмолошких услова од Републичког сеизмолошког завода у које су уграђене мапе ризика (мапе хазарда) од земљотреса. При урбанистичком планирању и пројектовању превентивне мере, које се тичу сагледавања сеизмичког хазарда на планском подручју, уграђују се у планску документацију на основу исходованих услова у којима су приказане карте и табеле нумеричких вредности од утицаја на сагледавање сеизмичког хазарда. Конкретне мере приликом пројектовања и изградње објеката се одређују обавезним инжењерскогеолошким-геотехничким истражним радовима који претходе пројектовању.

У смислу смањења последица изазваних плавлеем од унутрашњих вода, унутар грађевинског подручја у зонама која су покривене градском канализацијом, обавеза Инвеститора објекта у целом обухвату плана је да заштити свој објекат од изливне воде из јавне канализације на површини терена и од плавлеења објеката повратом воде кроз канализациони прикључак. У случају изградње вишепородично-стамбених објеката обавезна је изградња високог приземља. Санитарно-фекалне и технолошке отпадне воде се директно упуштају у канализацију након њене изградње, уз услов да квалитет испуштених отпадних вода мора да задовољава параметре – максималне дозвољене концентрације (МДК). Условно чисте атмосферске воде (са кровних равни, чистих бетонских површина), чији квалитет одговара II класе воде се без пречишћавања усмеравају ка постојећим отворенима каналима, путним јарцима, риголама или решавају разливањем и упијањем у слободни околни простор. У случајевима када се изградња објеката врши у делу града у којем још није изграђена канализација, до изградње канализационе мреже, одвођење отпадних вода се решава индивидуално тј. изградњом водонепропусних септичких јама, док се одвођење атмосферских вода решава разливањем и упијањем у слободан околни простор унутар сопствене парцеле.

Град Суботица има израђен и усвојен Просторни план Града Суботица („Службени лист града Суботице“, бр. 16/2012), Генерални план Суботица – Палић до 2020. године („Службени лист општине Суботица“, бр. 16/2006, 17/2006 испр. и 28/2006) и Генерални урбанистички план Суботица-Палић до 2030. године („Службени лист Град Суботице“, бр. 29/2018). Секретаријат за грађевинарство Градске управе Града Суботице, који у свом саставу има две организационе јединице: Одсек за спровођење обједињене процедуре и Одсек за озакоњење објеката, врши надлежне послове организовања процедура доношења просторно-урбанистичке документације и техничке документације из области утврђивања земљишта; решавања у управном поступку у првом степену о правима и дужностима лица у управним стварима из надлежности Секретаријата; извршавања закона и других прописа чије је извршавање поверено Граду из области грађевинарства, управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине града из надлежности Секретаријата. Претходним, Секретаријат за грађевинарство заједно са надлежном грађевинском инспекцијом у оквиру Секретаријата за инспекцијско-надзорне послове, обезбеђују примену кључних услова за ефикасно спровођење грађевинских прописа. Секретаријат за грађевинарство ГУ Суботица нема израђене евиденције о броју легалних објеката, укупном броју издатих употребних дозвола, нити процене о броју бесправно грађених објеката на територији Града Суботице. Закључно са 29. августом 2023. године, по евиденцији Секретаријата за грађевинарство, активно је 12.728 предмета у вези поднетих захтева за легализацију објеката. Број поднетих тј. примљених захтева се свакодневно увећава у просеку за 5.

Заштита од урбаних поплава

На територији Града Суботице налазе се Криваја, Чик и Киреш као природни водотоци 1. реда, који су уједно и међудржавне воде са изворима на подручју Мађарске. Међутим, дуги низ година нема дотока воде са територије Мађарске с обзиром да су извори пресушили. Протеклих 20 година вода је коритом Киреша дотицала из Мађарске само 1999. и 2010. године, када су биле велике поплаве од унутрашњих вода на територији обе државе. Поменути природни водотоци у Граду Суботици се снабдевају водом из сопственог слива са територије кроз коју пролазе и из одводне каналске мреже као реципијент истих. Са аспекта водопривреде ова територија подељена је на 5 сливних подручја, чије су основне карактеристике наведене у табели бр. 4. Водопривредно привредно друштво Дунав-Тиса-Дунав „Северна Бачка“ д.о.о. Суботица (у даљем тексту: ДТД „Северна Бачка“) односно водна јединица „Северна Бачка – Суботица“ покрива целокупно подручје Града Суботице.

Табела 4. Основни параметри сливова на територији Града Суботица (извор: ДТД „Северна Бачка“)

Ред · бр.	Назив слива	Површина слива (у ha)	Дужина водотока на сливу водне јединице (km)	Дужина каналске мреже (km)	Све укупно (km)
1.	Кереш	25.993,30	7,152	62,913	70,065
2.	Чик 1	34.425,70	40,637	14,156	54,793
3.	Криваја 1	37.843,00	30,292	65,795	96,087
4.	Хоргош – Мартонош слив XI	853,30	-	1,6	1,6
5.	Плазовић	1.146,80	-	5,42	5,42
Укупно		100.262,10	78,081	149,884	227,965

Када је у питању заштита од поплава, сваке године до краја текуће године за наредну годину јавна водопривредна предузећа у складу са Општим планом за одбрану од поплава припремају Оперативни план за одбрану од поплава за територију Републике Србије који садржи: назив правних лица надлежних за организовање и спровођење одбране од поплава на територији Републике Србије и имена руководиоца од поплава и других одговорних лица; оперативни план за одбрану од поплава од спољних и унутрашњих вода и преглед хидролошких и метеоролошких станица и пунктова за осматрање ледених појава.

Табела 5. Преглед хидромелиорационих система (ХМС) на подручју водне јединице „Северна Бачка – Суботица“

Ред · бр.	Ознака ХМС	Систем (ХМС)	Територијална припадност система Катастарска општина (КО)
1.	GD SBS 80.	Кереш	Стари Град, Нови Град, Палић и Бачки Виногради
2.	GD SBS 81.	Чик 1	Чантавир, Биково, Доњи Град, Таванкут и Жедник
3.	GD SBS 82.	Криваја 1	Таванкут, Доњи Град, Ђурђин, Жедник и Бајмок
4.	GD SBS 83.	Хоргош – Мартонош слив XI	Бачки Виногради
5.	GD SBS 84.	Плазовић	Бајмок

С обзиром да на територији Града Суботице нема река, не врши се одбрана од спољних вода. ДТД „Северна Бачка“, а на основу проглашене редовне или ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода, приступа неопходним активностима како би се заштитило становништво и имовина. У том смислу, са циљем смањења ризика од поплава од

унутрашњих вода, ДТД „Северна Бачка“ изводи следеће радове на водотоковима и каналској мрежи:

- 1) Мониторинг нивоа подземних вода у бунарима, мерење падавина, израда месечног билтена са графичким приказом количине падавина и нивограма подземне воде у бунарима;
- 2) Стално праћење стања водних објеката и управљање водним режимом путем погона устава;
- 3) Машинско кошење и тарупирање корита водотока/канала и обалног инспекционог појаса годишње једном или два пута према потребама и финансијским могућностима;
- 4) Машинско кошење инспекционе стазе око акумулационих језера и природних језера;
- 5) Сечење дрвећа у кориту водотока/канала, премазивање пањева хемијским средствима;
- 6) Уклањање убаченог смећа из каналског профила;
- 7) Поправке пропуста и мостова, израда заштитне облоге корита испред и иза објеката на дужини од 3-5 m у зависности од врсте тла и степена ерозије обалног појаса у близини објекта, поправка оgrade уколико постоји на објекту;
- 8) Поправке пропуста и мостова у случају ерозије заштитног слоја бетона до арматуре (огољен заштитни слој и арматура је изложена корозији), уклањање слабо везаних делова бетона пропуста применом репаратурних малтера и специјалних заштитних премаза и
- 9) Поправка табластих устава, израда нове табле и новог механизма за подизање према указаној потреби.

Ове радове ДТД „Северна Бачка“ спроводи сваке године, у оквиру годишњег уговора за радове на редовном одржавању и функционисању водних објеката и вршењу послова у области вопривреде потписаног са Јавним водопривредним предузећем „Воде Војводине“ Нови Сад, који је уједно и субјекат одговоран за праћење спровођења стања и активности. Годишњим Елаборатом са локацијама планираних радова, називима водотока и канала, местом извођења и потеза од до исказано стационажом канала се дефинишу планирани радови, а средства у висини од 40.000.000,00 РСД обезбеђује поменуто јавно водопривредно предузеће. Радови који нису предмет годишњег уговора, а значајни су за Град Суботицу, односе се на озбиљно оштећење насипа између III и IV сектора језера Палић. На страни III сектора уочени су следећи проблеми: присутна су озбиљна оштећења ножице насипа на два локалитета где су услед ерозивног дејства таласа настале две каверне у ножици, избрисана је и банкина пута до самог асфалта; на појединим местима банкина поред пута нема чврсту подлогу, него је стаза корења корова и траве дебљине 20 cm, а испод је каверна; на дужини од оквирно 200 m северно од устава и 213 m јужно од устава, такође су неопходни радови на реконструкцији ножице насипа; зарасло дрвеће, жбунасто растиње и шибље на читавој страни сектора. На страни IV сектора постоје оштећења на 6 места у мањој мери.

Када је у питању сарадња у области заштите од поплаве од унутрашњих и спољних вода и загушења ледом, као и одрживог управљања водама, на основу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Мађарске о сарадњи у области одрживог управљања прекограничним водама и сливовима од заједничког интереса, ДТД „Северна Бачка“ активно учествује у раду српско-мађарске Комисије за управљање водама и телима формираних у оквиру Комисије. У случају одбране од поплава стручњаци двеју страна одржавају стални контакт и пружају узајамну помоћ у виду потребне механизације и мобилних црпних агрегата великих капацитета.

Канализациони систем Града Суботице

Канализациони систем Града Суботице, који представља део система заштите од урбаних поплава и комуналне инфраструктуре насеља, сложен је технички систем чији је циљ да све отпадне воде најбрже одведе до реципијента. Канализациона мрежа Суботице је изграђена по општем систему каналисања, тј. истим водовима се одводе и отпадне и атмосферске воде. Град Суботица је подељен на девет сливова. Основу, тј. костур система чине колектори на које су прикључени секундарни канализациони водови. Колектори су означени са бројевима од „0“ до „VII“ и индустријски колектор. Главни колектор у којег се сливају сви остали колектори је отворени део колектора III који отпадне воде евакуише до Уређаја за пречишћавање отпадних вода (УПОВ). Реципијент пречишћених отпадних вода је језеро Палић.

Изграђеност канализационе мреже по улицама се процењује до 50% унутар тренутног грађевинског реона насеља Суботица и Палић. Укупна дужина изграђене канализационе мреже је 366 km, без прикључних водова. У насељу Суботица систем каналисање је општи, а у насељу Палић сепаратни. У насељу Палић је делимично изграђена само канализација за отпадне воде. У осталим насељима, осим насеља Бајмок и Чантавир, систем јавне канализације није изграђен. У насељу Чантавир је изграђена канализације за три стамбена објекта са 61 корисником и одвод. У насељу Бајмок канализација не чини функционалну целину, сходно томе нема ни једног корисника. Концепцијска решења за атмосферску канализацију су израђена 1982. године за насеље Палић, 2007. године за део простора комплекс Палић Бања и 1992. године за насеље Бајмок.

Када је реч о прикључености становништва, као и установа и индустрије на канализациону мрежу, прикљученост становништва на јавну канализацију је 65% у односу на број становника из пописа 2022. године и процењеног броја становништва. Број становништва за потребе процене је одређен на основу броја евидентираних корисника и усвојеног просечног броја становника код једног корисника од 2,1 становник/кориснику. Укупан број евидентираних корисника по категоријама која не припадају становништву је следећа: установе - 87 корисника; радне организације - 423 корисника и мала привреда - 848 корисника.

Досадашња искуства са урбаним поплавама на територији Града Суботица указују на слабе или критичне тачке у систему заштите од поплава. Урбане поплаве настају као интеракција прекорачења изграђених капацитета канализационог система услед кишних

догађаја великог интензитета и кратког трајања. Разлози који доведе до урбаних поплава су:

- повећање учесталости кишних догађаја чији је интензитет већи од меродавних, а на који је систем канализационе мреже димензиониран;
- диспропорција између хидрауличног капацитета канализационе мреже и изграђеног капацитета ППОВ;
- неусклађеност урбанизованог развоја града са системом канализације, знатно повећани степен отицања у односу на усвојене меродавне величине при пројектовању система канализације - знатно повећане водонепропусне површине са којих атмосферске воде директно и много брже доспевају у јавну канализацију;
- изградња мреже ван концепције (одступања у хоризонталном или вертикалном правцу, уградња цевовода других капацитета, примена привремених и прелазних решења и др.);
- недостатак реализације главних колектора и реконструкције постојећих амортизованих (дотрајалих) зиданих и бетонских канала и недовољан интензитет изградње канализације у протеклом периоду, а нарочито од задње ревизије концепције (1987) до данас;
- прикључење корисника односно, објеката већег капацитета од предвиђеног за одређени део слива;
- нижи степен превентивног одржавања уливних објеката за одвод атмосферских вода и отворених канала;
- затрпавање уличних канала (осим неколико изузетака у највећем броју случаја) након изградње система јавне канализације односно тврдог коловоза (укидање некадашњег микро ретензија – уличних кишних канала), без адекватне замене прихватања и дренажа атмосферских вода на месту настанка;
- непридржавање условима концепцијских планова приликом нових изграђених стамбених и индустријских комплекса (нпр. заузимање површине предвиђене за изградњу колектора, изградња комплекса изнад зацељених одводних канала);
- застарела концепција развоја система у односу на промене на сливном подручју која доводи до немогућности изналажења и дефинисања адекватних техничких елемената у складу са промена на сливном подручју у протеклим непуних 40 година.

Најзначајније критичне локације са аспекта појаве урбаних поплава, где долази до изливљања:

- 1) На местима подвожњака (Нова општина, фабрика „Pionir“, маркет „Idea“),
- 2) Незатрпани отворени атмосферски канали:
  - сливно подручје канала Јасибара који обухвата делове и објекте у улицама Дожа Ђерђа, Травничка, Ференце Гала, Стипе Гргића, Светезора Милетића, Прашка;
  - сливно подручје бившег канала који се протеже југоисточно од улице Сомборски пут поред фудбалског терена „Бачка“, источно између улица Палмотићева и Владимира Ђанића, најнижи део улице Гундулићеве, простор између улица

- Ивана Антоновића и Београдски пут укључујући делове улица Банатска, Доситејева, локације на делу улице Филипа Вишњића;
- 3) Отворени канал колектора III и VII на локацији ППОВ и узводно у зависности од успора и конфигурације терена;
  - 4) Део ужег центра Града на сливовима старих зиданих канала и
  - 5) Слив колектора Првوماјска.

Слика 1. Најучесталије локације изливања при кишним догађајима великог интензитета и кратког трајања

У општем случају угроженост од атмосферских вода се повећава са степеном урбанизације сходно томе ризик од урбаних поплава је изразито мањи ван градских насеља. Најважнији чиниоци који одређују ниво ризика од урбаних поплава на овим територијама су однос конфигурације терена и водопријемника (мрежа постојећих отворених водотока и канала), геомеханичке карактеристике тла, количина пале кише у одређеном временском периоду, температурне промене, густина насељености и друго. До појаве водолежа у затвореним депресијама и нижим деловима земљишта урбанизованог изван градског језгра најчешће долази у раним пролећним месецима при падавинама већим од 20 mm/дан из разлога што је ретенциони капацитет земљишта zasiћен и што је горњи слој земљишта смрзнут, те онемогућава вертикално оцеђивање наниже, као и у пролећно-летњем и јесењем периоду када до појаве водолежа долази при кишама већим од 50 mm/дан или се оне јављају у низу од 3-5 дана. Последице таквих атмосферских утицаја се манифестују пре свега у насељима и сеоским подручјима где нису решени атмосферски одводи, те где услед дужег задржавања такве воде долази до

локалног издизања нивоа подземне воде и где су врло чести примери да страдају несолідно грађене куће, економски објекти, бунарски шахтови бивају преплављени, долази до загађивања подземних вода и изливања септичких јама. На подручју Града Суботица нарочито су угрожена следећа насеља: Бачки Виногради, Хајдуково, Палић, Шупљак, Чантавир и Бајмок. Наводимо два конкретна примера урбаних поплава у приградским насељима:

- Крајем прошлог столећа, узастопне кише са великом количином атмосферских вода потпуно су напуниле поре водопрпусног слоја у северним приградским насељима као што су Хајдуково, Шупљак и Келебија. Дренирање у тло је потпуно елиминисано. Наредне кише су се сливале у локалне депресије и довеле су до урбаних поплава.
- Сличан догађај се десио у насељу Бачки Виногради. Претходни кишни догађај на површини терена се заледио и онемогућио дренирање атмосферске воде из следећег кишног догађаја, великог интензитета.

Услед недостатка финансијских средстава, ЈКП „Водовод и канализација” Суботица не врши планско превентивно одржавање система, него санације оштећења и по потреби чишћење појединих делова канализационе мреже. Делове канализационе мреже, услед вишедеценијских наслага (нпр. зидани канали у центру града), није могуће очистити. Такође, услед узастопних успора изазваних диспропорцијом капацитета канализације и ППОВ, одређени делови јавне канализационе мреже функционишу као уређај за таложење.

Стање спремности капацитета за реаговање

Град Суботица располаже сопственим субјектима и снагама смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама према Одлуци о организацији и функционисању цивилне заштите на територији Града Суботице („Службени лист града Суботице“ бр. 35/21). У остваривању своје улоге у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, органи града врше послове из своје надлежности. Субјекти смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице су:

- 1) Скупштина града;
- 2) Градско веће;
- 3) Градоначелник;
- 4) Градска управа;
- 5) Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање;
- 6) Добровољна ватрогасна друштва и
- 7) Грађани и удружења грађана и друге организације.

У Градској управи Града Суботице није формирана стручна служба за послове управљања ризицима од катастрофа односно за послове ванредних ситуација. У Секретаријату за општу управу и заједничке послове, Служби за општу управу и заједничке послове одређено је лице које се бави пословима који произилазе из прописа који уређују обавезе јединице локалне самоуправе у области ванредних ситуација на

позицији – извршилац за послове одбране и ванредних ситуација. Припадајући послови и задаци извршиоца одређени Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Градској управи Града Суботице, који обухватају две велике и стратешке области – одбрану и ванредне ситуације, указују на кадровске проблеме и недостатак људских ресурса што последично утиче на смањене могућности за свеобухватно унапређивање стања у наведеним областима. Потребно је успоставити систематичан приступ подизању свести запослених у Градској управи, Кабинету Градоначелника, чланова Градског већа и скупштинских одборника о управљању ризицима од елементарних и других непогода на локалном нивоу и повећати посвећеност свих актера побољшању стања у истој области. Такође, потребно је унапредити сарадњу између органа и организационих јединица локалне самоуправе, јавних предузећа и установа, цивилног сектора и научних институција у циљу размене искустава, информација и унапређења знања у области управљања ризицима. Политичко разумевање и подршка су кључни за перманентно побољшање система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и спровођења мера смањења ризика на свим нивоим и у свим сегментима друштва.

Градски штаб за ванредне ситуације Града Суботице

Скупштина Града Суботице је Одлуком о образовању Штаба за ванредне ситуације („Службени лист града Суботице“, бр. 24/21) образовала Градски штаб за ванредне ситуације Града Суботице (у даљем тексту: Градски штаб за ванредне ситуације) као оперативно стручно тело за координацију и руковођење заштитом и спасавањем у ванредним ситуацијама. Градски штаб за ванредне ситуације чини 27 чланова, односно командант (Градоначелник), заменик команданта (Заменик градоначелника), начелник (Начелник Оделења за ванредне ситуације у Суботици) и 24 члана. Стручне и административно-техничке послове за потребе Градског штаба за ванредне ситуације врши извршилац за послове одбране и ванредних ситуација из Градске управе Града Суботице у сарадњи са организационом јединицом надлежне службе за територију града. Градски штаб за ванредне ситуације своје активности редовно спроводи кроз три фазе које се међусобно смењују и то: превентивна фаза, оперативна фаза координације и руковођења као друга фаза и активности у фази опоравка заједнице као трећа фаза.

Градски штаб за ванредне ситуације ове активности разматра на редовним и ванредним седницама које се сазивају по потреби. У извршавању послова и задатака из своје надлежности, штаб доноси наредбе, закључке и препоруке. Такође, Градски штаб за ванредне ситуације редовно израђује Годишњи план рада и Годишњи извештај о раду који се потом усвајају од стране надлежних органа Града. Од укупног броја чланова Градског штаба за ванредне ситуације, заменик команданта, начелник и један члан Градског штаба су прошли обуку Сектора за ванредне ситуације за оспособљавање и стручно усавршавање.

Градски штаб за ванредне ситуације је, за извршавање специфичних задатака заштите и спасавања, образовао 10 стручно-оперативних тимова (у даљем тексту: СОТ):

- 1) СОТ за заштиту и спасавање од пожара, експлозија и спасавање од ТТ несрећа, односно удеса , - 7 чланова
- 2) СОТ за асанацију терена - 4 члана
- 3) СОТ за сузбијање заразних болести биљака - 5 чланова
- 4) СОТ за сузбијање заразних болести животиња - 5 чланова
- 5) СОТ за сузбијање заразних болести и РХБ заштиту - 5 чланова
- 6) СОТ за евакуацију, склањање и збрињавање - 7 чланова
- 7) СОТ за заштиту од урбаних поплава - 4 члана
- 8) СОТ за очување добара битних за опстанак - 3 члана
- 9) СОТ за епидемију и пандемију - 5 чланова
- 10) СОТ за узбуњивање - 3 члана

Чланови СОТ тимова нису посебно оспособљени за рад у ванредним ситуацијама. Осим у склопу тактичке вежбе система заштите и спасавања „Систем 2021“ и командно-симулационе вежбе организоване од стране Сектора за ванредне ситуације у сарадњи са Организацијом за европску безбедност и сарадњу (Мисије ОЕБС у Србији), нису организоване ни одржаване друге пробне командно-симулационе, симулационе вежбе и радионице.

Повереници и заменици повереника цивилне заштите

Ради обављања послова цивилне заштите у насељима, насељеним местима, делу насеља, стамбеним зградама и селима, привредним друштвима и органима локалне управе, одређују се повереници и заменици повереника цивилне заштите, по основу распореда у цивилној заштити у насељу, а у привредним друштвима по основу радне обавезе. Поверенике и заменике повереника поставља и разрешава Градски штаб за ванредне ситуације у насељу, а директор привредног друштва односно други надлежни орган одређен општим актом у привредном друштву и другом правном лицу. Повереници и заменици повереника у месним заједницама, предузимају непосредне мере за учешће грађана у спровођењу мера и задатака цивилне заштите, личне, узајамне и колективне заштите и руководе јединицама цивилне заштите опште намене. Грађани на угроженим и настрадалим подручјима дужни су да поступају по упутствима повереника, односно заменика повереника цивилне заштите (Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, 2018). Повереници и заменици повереника цивилне заштите нису одређени Одлуком о организацији и функционисању цивилне заштите на територији Града Суботица (члан 11. и 12.), него су одређени актом Штаба за ванредне ситуације (Закључак о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите на територији Града Суботице). За поверенике цивилне заштите у насељеним местима, односно месним заједницама Града Суботице, постављени су председници Савета месне заједнице, док су за заменике повереника постављени секретари месних заједница. Укупно је постављено 37 повереника и 37 заменика повереника цивилне заштите, што је недовољно у односу на број становника Града Суботице. Повереници и заменици повереника нису завршили обуку за обављање врло важне обавезе у систему смањења ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, а нису опремљени ни опремом, како за њихову личну заштиту тако и за спровођење и извршавање задатака

цивилне заштите. Неопходно је да привредни субјекти који су одређени актом Града Суботице као субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање и који то још увек нису учинили, одреде тј. ажурирају одлуке о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите за њихово привредно друштво односно друго правно лице.

Јединице цивилне заштите

За потребе заштите и спасавања становништва, материјалних и културних добара у ванредним ситуацијама, односно за извршење мера цивилне заштите, као што су: локализовање и гашење почетних мањих шумских пожара, учешће у заштити од поплава, указивање прве помоћи и учешће у збрињавању угроженог становништва, помоћ у асанацији терена, узбуњивању становништва и друге активности формирају се јединице цивилне заштите. Сходно члану 80. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама и чланом 17. Одлуке о организацији и функционисању цивилне заштите на територији Града Суботице, предвиђено је да послове и задатке јединица цивилне заштите опште намене на територији Града Суботице врше добровољна ватрогасна друштва (у даљем тексту: ДВД) којих на подручју Града има укупно 5, организованих у Ватрогасном савезу Града Суботице. Три ДВД-а имају формирану, обучену и опремљену јединицу са минимум 20 припадника, појединачно ДВД Бајмок има јединицу са 45 припадника, а ДВД Таванкут и ДВД Чантавир јединице са по 20 припадника. ДВД Матица има 13, а ДВД Чантавир 11 оперативних припадника. Град Суботица је уговором дефинисао однос са добровољним ватрогасним друштвима у смислу обавезности њиховог учешћа у заштити и спасавању људи и материјалних добара у ванредним ситуацијама. Град Суботица има склопљен уговор о финасирању рада Градског ватрогасног савеза.

На територији Града Суботице формирана је специјализована јединица цивилне заштите за узбуњивање која се ангажује за потребе активирања ручних сирена, у случају да не постоји или није исправан систем за даљинско управљање сиренама и ову јединицу чини једно одељење од четрнаест (14) припадника. За потребе упућивања припадника одељења за узбуњивање на локације са сиренама, обезбеђује се из сопствених извора (Одсек за превоз Градске управе Града Суботице) 5 путничких возила. Стање и капацитети јединица цивилне заштите дати су у табели бр. 6.

Табела 6. Стање и капацитет јединица цивилне заштите на територији Града Суботице (извор: Ватрогасни савез Суботице)

Ред. бр.	Врста јединица	Капацитети/способност
1.	Јединице цивилне заштите опште намене – ДВД у насељеним места Суботица, Бајмок, Чантавир, Таванкут и Стари Жедник	5 ДВД са 109 обучених припадника
2.	Специјализоване јединице цивилне заштите – Одељење за узбуњивање	1 одељење са 14 припадника

На име финансирања јединица цивилне заштите опште намене, а у сврху обучавања припадника и опремања јединица, Град Суботица са Ватрогасним савезом Града Суботице сваке године потписује Уговор о учешћу у финансирању добровољних ватрогасних друштава која врше послове цивилне заштите. Опредељена средства не задовољавају потребе обучавања и опремања јединица цивилне заштите. Потребна је модернизација јединица кроз улагања у осавремењење опреме и материјално-техничких средстава.

Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање

Одлуком Градског већа Града Суботице од 15.07.2014. године („Службени лист града Суботице“, бр. 24/2014) одређено је 38 оспособљених привредних друштава и других правних лица од значаја за заштиту и спасавање. С обзиром да су поједина привредна друштва, јавна предузећа и друга правна лица угашена, а да су основана друга чија делатност је од значаја за заштиту и спасавање Града Суботице, потребно је ажурирати списак и новом одлуком одредити субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање у складу са Законом. Такође, а у односу на делатност привредног друштва, јавног предузећа и другог правног лица, неопходно је конкретизовати намене тј. задатке за чије ће се потребе капацитети именованих субјеката ангажовати у ванредним ситуацијама. Активирање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање налаже Градоначелник Суботице на предлог Градског штаба за ванредне ситуације. Преглед субјеката дат је у табели број 7. Град Суботица као јединица локалне самоуправе субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање уговором обезбеђује накнаду стварних трошкова за спровођење, припремање и ангажовање у извршавању мера и задатака цивилне заштите. Уговори за извршавање задатака заштите и спасавања са субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање нису потписани.

Табела 7. Преглед одређених субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање по актуелној одлуци из 2014. године

Ред бр.	Назив привредног друштва и другог правног лица	Адреса	Телефон
1	2	3	4
1.	ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица	Јожефа Атиле бр. 4	Централа: 024/620-444 Директор: 024/620-455
2.	ЈКП „Водовод и канализација“ Суботица	Трг Лазара Нешића бр. 9/а	024/557-711
3.	„Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица	Трг Републике бр. 16	Централа: 024/666-302 Директор: 024/666-300
4.	ЈП „Суботица-транс“ Суботица	Сегедински пут бр. 84	Управа: 024/548-304

			024/547-777
5.	ЈКП „Суботичке пијаце“	Ђуре Ђаковића бр. 23/1	Дирекција: 024/555-013 Централа: 024/ 555 - 013
6.	ЈКП „Суботичка топлана“	Сегедински пут бр. 22	Централа: 024/548-200 Директор: 024/548-200, локал 106
7.	ЈКП „Суботицагас“	Јована Микића бр. 58	Дежурни телефон: 024/641-211 Директор: 024/641-201
8.	ЈКП „Паркинг“ Суботица	Ђуре Ђаковића бр. 23	024/694-200
9.	ЈКП „Погребно“ Суботица	Трг Жртва Фашизма 1	Централа: 024/66-55-44 Директор: 024/55-48-48
10.	ЈКП „Стадион“	Сеп Ференца бр. 3	024/552-800
11.	ЈКП „Димничар“ Суботица	Браће Радића бр. 50	Централа: 024/553-072
12.	ЈП „Палић-Лудаш“	Кањишки пут бр. 17/а	Централа: 024/753-121
13.	Дом здравља Суботица	Петефи Шандора бр. 7	Управа: 024/600-735
14.	Апотека Суботица	Матије Гупца бр. 26	024/555-470
15.	Центар за социјални рад Суботица	Шантићева бр. 27	Централа: 024/548-220
16.	Геронтолошки центар Суботица	Алеја Маршала Тита бр. 31	024/644-444
17.	Црвени крст Суботица	Трг Жртва Фашизма бр. 3	Секретар: 024/621-101 063/558-103
18.	Општа болница Суботица	Изворска бр. 3	Централа: 024/555-222
19.	Завод за јавно здравље Суботица	Змај Јовина бр. 30	Директор: 024/571-333
20.	„Еуро Петрол“ д.о.о. Суботица	Отмара Мајера бр. 6	024/664-664 064/821-5527
21.	„НИС“ а.д. Нови Сад	21102 Нови Сад, Народног фронта бр. 12 Београдски пут бр. 66 (Бензинска станица Александрово 2)	080000-8888 024/692-200 (бензинска станица)

22.	„Lukoil Србија“ д.о.о.	Булевар Михајла Пупина бр. 165д, Нови Београд	Дирекција Београд: 011/222-0200 024/558-660 (бензинска станица)
23.	„Електродистрибуција Суботица“	Сегедински пут бр. 22-24	Директор: 024/619-303
24.	Ветеринарски завод Суботица	Београдски пут бр. 123	024/624-100
25.	Ветеринарска станица Суботица	Сегедински пут бр. 88	024/687-265
26.	Ветеринарски специјалистички институт „Суботица“	Сегедински пут бр. 88	024/547-767
27.	Млекара а.д. ¹	Индустријско насеље бб, Београд Постројење у Суботици: Толминска бр. 10	Централа: 011/3772-473 011/3050-505
28.	Фиделинка д.о.о.	/	/
29.	Тргопромет а.д.	/	/
30.	„SMB-GRADNJA“ д.о.о. за извођење грађевинских радова Суботица	Чантавирски пут бр. 66	024/692-160 024/692-130
31.	„Јаворник“ д.о.о. Суботица	Пролетерских бригада бр. 123	024/551-188
32.	ПТП „Дубрава“ д.о.о. Бајмок	Бајмок, Доже Ђерђа бр. 9- 15	Администрација: 024/762-468
33.	„GEBI“ д.о.о. Чантавир	Чантавир, Маршала Тита бр. 46	024/782-525
34.	„Farm Commers“ д.о.о.	Чантавир, 11. Октобра бр. 19	024/782-333
35.	„Војпут“ д.о.о. за изградњу грађевинских објеката Суботица	Ђуре Ђаковића бр. 10	Централа: 024/554-900
36.	ДТД „Северна Бачка“	Трг Цара Јована Ненада бр. 2/л	Управа: 024/551-844
37.	Железница Србије - Секција за инфраструктуру чвора Суботица	Босе Миличевић бр. 12	024/555-131
38.	Добровољна ватрогасна друштва	Максима Горког бр. 55	024/555-323

Хитне службе

На територији Града Суботице делују професионална ватрогасно-спасилачка јединица Суботица, Служба хитне медицинске помоћи Дома здравља Суботица и полиција при

¹ (сада „Imlek“ д.о.о. Београд)

подручној полицијској управи Суботица. Стање и капацитети хитних служби су дати у табели бр. 8.

Табела 8. Стање и капацитет хитних служби

Ред. бр.	Врста хитне службе	Област оспособљености	Капацитет
1.	Хитна помоћ	Прва и медицинска помоћ	Оспособљена 23 лекара и 35 техничара са 15 санитарских возила
2.	Полиција	Безбедност и регулисање саобраћаја	1. Полицијска испостава Суботица 1 2. Полицијска испостава Суботица 2 3. Одељење полиције Палић 4. Одељење полиције Чантавир 5. Одељење полиције Таванкут 6. Одељење полиције Бајмок
3.	Ватрогасно-спасиоци	Заштита и спасавање	1. Једна професионална ватрогасно-спасилачка јединица 2. ДВД Бајмок, Таванкут, Чантавир, Матица и Стари Жедник

Служба хитне медицинске помоћи Дома здравља Суботица

Служба хитне медицинске помоћи Дома здравља Суботица обавља послове организоване, стручне медицинске помоћи на месту повећивања односно нагло насталог обољења, у току транспорта – до дефинитивног збрињавања у стационарној здравственој установи. Ургентна екипа у саставу лекар специјалиста ургентне медицине, ургентни медицински техничар и возач излази на позиве првог реда хитности – стања која директно угрожавају живот повређених, односно нагло оболелих. Друге две лекарске екипе у саставу лекар доктор медицине, медицински техничар и возач – излазе првенствено на позиве другог и трећег реда хитности-стања која нису животну угрожавајућа, а захтевају хитну медицинску помоћ због акутног погоршања основне болести или новонасталих повреда. Други вид делатности је санитарски транспорт болесника на територији Града Суботица као и у друге, више медицинске установе у земљи и иностранству. Служба за хитну медицинску помоћ ради од 0 до 24 сата, непрекидно сваког дана у години. У служби ради 23 лекара, од тога 8 специјалиста ургентне медицине, а 4 лекара је на специјализацији из ургентне медицине. Број медицинских техничара је 35, од тога 6 струковних медицинских техничара. Служба располаже са 15 санитарских возила и два возила типа путничког комби возила за превоз пацијената за дијализу.

Професионална ватрогасно-спасилачка јединица и добровољна ватрогасна друштва

Ватрогасно-спасилачка јединица Суботица (у даљем тексту: ВСЈ Суботица) формирана је као батаљон (65 запослених) на територији Севернобачког округа у саставу Одељења за ванредне ситуације у Суботици. Батаљон броји 4 јединице, при чему је седиште ватрогасно-спасилачког батаљона у Граду Суботици (38 запослених), а 3 ватрогасно-спасилачка одељења делују у местима Бачка Топола (11 запослених), Мали Иђош (9

запослених) и Стара Моравица (7 запослених). Све информације наведене у даљем делу текста односиће се само на ВСЈ у Граду Суботици. ВСЈ Суботица има формиран Тим за спасавање и рад на води. Поред професионалне ватрогасно-спасилачке јединице Суботица и добровољних ватрогасних друштва у насељеним местима, у правним лицима на територији Града нису формиране сопствене индустријске ватрогасне јединице.

Табела 9. Добровољна ватрогасна друштва на територији Града Суботице

Добровољно ватрогасно друштво	Адреса
Бајмок	Штросмајерова бр. 1, Бајмок
Чантавир	Маршала Тита бр. 56, Чантавир
Таванкут	Трг Жарка Зрењанина бр. 2, Доњи Таванкут
Стари Жедник	Београдски пут бр. 13, Стари Жедник
Матица-Суботица	Максима Горког бр. 55, Суботица

ВСЈ Суботица располаже са возним парком приказаним у табели испод (табела бр. 10).

Табела 10. Возни парк ВСЈ Суботица (извор: ВСЈ Суботица)

Редни бр.	Ватрогасно-спасилачко возило	Марка	Година производње	Стање
1.	Патролно ватрогасно возило	Jeep Renegade Longitude	2019.	исправно
2.	Патролно ватрогасно возило	Jeep Renegade Longitude	2019.	исправно
3.	Навално ватрогасно возило	Mercedes Benz Atego 1325	2007.	исправно
4.	Аутоцистерна	Mercedes Benz Atego 1628	2007.	исправно
5.	Ватрогасно возило за техничке интервенције	MAN 12222	1995.	исправно
6.	Аутоцистерна	MAZ 5434X3	2018.	исправно
7.	Аутоцистерна	MAN TGM 18.290 4x4	2019.	исправно
8.	Шумско ватрогасно возило (пикап)	Fiat Fullback	2019.	исправно
9.	Шумско ватрогасно возило (пикап)	Isuzu D Max	2020.	исправно
10.	Комби возило	Fiat Ducato	2019.	исправно
11.	Навално ватрогасно возило	TAM 190	1989.	исправно, застарело

12.	Ватрогасно возило за техничке интервенције	MAN 8.136	1987.	исправно, застарело
13.	Аутоцистерна марке	TAM 170	1984.	исправно, застарело
14.	Аутоцистерна марке	FAP 1314	1982.	исправно, застарело
15.	Аутоцистерна марке	FAP 1620	1986.	исправно, застарело
16.	Шумско ватрогасно возило	TAM 150	1984.	исправно, застарело
17.	Аутомеханичке лестве	FAP 1314	1982.	исправно, застарело ²
18.	Комби возило са складиштеним простором прилагођеним за пренос опреме намењене за техничке интервенције са опасним материјама	TAM 60	1977.	исправно, застарело
19.	Аутомеханичке лестве	ЗИЛ 157	1965.	неисправно
20.	Теретно возило	Сауер Берна	1965.	неисправно

Ватрогасна механизација у ВСЈ Суботица је застарела, с обзиром да је просечна старост возила 30 година, а поједина возила су и знатно старија од тога и као таква отежавају квалитетну и брзу интервенцију. Возила која су застарела подложна су чешћим кваровима, набавка делова за иста је све тежа, те је неопходно ова возила у наредном периоду мењати. У ДВД-а организованим при Ватрогасном савезу Суботице такође се користе, иако функционална, застарела возила. Како би ватрогасци-спасиоци и припадници цивилне заштите несметано обављали послове, неопходно је обнављање и појачање возног парка у виду набавке ватрогасних аутоцистерна, навалног возила, аутомеханичких лестви и теренских возила са пумпом. Техничка опрема коју поседује ВСЈ Суботица је у добром стању.

Од других алата, опреме и средстава у ВСЈ Суботица, ватрогасцима-спасиоцима за ефикасан рад недостају основна средства попут личне заштитне опреме (радно-заштитне обуће и одеће, нарочито заштитних рукавица, одела за агресивне материје, одела за рад са опасним материјама), справа и опреме за гашење пожара (ватрогасна црева), опреме за спасавање (ужад, конопци) и техничке опреме и алата (опрема за рад са агресивним и опасним материјама, изолациони апарати са маскама, резервне боце, шатор и базен за деконтаминацију опрема за проветравање и вентилацију, уређаји за детекцију и дозиметрију са различитим сетовима сензора за различите опасне материје, ручне преносне лампе). Како у добровољним ватрогасним друштвима, тако и у ВСЈ Суботица, постоји опрема која из финансијских разлога није сервисирана, за коју је потребна калибрација и сл. Опрема за везу је задовољавајућа.

² *тренутно неатестирано

Комплекс објеката у улици Максима Горког, у којима је смештена професионална ВСЈ Суботица има ограничене просторне капацитете, неодговарајући саобраћајни приступ и дотрајао улаз у гараже. Објекти су грађени у 19. веку, а с обзиром да нису наменски пројектовани за потребе ватрогасаца, кроз деценије су максимално прилагођавани. Делове истих објеката на комплексу користи и ДВД Матица. Ватрогасни домови за смештај људства, механизације, алата и опреме добровољних ватрогасних друштава су у функционалном стању, али објекат ДВД Таванкут не одговара капацитетима возног парка. Постоји потреба за реконструкцијом и санацијом објеката. У односу на геопросторну дистрибуцију снага ватрогасно-спасилачке јединице и ДВД-а на целој територији Града Суботице, а у циљу повећавања мобилности односно равномерније покривености оперативним снагама за брзу интервенцију, неопходно је размотрити премештања предметног комплекса ватрогасно-спасилачке јединице Суботица на одговарајућу локацију и активирање некадашњег ДВД Палић или формирање одељења професионалне ватрогасно-спасилачке јединице. Постојећи ватрогасни дом који је некада користио ДВД Палић габаритима је неприлагођен и недовољан.

Када је у питању едукативно-промотивни аспект деловања, професионална ВСЈ Суботица и ДВД-а на територији Града Суботице у склопу својих редовних активности активно утичу на подизање нивоа безбедносне културе грађана, нарочито ученика у предшколским и школским установама организујући посете, предавања, симулационе и јавно-показне вежбе. ДВД Бајмок и ДВД Чантавир имају Омладински клуб који чине чланови ДВД-а млађи од 18 година. Кроз Омладински клуб се афирмише добровољно ватрогасство, шири свест и подиже ниво знања о заштити од пожара међу младима. Чланови ДВД Бајмок утичу на националним и међународним такмичењима и семинарима за младе.

ВСЈ Суботица и Ватрогасни савез Суботице имају добру сарадњу са свим субјектима и снагама смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Неопходно је побољшати системски облик сарадње и помоћи међу субјектима и снагама система. ДВД-а имају одличну сарадњу са земљама региона (Мађарска, Словенија, Хрватска, БиХ, Румунија).

Инсталације хидрантске мреже за гашење пожара на јавној водоводној мрежи

За ефикасно реаговање и смањење ризика од пожара изузетно су важне инсталације хидрантске мреже у свим градским и приградским насељима. Инсталација хидрантске мреже за гашење пожара је водоводна мрежа која се састоји од објеката, цевовода, опреме и уређаја којима се вода за гашење на сигуран начин доводи од поузданог извора воде до објеката и простора штићених инсталацијом хидрантске мреже, а на коју се уграђују хидрантски прикључци за гашење пожара (Правилник о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара, 2018). Када се у обзир узме да се у административној области Града Суботице налазе следећа насељена места: Суботица, Бачки Виногради, Биково, Ђурђин, Стари и Нови Жедник, Келебија, Љутово, Мала Босна, Доњи Таванкут, Горњи Таванкут, Шупљак, Чантавир, Вишњевац, Бачко Душаново, Габрић, Бајмок, Мишићево, Палић, Хајдуково, Радановац, Носа, а у односу на постојећу распрострањеност инсталација спољне (надземне) и унутрашње (подземне)

хидрантске мреже, долазимо до закључка да хидрантска мрежа не покрива ~ 60% територије. ЈКП “Водовод и канализација” Суботица не поседује ажуриране табеле са прегледима и стањем подземних и надземних хидраната, али у GIS бази предузећа постоје подаци о распореду и врсти хидрантских инсталација на јавној водоводној мрежи. ВСЈ Суботица је за своје интерне и оперативне потребе израдила графички приказ јавних хидраната са локацијама хидраната и стањем (исправан/неисправан) на Google мапи. Приказ је рађен неформално у односу на званично обележавање хидраната, непотпун је и садржи непроверене информације.

ЈКП “Водовод и канализација” Суботица у погледу утврђивања поузданости јавног водоснабдевања за потребе противпожарне заштите повремено израђује техничку припрему. У последњем таквом документу, израђеном 2022. године, а према методологији утврђивања поузданости јавног водоснабдевања са аспекта противпожарне заштите, утврђивање се састоји од две анализе:

- 1) Анализа поузданости водозавхвата насеља који снабдева јавну водоводну мрежу и
- 2) Анализа јавне водоводне мреже истог насеља како би се одредило да ли иста испуњава услове хидрантске мреже насеља.

У случају да се објекат налази на локацији где су обе анализе позитивне може се констатовати да је систем поуздан са аспекта противпожарне заштите, те се утврђује расположив капацитет, количина воде изражена у l/s и притисак изражен у барима на месту споја јавног водовода и водоводног прикључка. У случају да је било која од наведених анализа негативна, систем водоснабдевања је непоуздан те је непоуздано коришћење хидранта на јавном водоводу, а власник-инвеститор објекта мора обезбедити о свом трошку попуну хидрантске мреже у складу са законском регулативом. На основу прикупљених података и извршене анализе дванаест засебних система водоснабдевања, стручна лица ЈКП „Водовод и Канализација“ у поменутом документу Техничке припреме, су закључила:

- Суботица-Палић, Мала Босна и Вишњевац су 3 водозавхвата поуздана за снабдевање инсталације хидрантске мреже водом;
- Сви остали водозавхати су непоуздани;
- Насеља којима недостаје резервни извор електричне енергије да би били поуздани водозавхати су: Бајмок, Чантавир-Бачко Душаново и Нови Жедник;
- Насеље са пумпом незадовољавајућег капацитета је Мишићево;
- Насеља са бунарима незадовољавајућег капацитета су: Стари Жедник, Ђурђин, и Бачки Виногради;
- Насеља са бунарима и пумпама незадовољавајућег капацитета су: Биково и Келебија;
- Насеља без јавног водовода су: Доњи Таванкут, Горњи Таванкут, Љутово, Хајдуково и Шупљак.

Како је неизграђеност хидрантске мреже заступљена у великој мери на територији насељених места где водозавхати нису поуздани, професионалне и добровољне ватрогасне јединице приморане су да приликом интервенција у овим насељима, прелазе

додатну дистанцу како би цистерну напуниле водом у најближим локалним домаћинствима, што захтева прилично удаљавање од локације интервенције и чекање да се цистерна напуни на алтернативни начин, што доводи до губљења драгоценог времена и смањује ефикасност интервенције. У централним градским месним заједницама (Центар I, Центар II, Центар III), нарочито су изражени проблеми неупотребљивости застарелих и нефункционалних хидраната и њихова физичка недоступност, с обзиром на непрописно паркирање возила и недовољно обраћање пажње грађана. У складу са чланом 31. Правилника о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара (2018), сваки хидрант мора бити стално доступан, а простор око хидранта који је намењен за употребу хидранта мора бити слободан. У односу на притисак и проток воде у инсталацијама хидрантске мреже и одредбе поменутог Правилника који захтева да проток воде на хидранту не буде мањи од 5 l/s, а притисак воде не мањи од 2,5 bar, као и у односу на низ других услова (пречника, резервног напајања итд.) хидрантска инсталација на територији Града Суботице на појединим местима не задовољава захтеве прописане Правилником из разлога непоузданости мреже. Како је снабдевање водом примарна функција јавне водоводне мреже, а затим следи обезбеђивање потребне противпожарне количине воде (10 l/s са 2,5 bar), на неким местима поуздана мрежа са аспекта противпожарне заштите није обезбеђена, јер би се то учинило на терет квалитета воде у дистрибутивној мрежи.

Контролисање хидрантске инсталације и припадајуће опреме на јавној водоводној мрежи се из разлога недостатка ресурса (извршних радника, као и финансијских средстава неопходних за замену дотрајалих и неисправних хидраната) врши неусталено – периодично, у зависности од прилика и потреба, при чему се у обзир узима да важне и фреквентне локације на дистрибутивној мрежи буду опремљене исправним подземним или надземним хидрантима и припадајућом опремом. Иако је отклањање недостатака утврђених у току контролисања потребно извршити одмах након контролисања, уз недовољну контролу хидрантске мреже, посебан проблем представља обезбеђење финансијских средстава за одржавање хидрантске мреже. ВСЈ Суботица има договорену усмену сарадњу са ЈКП „Водовод и канализација” Суботица да на локацијама хидраната који су од нарочите важности за реаговање јединице у гашењу пожара, сами одржавају и врше поправку хидраната.

Црвени крст Суботица

Градска организација Црвеног крста Суботице, као саставни део Црвеног крста Србије и Црвеног крста Војводине своје капацитете ангажује у циљу адекватног, благовременог и квалитетног одговора на хуманитарне потребе у заједници. Организација Црвеног крста Суботице (у даљем тексту: ЦК Суботица) облашћу смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама бави се у оквиру Програма приreme за деловање у несрећама и одговор на несреће. Стручни сарадник за прву помоћ и деловање у несрећама одговоран је за обављање послова из делокруга овог Програма. Уобичајене текуће активности у оквиру Програма приreme за деловање у несрећама и одговор на несреће обухватају промотивно-едукативне активности, одржавање и подизање нивоа спремности професионално запослених и волонтера ЦК Суботица кроз учешће у

семинарима, вежбама, радионицама, такмичењима, као и организовање и спровођење истих од стране ЦК Суботице на територији Града Суботице, затим додатно стручно усавршавање како професионално запослених, тако и волонтера, по потреби додељивање и обнављање пакета хуманитарне помоћи, одржавање радних састанака, планирање, извештавање, провере опреме, помоћ угроженом и катастрофом погођеном становништву, учешће у спровођењу пројеката, итд.. Примарни задатак ЦК Суботица у фази одговора на катастрофе јесте учешће у евакуацији и збрињавању угроженог становништва, пружање прве помоћи и достављање интервентних пакета помоћи.

Када је реч о људским капацитетима, укупан број волонтера ЦК Суботица је 301, док је укупан број чланова 868. Основну обуку за деловање у несрећама прошло је укупно 30 лица, од чега је 15 професионално запослених у организацији. Када је реч о Националним тимовима за одговор на несреће Црвеног крста Србије који извршавају специфичне задатке, један запослени ЦК Суботица члан је Националног тима за теренску процену и идентификацију последица на терену. Служба за спашавање на води ЦК Суботица је првооснована таква служба у Републици Србији под окриљем Црвеног крста Србије са циљем смањења броја утапања и повређивања на води и подизања свести грађана о значају правилног понашања на купалиштима, али стечена знања и вештине чланова службе могу бити значајни и за реаговање у случају поплава. ЦК Суботица има 5 обучених волонтера и једног стручног сарадника – психолога који су обучени за пружање психосоцијалне подршке. Материјални капацитети са којима располаже организација ЦК Суботице приказани су у табели бр. 11.

Табела 11. Материјални капацитети ЦК Суботица (извор: ЦК Суботица)

Ред. бр.	Материјални капацитети	Комада
Превозна средства		
1.	путничко возило	3
2.	теретно возило	1
Опрема		
1.	носило (двоскопно расклопно)	4
2.	агрегат	1
3.	сталак са рефлектором	2
4.	ранац прве помоћи са санитетским материјалом	6
5.	пољски кревет	40
6.	рефлектор минималне јачине 400 W и јачи	2
7.	моталица 50 m	1
8.	моталица 25 m	1
9.	бидон за воду	10
10.	термо канистери за топле напитке	3
11.	ћебе	200
12.	горионик са боцом за гас	1
13.	изотермални прекривач	20
Прехрамбени артикли		

1.	паштета конзерва	100
2.	готово јело - конзервирано	100
3.	кувани оброк	100
4.	сендвич	100
5.	кесице чаја	100
6.	месни нарезак	100
Средства комуникације за теренски рад		
1.	мобилни телефон	10
Индивидуална опрема за ангажовано људство		
1.	прслук	10
2.	јакна	10

ЦК Суботица током целе године одржава блиску сарадњу са свим субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање кроз одржавање заједничких састанака, оснаживање капацитета, размене знања и искустава и спровођења показних, тренажних и тактичко-оперативних вежби из области деловања у несрећама. Позитивно је што Град Суботица препознаје Црвени крст Суботице као поузданог партнера и на основу Одлуке о буџету Града Суботице за 2022. годину као и на основу тога склопљених уговора редовно се врши пренос буџетских средстава за реализацију свих програма, укључујући и Програм припреме и деловања у несрећама (Црвени крст Суботица, 2023).

Завод за јавно здравље Суботице

Када су у питању опасности од епидемија и пандемија, а у контексту припрема за ванредне ситуације, Завод за јавно здравље Суботице (у даљем тексту: ЗЗЈЗ Суботица) као надлежна здравствена установа примењује програм из такозваног Општег интереса Министарства здравља Републике Србије – Програм 5 (Превенција заразних болести укључујући и имунизацију као најефикаснију специфичну меру у спречавању заразних болести, како у појединачном, тако и у епидемијском облику) и Програм 9 (Организација спремности за кризе и ванредне ситуације). Планови се израђују на годишњем и трогодишњем временском оквиру. ЗЗЈЗ поседује израђен Акциони план за ванредне ситуације који се ажурира сваке године, а чији саставни део чине стандардне оперативне процедуре. У смислу заразних болести, то су следеће оперативне процедуре: епидемија и пандемија заразних болести настале природних путем и елементарне непогоде, са последичним ризиком од појаве заразних болести. Процедуре реаговања чине врста ванредне ситуације, опасности, мере превенције, пратеће активности за одговор на кризу и оперативни тим – екипа.

Центар за превенцију и контролу болести у оквиру ЗЗЈЗ Суботице:

- 1) прати, истражује здравствено стање и здравствену културу становништва, узроке појава и ширења заразних и других болести;
- 2) прати епидемиолошку ситуацију водећих незаразних болести у циљу примарне превенције, секундарне превенције и предузимања одговарајућих мера за унапређење здравља популације;

- 3) спроводи специјализовану здравствену делатност из области епидемиологије акутних и хроничних заразних и незаразних болести;
- 4) спроводи континуирани надзор над заразним болестима;
- 5) анализира епидемиолошку ситуацију;
- 6) врши евалуацију и предлаже мере за спречавање и сузбијање истих;
- 7) води регистре и евиденције;
- 8) прикупља и обрађује податке;
- 9) врши анализе и информише и извештава надлежне државне службе и здравствене установе које су учесници у надзору о резултатима рада и епидемиолошкој ситуацији на територији Севернобачког округа;
- 10) путем средстава јавног информисања обавештава јавност о кретању заразних болести и актуелној епидемиолошкој ситуацији, ризицима за појаву водећих незаразних болести;
- 11) спроводи едукацију о могућностима превенције истих;
- 12) пружа стручно методолошку помоћ здравственим и социјалним установама и
- 13) обавља координацију активности из делокруга свога рада са владиним и невладиним сектором.

Центар за превенцију и контролу болести поседује и примењује следећа Упутства: Упутство за спровођење поступка спречавања и сузбијања заразних болести; Упутство за спровођење поступка имунизације становништва против одређених заразних болести; Упутство за спровођење поступка превенције и контроле болничких инфекција; Упутство за добровољно поверљиво саветовање и тестирање на HIV/AIDS и остале полно-преносиве болести и Упутство за санитарне прегледе и санитарно-здравствени надзор.

ЗЗЈЗ Суботица има оформљене оперативно-стручне тимове за управљање превентивним активностима, проценом ризика, одговором и опоравком од епидемија и пандемија. У Центру за превенцију и контролу болести постоје два стручна тима (први и други тим), које чине специјалиста епидемиолог, медицинска сестра/техничар и возач. У смислу ресурса, у Центру за превенцију и контролу болести раде 2 специјалиста епидемиологије, један специјализант и 6 медицинских сестара/техничара. Сви запослени се континуирано едукују и поседују лиценцу. ЗЗЈЗ Суботице располаже довољним материјалним капацитетима (опрема, уређаји, лабораторијски и дијагностички системи, превозна средства итд.) који су неопходни за обављање послова у вези са епидемијама и пандемијама.

ЗЗЈЗ Суботица води регистре заразних болести, регистре епидемије заразних болести и линијску листу надзора над особама оболелим од заразне болести COVID-19. Завод спроводи здравствено васпитање у циљу превенције и контроле заразних болести путем медијских наступа на телевизији, радију, у штампаним медијима и на интернет порталима; организује групна предавања у домовима здравља, установама социјалне заштите и школама; спроводи индивидуални здравствено-васпитни рад и спроводи посебне пројекте Покрајинског секретаријата за здравство, а везаних за спречавање заразних болести. ЗЗЈЗ Суботице одржава комуникацију и сарадњу са другим субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање на завидном нивоу.

Сарадња субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама

Комуникација и сарадња међу члановима Градског штаба за ванредне ситуације, као и јавних предузећа са локалном самоуправом је добра. Међутим, постоји велики простор за развој формалних и неформалних партнерстава и сарадње у области управљања ризицима од катастрофа међу свим субјектима и снагама смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на нивоу Града Суботице. Недовољна је сарадња са научним и истраживачким институцијама, организацијама цивилног друштва и приватним компанијама. Постоји потреба за унапређивањем сарадње са другим јединицама локалне самоуправе на територији Републике Србије, као и успостављањем регионалне и међународне стручне сарадње са надлежним организационим јединицама локалних органа власти и међународним организацијама, нарочито у области превентивног деловања, делења знања и добре праксе. Такође, потребно је повећати ниво припремљености грађана за реаговање у катастрофама и радити на развијању културе превенције.

Базе података и подлога за планирање цивилне заштите

Град Суботица нема успостављен јединствен информациони систем података релевантних за управљање ризицима од катастрофа за професионалне кориснике односно субјекте који прикупљају, обрађују и користе податке, што укључује централне базе података расположивих материјално-техничких средстава, опреме, технике, базе података угрожене популације (најрањивијих категорија становништва), субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Такође, Град Суботица нема успостављен регистар ризика у форми електронске интерактивне мапе за све елементарне непогоде који ће садржати податке од јавног интереса. Град Суботица не користи програм ни мобилну апликацију Систем за интегрисано управљање ванредним ситуацијама (СИУВС). Најновија верзија апликације СИУВС (DRIS-SIUVS 3.0 mobile) омогућава, поред различитих информативних функција, комуникацију између Штаба за ванредне ситуације и свих грађана који преузму апликацију. На тај начин Штаб за ванредне ситуације, односно овлашћено лице, путем СИУВС система може да шаље нотификације на телефоне грађана о било ком ванредном догађају који се очекује или се дешава на територији општине и упутства за понашање у таквој ситуацији.

Стање мобилности везе

Све четири фазе управљања ризицима од катастрофа (тј. митигацији, припреми, одговору и опоравку) зависе од правовремене и активне комуникације. Градски штаб за ванредне ситуације редовно одржава комуникацију са субјектима и снагама система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама о свим информацијама које су битне путем телефонске линије и/или интернет комуникације. Неопходно је обезбедити резервне изворе напајања и радио везу. Нису израђене процедуре и смернице кризног комуницирања намењене овлашћеном лицу за област ванредних ситуација у Градској управи Града Суботице.

Штаб за ванредне ситуације Града Суботице има добру сарадњу са локалним медијима која је усмерена на дељење кључних информација односно едукацију и информисање становништва о потенцијалним и текућим опасностима, ванредним догађајима, превентивним и оперативним мерама заштите, предузетим активностима, типовима помоћи намењене за опоравак погођених подручја, раду штаба за ванредне ситуације, као и донетим препорукама, наредбама и закључцима. Значајно се могу унапредити комуникационе активности које укључују превентивне кампање, едукацију, подизање свести код становништва. Такође, нису израђене процедуре и препоруке за медије на тему извештавања у току ванредне ситуације. Град Суботица нема посебан одељак на сајту Града који би се бавио издавањем општих упутстава, периодичним обавештавањем јавности и медија о својим активностима у области управљања ризицима од катастрофа.

Финансирање система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама

Са све већом урбанизацијом расте и број људи који је изложен ризицима од катастрофа. Климатске промене додатно погоршавају обим и интензитет последица од постојећих ризика, доносећи нове. Пратећи претходне промене, потреба значајнијег улагања у смањење ризика од катастрофа расте у свим државама света, не само како би се минимизовали негативни утицаји катастрофа, него и изградиле отпорне заједнице. Иако Канцеларија Уједињених нација за смањење ризика од катастрофа сугерише да годишње улагање од 6 милијарди \$ на глобалном нивоу може произвести корист у износу од 360 милијарди \$ до 2030. године (UNISDR, 2015), улагање у смањење ризика од катастрофа значајно не прати експанзију инвестиција на пољу људских насеља, инфраструктуре и услуга (Ishiwatari & Surjan, 2019). Разумевање економске „цене“ катастрофа и неопходности развијања финансијских механизма кључни су за јединице локалне самоуправе (UNISDR, 2017). Ипак, јединицама локалне самоуправе, организацијама и заједницама често недостају основна средства за суочавање са последицама катастрофа. Приоритет се још увек даје одговору на катастрофу и пружању подршке у фази обнове и опоравка, у односу на исплативе дугорочне мере превенције (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2019). Мањак финансијских средстава и непостојање разноврсних механизма финансирања система смањења ризика од катастрофа, главни су изазови за јединице локалне самоуправе, нарочито у земљама у развоју (Amaratunga et al., 2018). Финансирање смањења ризика од катастрофа односи се на распоређивање финансијских инструмената и процеса како би се ублажиле последице нежељених догађаја, а који би последично имали негативан ефекат на финансијске токове. Финансирање може бити (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, 2018):

- 1) *ex ante* (финансирање смањења ризика од катастрофа унапред) – финансирање препознаје трошкове обнове и опоравка пре нежељеног догађаја, гради отпорност заједнице и омогућава ефективније и ефикасније буџетирање и обезбеђује да токови капитала нису значајно поремећени екстерним шоковима и
- 2) *ex post* (финансирање смањења ризика од катастрофа након што се нежељени догађај деси и идентификује се потреба за средствима) – с обзиром да

подразумева издвајање средстава за накнаду штета након нежељеног догађаја, односи се више на финансијско извештавање него буџетирање, ослањање на екстерну помоћ и потребу за ревизијом финансијских планова у контексту нових информација.

Одговарајуће идентификовање и коришћење различитих финансијских алата кључни су елементи у дизајнирању ефективних политика управљања ризицима од катастрофа. У главне ех-ante финансијске инструменте за управљање ризицима од катастрофа могу се уврстити: редовно опредељивање буџетских средстава, формирање различитих фондова, осигурање јавне имовине и критичне инфраструктуре, обвезнице за социјалну корист или грађене отпорности, додела финансијске помоћи кроз програме развојне банке и других организација и партнерства јавних институција и приватних компанија. Са друге стране, у ех-post финансијске инструменте спадају: релокација средстава кроз ревизије буџета, коришћење буџетских резерви, задуживање код националних и међународних тела, ослањање на екстерну финансијску подршку виших државних инстанци, међународних организација, организација цивилног сектора и других донора (Coetzee et al., 2023; Ministry of Finance, Economic Planning and Development, 2020).

Финансирање система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице врши се средствима планираним буџетом, а по потреби се користе средства из буџетске резерве. Не постоје остали извори финансирања, нити наменски формиран фонд за припремљеност и одговор на катастрофе. Када је у питању систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, из буџета Града предвиђена су средства за:

- 1) Припремање, опремање и обуке Градског штаба за ванредне ситуације и трошкови спровођења мера заштите и спасавања;
- 2) Трошкови ангажовања субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање;
- 3) Санирање штета насталих елементарним непогодама и другим опасностима, у складу са материјалним могућностима;
- 4) Израду планске документације;
- 5) Опремање и обучавање јединица цивилне заштите опште намене;
- 6) Друге потребе заштите и спасавања, у складу са законом и другим прописима.

Иако постоји континуитет у финансирању, досадашња средства опредељивана буџетом не одражавају и незадовољавају стварне потребе. Претходно значајно спречава планско усмеравање развоја система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Опредељена средства из буџетске резерве не дају резултате при реализацији превентивних мера заштите, као и у спровођењу мера заштите и спасавања за време и након настанка ванредне ситуације.

1.4. Опис жељеног стања

У анализи постојећег стања, као веома значајно за успостављање ефикасног система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, указано је на многобројне слабости које можемо посматрати као простор за побољшање. На стање у

овој области делом утичу општи друштвено-културолошки и политички услови на Балкану и њих јединице локалне самоуправе не могу знатно да промене. Међутим, Град Суботица може бољом организацијом и већом посвећеношћу да допринесе унапређењу стања у области управљања ризицима од катастрофа и укупној безбедности грађана и грађанки на својој територији. Постојање правног оквира и стварних капацитета за уједначену, правовремену и хармонизовану припрему, одговор и опоравак система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама јесте виталан интерес савременог друштва и привреде. Уколико нема чврстог нормативно-организационог оквира којим се надлежним субјектима налаже систематско и организовано деловање и утврђују санкције за непоштовање прописаних процедура и мера, могућност да одређени ризик или група везаних ризика прерасте у катастрофу вишеструко се повећава. Пракса је показала да систем не може ефикасно да функционише уколико сви субјекти и снаге нису оспособљени за адекватно реаговање, ако недостају кадровски, организациони и материјални услови за обављање послова или нема адекватног модела комуникације између надлежних државних институција, органа аутономне покрајине и локалне самоуправе, те привредних друштава, самих грађана и свих других снага у систему. Како би ефикасно управљала ризицима од катастрофа, с циљем спречавања настанка нових и смањења постојећих ризика, Град Суботица као носилац управљања ризицима на својој територији жели да изгради систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама у којем ће постојати веће и боље разумевање ризика, којим ће се ојачати институционално управљање ризицима, изградити модеран систем за узбуњивање и обавештавање становништва, улагати у смањење ризика од катастрофа, јачати припремљеност свих субјеката и снага, као и заједнице у целини. Отпорност друштва, критичне инфраструктуре и субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање кроз подстицање развоја сигурног и стабилног окружења, гарант је развоја Града Суботице. Стога је потребно постићи свеопшти друштвени консензус који укључује како интеграцију смањења ризика од катастрофа у развојне програме и планове, тако и обезбеђење људских и материјалних ресурса неопходних за спровођење ових планова и успостављање система.

1.4.1. Општи и посебни циљеви

Општи циљ је **развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности**. За достизање општег циља утврђени су посебни циљеви, а сваки од посебних циљева је дефинисан у складу са приоритетима Оквира из Сендаија. Дефинисано је следећих осам посебних циљева:

- 1) Успостављање и оснаживање институционалних основа, механизма и капацитета за управљање ризицима од катастрофа;
- 2) Креирање савременог јединственог система за јавно узбуњивање и обавештавање;

- 3) Унапређење свеобухватне припремљености субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за реаговање на катастрофе;
- 4) Успостављање одрживог система финансирања управљања ризицима од катастрофа;
- 5) Унапређење међусекторске сарадње на билатералном и мултилатералном нивоу;
- 6) Успостављен јединствени информациони систем података релевантних за управљање ризицима од катастрофа;
- 7) Успостављање функционалног система обнове од елементарних и других непогода уз начело изградње бољег;
- 8) Структурно смањење ризика кроз инвестиције у отпорност.

Посебни циљеви су развијени у мере које су формулисане како би, у што већој мери, указале на промене које се желе достићи.

Табела 12. Преглед идентификованих циљева и мера на смањењу ризика од катастрофа за период 2023-2025. године

ОПШТИ ЦИЉ			
Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности			
Ред. бр.	Посебни циљеви	Мере	Број активности
1.	Успостављање и оснаживање институционалних основа, механизма и капацитета за управљање ризицима од катастрофа	Изграђени адекватни кадровски капацитети за израду и спровођење локалних стратешких и оперативних докумената, процедура и пракси у области управљања ризицима од катастрофа у оквиру Градске управе Града Суботице	3
		Изградња институционалног оквира у складу са националним и међународним стандардима у смислу оснивања посебне организационе јединице за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама у оквиру Градске управе Града Суботице	5
		Успостављен систематичан приступ подизању свести руководиоца организационих јединица Градске управе Града Суботице и функционера Града Суботице о управљању ризицима од катастрофа	3
		Обезбеђивање нормативног оквира интегрисаног система управљања ризицима од катастрофа и хармонизација квалитета локалних стратешких и оперативних докумената, планова и програма са националним и међународним оквиром	6
		Осигурати питање родне равноправности и инклузије рањивих група у области управљања ризицима од катастрофа у свим сегментима	3
		Интеграција циљева Плана смањења ризика од катастрофа у свим политикама, буџету, плановима развоја и стратешким документима Града Суботице	2
2.		Довођење постојећег система за јавно узбуњивање на територији Града Суботице у стање ефикасне функционалности	5

	Креирање савременог јединственог система за јавно узбуњивање и обавештавање	Пројектовање савременог система за јавно узбуњивање на територији Града Суботице	2
		Изградња и развој модерног система за јавно узбуњивање и обавештавање на територији Града Суботице	9
		Успостављање функционалног ситуационог центра 112	1
3.	Унапређење свеобухватне припремљености субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за реаговање на катастрофе	Подизање свести и сензибилизација заједнице о важности управљања ризицима од катастрофа и начинима реаговања у катастрофама кроз изградњу отпорности становништва	6
		Унапређење спремности и капацитета субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за одговор и опоравак од негативних ефеката елементарних и других непогода	9
		Интеграција смањења ризика од катастрофа у формално и неформално образовање	3
4.	Успостављање одрживог система финансирања управљања ризицима од катастрофа	Омогућити адекватност финансијског планирања за све мере предвиђене Планом смањења ризика од катастрофа	1
		Успостављање основе за коришћење разноврсних инструмената финансирања система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама Града Суботице	3
		Креирање неопходних услова за унапређење преноса ризика од елементарних и других непогода	2
5.	Унапређење међусекторске сарадње на билатералном и мултилатералном нивоу	Формирање нових и оснаживање постојећих националних партнерстава међу субјектима и снагама смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	7
		Јачање регионалне и међународне сарадње у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	2
6.	Успостављен јединствени информациони систем података релевантних за	Просторно приказивање опасности и ризика на територији Града Суботице кроз геореференцирано мапирање	2

	управљање ризицима од катастрофа	Редовно коришћење Система за интегрисано управљање ванредном ситуацијом и ризицима од катастрофа за јединице локалне самоуправе (СИУВС)	3
		Формирање јединствене интерне базе података и дигитализација свих информација неопходних за интегрисано и ефективно управљања ризицима од катастрофа	7
7.	Успостављање функционалног система обнове од елементарних и других непогода уз начело изградње бољег	Успостављање система брзог и тачног утврђивања штете након елементарних и других непогода	4
		Унапређени капацитети Градске управе Града Суботице за процену штете, губитака и потреба након елементарне и друге непогоде у складу са националним и међународним стандардима	4
8.	Структурно смањење ризика кроз инвестиције у отпорност	Управљање ризицима од урбаних поплава кроз одржавање, санацију и изградњу јавне канализационе критичне инфраструктуре која омогућава смањивање штетног дејства унутрашњих вода	3
		Повећање поузданости система јавног водоснабдевања у погледу успостављања функционалних инсталација хидрантске мреже за гашење пожара водом	4
		Санација насипа између III и IV сектора језера Палић	4
		Улагати у природне амортизере како би се унапредиле заштитне функције природних екосистема	3

1.5. Извод из Процене ризика од катастрофа

Преглед ризика и опасности којима је Град Суботица изложен представљен је табеларно (табела бр. 13).

Табела 13. Преглед ризика и опасности којима је изложен Град Суботица из Процене ризика од катастрофа за Град Суботицу

Ред. бр.	Идентификована опасност		Ниво ризика	Вредност
1	2		3	4
1.	Земљотреси	највероватнији нежељени догађај	низак	прихватљив
		нежељени догађај са најтежим могућим последицама	умерени	прихватљив
2.	Поплаве	највероватнији нежељени догађај	низак	прихватљив
		нежељени догађај са најтежим могућим последицама	висок	неприхватљив
3.	Снежне мећаве, наноси и поледица, хладни талас	највероватнији нежељени догађај	низак	прихватљив
		нежељени догађај са најтежим могућим последицама	висок	неприхватљив
4.	Епидемије и пандемије	највероватнији нежељени догађај	низак	прихватљив
		нежељени догађај са најтежим могућим последицама	висок	неприхватљив

1.5.1. Земљотреси

По картама сеизмичког хазарда Сеизмолошког Завода Србије подручје Војводине - територија Суботице је у турској зони са макросеизмичким интензитетом на површини локалног тла за повратни период од 95 година – 5-6⁰ MCS; за повратни период од 475 година 6-7⁰ MCS; за повратни период од 975 година 7⁰ MCS. Територија Града Суботице је у зони очекиваних земљотреса интензитета 6-7⁰ MCS што, полазећи пре свега од структуре градње и врсте објеката, упућује на закључак да могу настати нежељене штетне последице по штићене вредности дефинисане Упутством о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања. У задњих 50 година није било појаве земљотреса са епицентром на територији Града, али се на територији осетио земљотрес чији је епицентар био на територији Румуније.

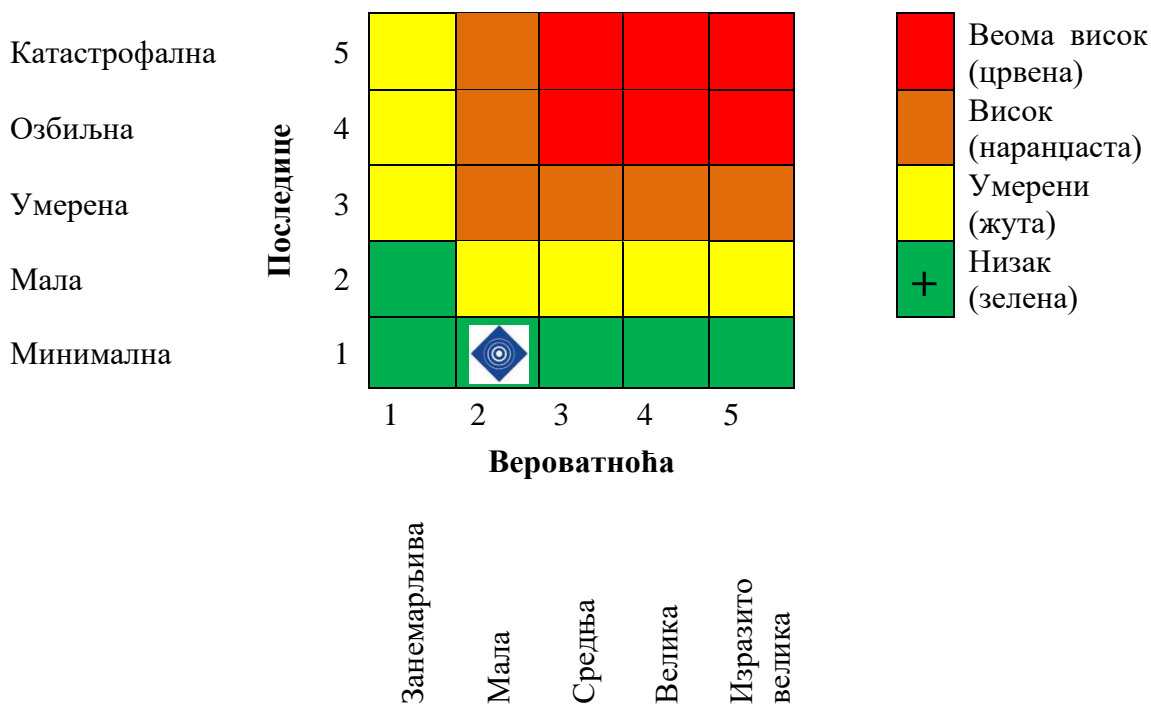
По *сценарију највероватнијег нежељеног догађаја*, земљотрес на подручју Града Суботице мање нарушава конструкције и оштећује делове објеката, услед којих долази до појединачних лакших повреда код људи, отежаног спровођења основних делатности комуналних предузећа (сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода и управљање комуналним отпадом) и снабдевања храном у краћем временском периоду. Земљотрес интензитета испод 6°

MCS са епицентром на територији Града Суботице захватио је подручје Севернобачког округа Суботица у току ноћи, средином јануара 2025. године. Узрок настанка потреса повезан је с подвлачењем Јадранске платформе под Динариде, као последица кретања Афричке плоче у односу на Евроазијску. У првих 5 до 10 секунди људи у затвореним просторима нису значајније реаговали. У току продужетка подрхтавања масовно су почели да напуштају објекте. Паника је присутна код већег броја људи. Главни удар земљотреса у епицентру траје од неколико секунди до једног минута, а удаљавањем од епицентра његово трајање се продужава. Приликом земљотреса дошло је до мањих опасности по живот и здравље људи и економску стабилност привредних субјеката у Граду. Услед потреса, а приликом паничног реаговања, дошло је до лакшег повређивања мањег броја особа. Мања оштећења старијих стамбених објеката (квалитет градње - група А) захтевају потребна средства за опоравак и повратак функционалности објеката: електроинсталација, водоводне и канализационе инсталације, делова кровне конструкције, оцака, и др. Услед земљотреса није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја - земљотреса на територији Града Суботице за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја вршила се на основу стручне процене, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја мала (1 догађај у 20 до 100 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају земљотреса $((1+1+1)/3)$ и износи 1. Ниво ризика земљотреса за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја је **НИЗАК**, односно **ПРИХВАТЉИВ**, те за њега није рађен третман ризика.

1. Матрица укупног ризика – сценарио највероватнијег нежељеног догађаја

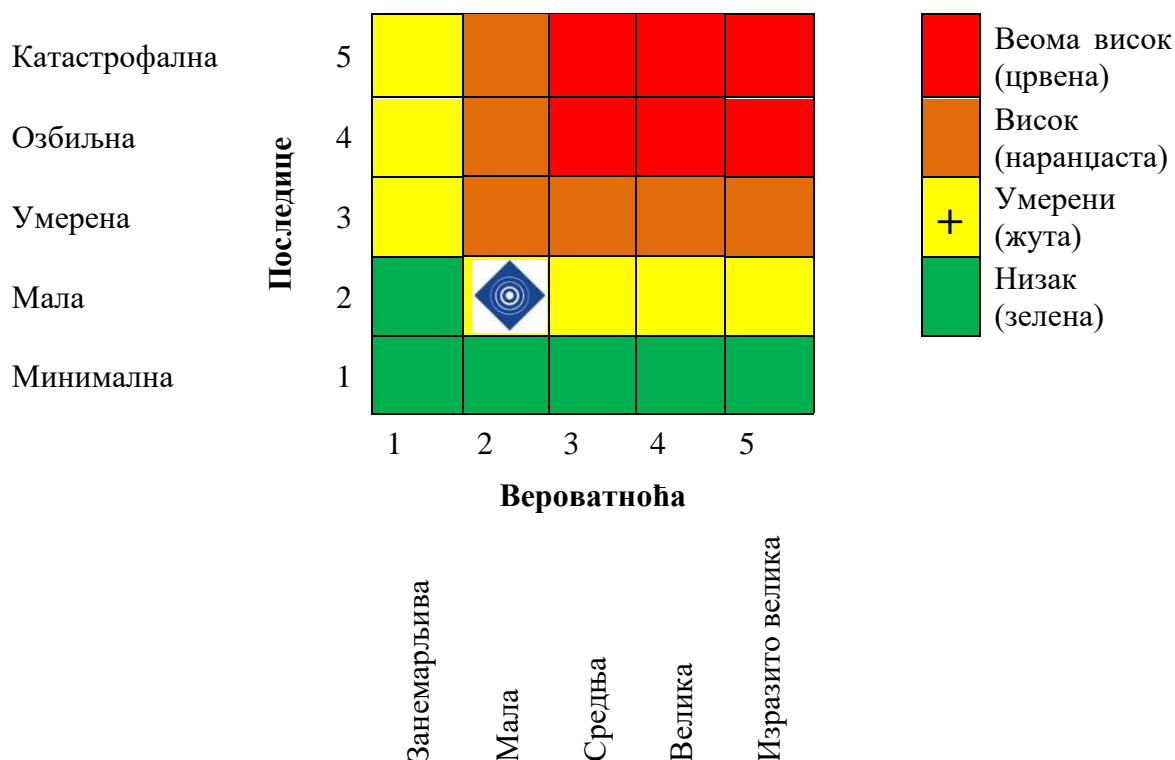

По *сценарију нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама* земљотрес на подручју Града Суботице нарушава конструкције и оштећује делове објеката, услед којих долази до појединачних лакших повреда код људи, отежаног спровођења основних делатности комуналних предузећа (сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода и управљање комуналним отпадом) и снабдевања храном у краћем временском периоду. Земљотрес интензитета испод 6° MCS са епицентром на територији Града Суботице захватио је подручје Севернобачког округа Суботица у току ноћи, средином јануара 2025. године. Узрок настанка потреса повезан је с подвлачењем Јадранске платформе под Динариде, као последица кретања Афричке плоче у односу на Евроазијску. У првих 5 до 10 секунди људи у затвореним просторима нису значајније реаговали. У току продужетка подрхтавања становништво је масовно почело да напушта стамбене објекте. Паника је присутна код већег броја људи. Главни удар земљотреса у епицентру траје од неколико секунди до једног минута, а удаљавањем од епицентра његово трајање се продужава. Приликом земљотреса дошло је до мањих опасности по живот и здравље људи и економску стабилност привредних субјеката у Граду. Панично реаговање је узроковало повређивање код мањег броја особа, као и мања оштећења старијих стамбених објеката (квалитет градње - група А). Неопходна су средства за опоравак и повратак функционалности објеката: електроинсталација, водоводне и канализационе инсталације, делова кровне конструкције, оцака, и др. Услед земљотреса није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја - земљотреса на територији Града Суботица за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама вршила се на основу стручне процене, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја мала (1 догађај у 20 до 100 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају земљотреса $((2+1+2)/3)$ и износи 1,5. Ниво ризика земљотреса за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама је **УМЕРЕНИ**, односно **ПРИХВАТЉИВ**, те за њега није рађен третман ризика.

2. Матрица укупног ризика – сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама

1.5.2. Поплаве (урбане поплаве)

Досадашњим праћењем стања, настанак поплава од природних водотокова и канала узрокованих карактеристиком слива (геолошка грађа, морфологија, вегетираност и начин коришћења терена), нерегулисаним речним коритом или услед деловања бујица на доње токове не указују на могућност да територија Града Суботице буде угрожена од изливања – плављења спољњих површинских вода. Стога су за подручје града карактеристичне такозване **урбане поплаве**. Последице подземних вода на територији Града не могу бити катастрофалне, али могу да изазову негативне последице у деловима самог Града Суботице, као и у приградским месним заједницама чија је кота нижа. Постојећа каналска мрежа обезбеђује одводњавање у режиму појаве високих вода стављањем у погон црпне станице на акумулацији код Велебита. Директни узроци урбаних поплава најчешће су: велике количине падавина (киша и снег) у кратком временском интервалу и подизање нивоа подземних вода; недовољно изграђена атмосферска канализациона мрежа; недовољно изграђена мрежа упојних канала и неодржавање навадених система за одвођење атмосферских и подземних вода. Индиректни узроци који доприносе настанку урбаних поплава на територији Града Суботице огледају се кроз: превелику засићеност земљишта водом; висок ниво подземних вода; неодржавање навадених система за одвођење атмосферских и подземних вода и нагле промене климе. Досадашње урбане поплаве су настајале углавном у пролећном и летњем периоду, у време интензивних киша које су прелазиле интензитет од 20 ml/m^2 , када је земљиште већ било натопљено влагом и када је ниво подземних вода висок. Оне су деградирале већ обрађено и засађено земљиште, што је

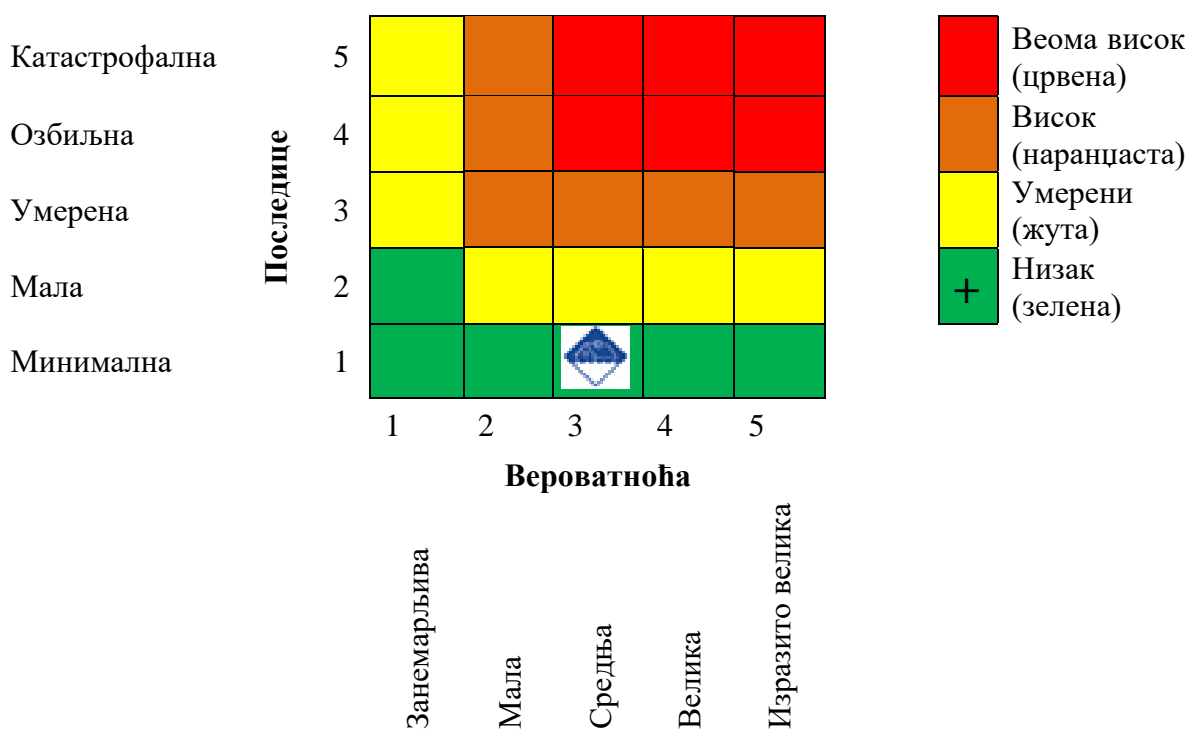

захтевало повлачење воде, оцењивање земљишта и поновну сетву пољопривредних култура; један број насеља је био угрожен, а самим тим и становништво у стамбеним објектима; на појединим саобраћајницама (надвожњаци на Сегединском путу, Београдском путу и код фабрике „Pionir“) дошло је до прекида саобраћаја у трајању од по неколико сати.

По *сценарију највероватнијег нежељеног догађаја*, у пролећном периоду (март, април и мај) услед наглог отопљавања снега на територији Града и дуготрајних интензивних киша, долази до подизања нивоа подземних вода и наглог пораста водостаја у каналима на мелиорационом подручју на територији Града Суботице. Претходно доводи до плављења површина и објеката, угрожавања становништва и сточног фонда, оштећења или прекида саобраћајница, деградације пољопривредног земљишта, присуства опасних материја на поплавленим површинама и у објектима (складишта, апотеке и сл.), загађења воде за пиће на извориштима, стварања услова за појаву епидемије цревних обољења, рушења стамбених и других објеката због утицаја воде, отежаног функционисања хитне медицинске помоћи, комуналних и услужних делатности и отежаног снабдевања становништва храном и водом. Поплава траје од неколико сати (ако настану услед невремена) до неколико дана код плављења-подизања нивоа подземних вода (2-5 дана). До урбаних поплава долази у Бачким Виноградима, Хајдукову, Палићу, Шупљаку, Чантавиру и Бајмоку и у месним заједницама Гат, Кер, Прозивка, Велики Радановац, Пешчара, Зорка, Макова седмица. Услед поплаве није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја – поплаве на територији Града Суботице за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја вршила се на основу стручне процене, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја средња (1 догађај у 2 до 20 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају поплаве $((1+1+1)/3)$ и износи 1. Ниво ризика поплаве за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја је **НИЗАК**, односно **ПРИХВАТЉИВ**, те за њега није рађен третман ризика.

3. Матрица укупног ризика – сценарио највероватнијег нежељеног догађаја

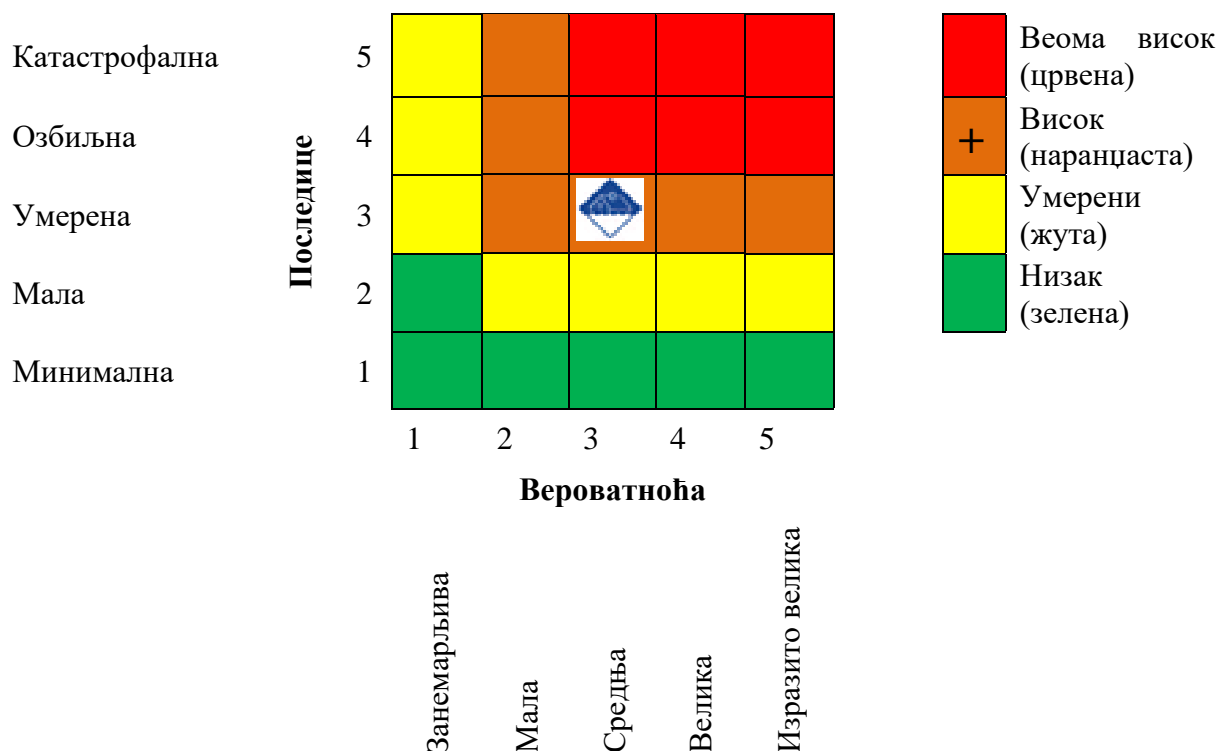

По *сценарију нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама*, у пролећном и периоду раног лета (април, мај и јун), услед енормне количине кише која је пала у кратком временском интервалу на територији Града Суботице, долази до наглог пораста водостаја у каналима на мелиорационом подручју, плављења површина и објеката у Граду Суботици и околним насељима, плављења угрожених подручја у захвату језера Палић и Лудаш, угрожавања становништва и сточног фонда, оштећења или прекида саобраћајница, деградације пољопривредног земљишта, присуства опасних материја на поплавленим површинама и у објектима, могућег загађења воде за пиће на свим извориштима, блокаде саобраћаја на саобраћајницима у граду, рушења стамбених и других објеката због утицаја воде, отежаног функционисања хитних служби, комуналних и услужних делатности, отежаног снабдевања становништва храном и водом, отежаних услова за нормално функционисање здравства, просвете, културе и до економских поремећаја због повезаности економија и тржишта. Поплава траје у просеку 2-3 дана, а последице до две недеље. У амбуланту Дома здравља на Палићу пријављује се око 40 пацијената из насеља Бачки Виногради, Хајдуково, Палић и Шупљак са високом температуром, главобољом, фаригитисом, надражујућим кашљем, анорексијом и боловима у трбуху. Један број пацијената се жалио на успорен рад срца и константну малаксалост. У амбуланти Дома здравља су предузета лабораторијска испитивања крви, мокраће и столице. Осам пацијената тврди да су им се наведени симптоми појавили за време трајања поплаве. Испитивањем воде на локалном изворишту и водовода у Бачким Виноградима и на Палићу, ЗЗЈЗ Суботице бактериолошким налазом идентификовао је присуство бактерије која изазива болест под називом трбушни тифус. На основу испитивања и анализа Дома здравља Суботица и ЗЗЈЗ Суботице, константовано је да је локално извориште воде за пиће са комплетном водоводном инсталацијом жариште

епидемије трбушног тифуса. Дијагноза код заражених грађана се успоставља и потврђује након лабораторијских испитивања, а због замућивања воде на локалним извориштима и каптажама све су чешћи захтеви грађана за дотур исправне воде за пиће. Преко средстава јавног информисања становништво је обавештено о насталој ситуацији и угрожености, предузете су све хигијенско-епидемиолошке мере за заштиту становништва и пружена је здравствена и друга потребна помоћ становништву. Угрожено је сво становништво у плавном подручју, од чега је повређених и оболелих 40, а евакуисаних, расељених - осталих без стана/куће, збринутих и склоњених - 260 лица. По повлачењу воде из поплавлених зона, јаруга и канала предузете су следеће мере и активности: темељно чишћење поплавлених објеката, одвођење и испумпавање заосталих вода, чишћење, дезинфекција и хлорисање водних објеката, микробиолошка контрола исправности хране и воде, укидање забране употребе воде и здравствено и санитарно обезбеђивање угроженог подручја. Услед поплаве дошло је до генерисања епидемије трбушног тифуса.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја – поплаве на територији Града Суботица за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама вршила се на основу стручне процене, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја средња (1 догађај у 2 до 20 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају поплаве $((3+3+3)/3)$ и износи 3. Ниво ризика поплаве за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама је **ВИСОК**, односно **НЕПРИХВАТЉИВ** и за њега је рађен третман ризика.

4. Матрица укупног ризика – сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама

1.5.3. Екстремне временске појаве (снежне мећаве, наноси и поледица, хладни талас)

Из групе опасности екстремних временских појава, на територији Града Суботице посебан значај у смислу вероватноће догађања и могућих последица поштићене вредности имају снежне мећаве, наноси и поледица, хладни талас. Мећава је екстремна временска појава (жестока зимска олуја), у трајању од најмање 3 сата, праћена температуром ваздуха испод 0°C и веома јаким ветром који подиже снег са тла и смањује видљивост на мање од 1 km. Поледица је екстремна временска појава глатке приземне ледене превлаке, углавном транспарентне, која настаје слеђивањем прехлађених капљица кише или росуље при додиру са чврстим предметима и јавља се како на водоравним (укључујући тло) тако и на нагнутим површинама. Снежни нанос је екстремна временска локализована појава снега наталоженог, услед ветра, на препреку или неравнину на тлу. Продори хладног ваздуха са севера и северозапада Европе и Атлантског океана, који у западном Медитерану доводе до развоја циклонске циркулације и адвекције топлог и влажног ваздуха у предњој страни циклona, условљавају велике количине падавина на Балкану и другим подручјима преко којих се креће циклон. Такве метеоролошке услове током зиме карактеришу интензивне снежне падавине које доводе до високог снежног покривача, а уз појаву јаког ветра, условљавају и појаву мећаве и стварање снежних наноса. У зимском периоду, када се изнад Балкана успостави антициклонална временска ситуација долази до појаве екстремно ниских температура. Уколико у таквим метеоролошким условима, преко слоја хладног ваздуха при тлу, наступи адвекција топлог ваздуха са падавинама, кишне капи се, пролазећи кроз хладан ваздух у приземљу, леде при додиру са тлом или предметима на тлу, узрокујући појаву поледице. Просечан годишњи број дана са снежном мећавом на територији Града Суботице је 0,31 док просечан годишњи број дана са поледицом износи 3,82. Било је више појава екстремно ниских температура праћених снегом и поледицом у последњих 20 година на територији Града: зима 2006/2007. године, зима 2012/2013. године, зима 2014/2015 године.

По **сценарију највероватнијег нежељеног догађаја**, у зимском периоду изразито хладно време у дужем периоду мерено у односу на уобичајени временски образац подручја Града доводи до хладног таласа који може бити праћен снежном мећавом, наносима и поледицом. Прогнозиран је и најављен долазак екстремно хладног зимског таласа са подручја Сибира које је захватило читаво подручје централне и источне Европе. Стварају се снежни наноси до 2 m, ледени покривач, завејани су сви прилазни путеви (локални и регионални), а температуре ваздуха су екстремно ниске (-20°C). Опасност захвата читаво подручје Севернобачког управног округа у трајању до 15 дана. Долази до мањих оштећења кровних конструкција објеката услед терета снега, лакшег повређивања мањег броја грађана, док се други број грађана теже повређује услед саобраћајних удеса. Постоји могућност нарушавања функционисања електроснабдевања, водне и канализационе мреже у Граду, као и друге надземне инфраструктуре. Услед снежне мећаве, наноса и поледица, хладног таласа није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја – снежних мећава, наноса и поледица, хладног таласа на територији Града Суботица за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја, вршила се на основу стручне процене, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја средња (1 догађај у 2 до 20 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају снежних мећава, наноса и поледица, хладног таласа $((1+1+2)/3)$ и износи 1,33 односно 1. Ниво ризика екстремне временске појаве за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја је **НИЗАК**, односно **ПРИХВАТЉИВ**, те за њега није рађен третман ризика.

5. Матрица укупног ризика – сценарио највероватнијег нежељеног догађаја

Последице		Вероватноћа					
		1	2	3	4	5	
Катастрофална	5						Веома висок (црвена)
Озбиљна	4						Висок (наранџаста)
Умерена	3						Умерени (жута)
Мала	2						Низак (+) (зелена)
Минимална	1						

Занемарљива   Мала   Средња   Велика   Изразито велика

По сценарију нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама, током зиме 2026/2027 године изразито хладно време у дужем периоду мерено у односу на уобичајени временски образац подручја Града, доводи до хладног таласа који може бити праћен снежном мећавом, наносима и поледицом. Прогнозиран је и најављен долазак екстремно хладног зимског таласа са подручја Сибира који је захватио читаво подручје централне и источне Европе, али долази до неочекиваних екстремних снежних падавина и ниских температура. Стварају се снежни наноси до 3 m, ледени покривач, завејани су сви прилазни путеви (путеви првог реда, локални и регионални), а температуре ваздуха су екстремно ниске (-20°C). Опасност захвата читаво подручје Севернобачког управног округа у трајању до 20 дана. Оштећене су кровне конструкције објеката услед терета снега, а угрожени су сви становници Града. Негативне последице снежне мећаве, наноса, поледице и хладног таласа поштићене вредности којима је захваћена територија Града Суботице могу се разматрати према предвидивим зонама и то: у првој и другој повредивој зони Града Суботице где се налази већина основних школа, средњошколских установа, привредних друштава, Дом здравља, предшколских установа и непокретна културна добра и у трећој повредивој зони Града Суботице где се налазе стамбена насеља и индустријске зоне. У свим зонама до нарушавања функционисања

електроснабдевања, водне и канализационе инсталације у Граду, снабдевања становништва храном. Крајње је отежана здравствена заштита. Услед снежне мећаве, наноса и поледица, хладног таласа није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја – снежних мећава, наноса и поледица, хладног таласа на територији Града Суботица за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама вршила се на основу стручне процене, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја мала (1 догађај у 20 до 100 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају снежних мећава, наноса и поледица, хладног таласа $((2+3+3)/3)$ и износи 2,67 тј. 3. Ниво ризика екстремне временске појаве за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама је **ВИСОК**, односно **НЕПРИХВАТЉИВ** и за њега је рађен третман ризика.

6. Матрица укупног ризика – сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама

Последице		Вероватноћа					
		1	2	3	4	5	
Катастрофална	5						Веома висок (црвена)
Озбиљна	4						Висок (наранџаста)
Умерена	3						Умерени (жута)
Мала	2						Низак (зелена)
Минимална	1						
		Занемарљива	Мала	Средња	Велика	Изразито велика	

1.5.4. Епидемије и пандемије

Под епидемијом заразне болести сматра се пораст обољења од заразне болести неуобичајен по броју случајева, времену, месту и захваћеном становништву. Надзор над заразним болестима, анализу и праћење епидемиолошке ситуације заразних болести на територији управних округа спроводе Центри за превенцију и контролу болести територијално надлежних завода односно института за јавно здравље. Центри за превенцију и контролу болести су хоризонтално повезани у функционалну целину, и интегрално повезани са Центром за превенцију и контролу болести Института за јавно здравље Србије. На основу података Центра за превенцију и контролу болести, ЗЗЈЗ Суботице у периоду од 2013. до 2023. године, на територији Суботице регистровао је 45

епидемија заразних болести, укључујући и пандемију вируса COVID-19. Међу регистрованим епидемијама у десетогодишњем периоду, највећи број чиниле су породичне епидемије тровања храном, са малим бројем оболелих и експонираних особа. У периоду од 2015. до 2021. године, на територији општине Суботица није било ни једне епидемије настале употребом воде. У протеклом периоду, учесталост обољевања од заразних болести, као и врста узрочника који су довели до појаве заразних болести, били су у потпуности у складу са свеукупном епидемиолошком ситуацијом посматраних заразних болести које подлежу обавезном пријављивању у Републици Србији. Регистровање и пријављивање епидемија заразних болести говори у прилог постојања добро дефинисаног и у пракси примењивог система надзора над заразним болестима. Конкретно, сваки пут када имамо агломерацију оболелих у колективу (породица, установа социјалне заштите, предшколска установа, итд.), након спроведеног епидемиолошког испитивања на терену и упознавања са свим чињеницама битним за појаву насталог обољевања, епидемиолози ЗЗЈЗ Суботица пријављују епидемију Институту за јавно здравље Војводине. Опасност од епидемија и пандемија није обрађена претходном Проценом угрожености од елементарних непогода и других несрећа Града Суботице, али је због појаве епидемије вируса COVID-19 у 2020. години и доношења велике штете Граду, идентификована као опасност са могућим последицама по штићене вредности. По Упутству о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања, носиоци организације мера и активности у плановима за поступање у вези са епидемијама – пандемијама, по сопственој методологији су Министарство здравља, Завод за јавно здравље Србије и други надлежни органи.

По *сценарију највероватнијег нежељеног догађаја*, епидемија грипа регистрована је у децембру текуће године на територији Града, а грип је присутан до половине априла наредне године са највећим бројем оболевања у месецу фебруару. Епидемијом је угрожено становништво на територији Града Суботице, нарочито запослени у производним хала „Слободне зоне“ – компанијама у индустријској зони у Суботици. Узрасна дистрибуција оболелих од грипа зависи од типа/подтипа вируса грипа који буде доминирао у популацији, као и од временских прилика (суво и хладно време погодују лакшем преношењу вируса грипа) током сезоне грипа. Због изражене промене антигенског састава и мутације, становништво није стекло колективни имунитет, док су и климатски фактори погодовали ефикасном преношењу вируса грипа. Појава вируса грипа има негативне последице по живот и здравље људи, а најугроженији су најмлађи и најстарији грађани, али и одрасло становништво са хроничним обољењима система и органа. Такође, угрожен је систем функционисања здравствене заштите, предшколске и школске установе, јавне службе, геронтолошки центри, установе социјалне заштите итд. У индустријској зони „Слободна зона“ од грипа се разболело четворо запослених, који су се заразили ван круга Слободне зоне, ван радног времена. Услед епидемије није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја – епидемије на територији Града Суботица за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја, вршила се на основу учесталости догађаја, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја

велика (1 догађај у 1 до 2 године). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају епидемије $((1+1+1)/3)$ и износи 1. Ниво ризика епидемије за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја је **НИЗАК**, односно **ПРИХВАТЉИВ**, те за њега није рађен третман ризика.

7. Матрица укупног ризика – сценарио највероватнијег нежељеног догађаја

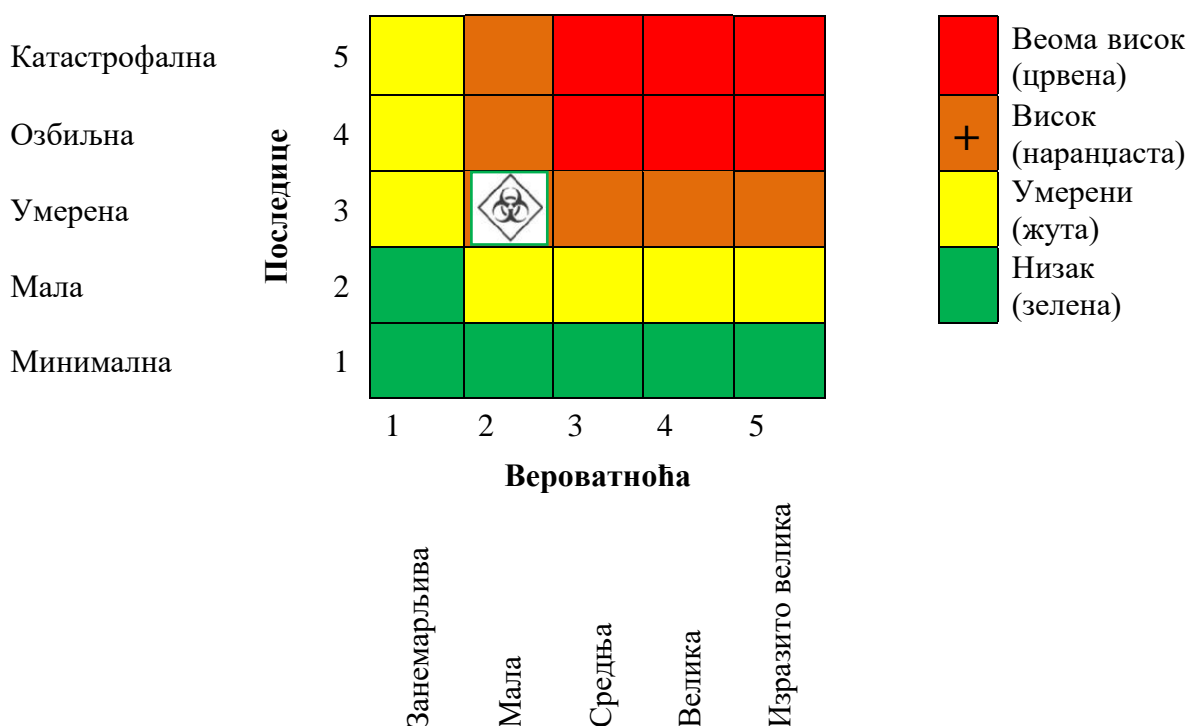
[illegible]

По *сценарију нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама*, пре него што је прешао на људе, овај вирус је највероватније потекао од животиња. Светска здравствена организација (СЗО) је добила информације о избијању епидемије упале плућа непознатог порекла у Кини. Кинеске власти су идентификовале нови коронавирус 7. јануара 2023. године, да би 11. фебруара болест изазвана овим вирусом названа COVID-33 Генерални директор СЗО је прогласио ову епидемију за јавноздравствену претњу од међународног значаја (Public Health Emergency of International Concern). Пандемија корона вируса (CoV) регистрована је у току марта 2023. године и иако је трајање пандемије непредвидиво, могуће је да ће пандемија трајати три године. Пандемијом је угрожена целокупна територија Града Суботице, нарочито запослени у компанијама у индустријској зони у Суботици, деца и студенти у образовним установама и старија популација. Узрасна дистрибуција оболелих од вируса зависи од подтипа корона вируса који буде доминирао у популацији. Најугроженији су најмлађи и најстарији грађани, али и одрасло становништво са хроничним обољењима система и органа. Такође, угрожен је систем функционисања здравствене заштите, предшколске и школске установе, јавне службе, геронтолошки центри, установе социјалне заштите итд. На Грађевинском факултету заражени су: 3 асистента, 15 ванредних професора, 8 доцената, 1 наставник страног језика, 7 редовних професора, 17 запослених из редова ненаставног особља - укупно 51 радник од 57 запослена или 89,4 %. Последице по

економију и екологију огледају се у повезаним трошковима здравственог збрињавања и лечења становништва (трошкови дијагностичких поступака у болницама и у установама примарне здравствене заштите); трошкови болничког лечења; трошковима ванболничког лечења; трошковима изгубљених раних дана због боловања, као и због неге оболелих чланова породице (деце, старих...); трошковима вакцинације; трошковима епидемиолошког надзора; трошковима потрошног материјала и заштитних средстава (маске); затим трошковима насталим због прекида привредних активности; трошковима дезинфекције, дератизације, деконтаминације простора привредних друштава и јавних установа. Услед пандемије није дошло до генерисања других опасности.

Приликом одређивања нивоа ризика, процена вероватноће догађаја – пандемије на територији Града Суботица за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама, вршила се на основу учесталости догађаја, при чему је закључено да је вероватноћа догађаја мала (1 догађај у 20 до 100 година). Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика у случају пандемије $((4+4+1)/3)$ и износи 3. Ниво ризика пандемије за сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама је **ВИСОК**, односно **НЕПРИХВАТЉИВ** и за њега је рађен третман ризика.

8. Матрица укупног ризика – сценарио нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама

2. Посебан циљ 1: Успостављање и оснаживање институционалних основа, механизма и капацитета за управљање ризицима од катастрофа

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 1: Успостављање и оснаживање институционалних основа, механизма и капацитета за управљање ризицима од катастрофа						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Изграђени адекватни кадровски капацитети за израду и спровођење локалних стратешких и оперативних докумената, процедура и пракси у области управљања ризицима од катастрофа у оквиру Градске управе Града Суботице					
1.1.	Полагање стручног испита за добијање лиценце за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања од стране извршиоца за послове одбране и ванредних ситуација у ГУ Суботица ради унапређивања капацитета неопходних за израду планских докумената у области управљања ризицима од катастрофа	Овлашћено правно лице за организовање и спровођење обуке за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Суботици (у даљем тексту: ОВС Суботица)	Начелник ГУ Суботица ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	крај 2024.	Буџет Града 60.000,00 РСД ³

³ Процена потребних финансијских средстава за реализацију активности се искључиво односи на додатне трошкове у односу на постојеће материјалне и кадрове капацитете.

		Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица				
1.2.	Израда плана и програма стручног усавршавања лица ангажованих на пословима ванредних ситуација у складу са циљевима Стратегије стручног усавршавања запослених у јединици локалне самоуправе ради јачања капацитета за унапређење система управљања ризицима од катастрофа на територији Града Суботице	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ОВС Суботица	Секретар Секретаријата за општу управу и заједничке послове, ГУ Суботица Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	прва половина 2024.	Нису потребна додатна средства
1.3.	Спровођење и контрола спровођења плана и програма стручног усавршавања запослених у ГУ Суботица у области управљања ризицима од катастрофа	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ОВС Суботица Овлашћена правна лица Стална конференција градова и општина Србије (у даљем тексту: СКГО)	Секретар Секретаријата за опште послове и заједничку управу Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Континуирано	Нису потребна додатна средства
2.	Мера: Изградња институционалног оквира у складу са националним и међународним стандардима у смислу оснивања посебне организационе јединице за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама у оквиру Градске управе Града Суботице					
2.1.	Израда функционалне анализе и описа послова са препорукама за будућу структуру и организацију надлежне организационе јединице Градске управе која ће имати надлежности за обављање послова	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Начелник ГУ Суботица Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица	Градоначелник Града Суботице (у даљем тексту: Градоначелник) Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	до краја 2023.	Нису потребна додатна средства

	одбране и управљања ризицима од катастрофа (смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама)	ОВС Суботица				
2.1.1.	Определити одвојене позиције за извршавање послова одбране и управљања ризицима од катастрофа	Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
2.2.	Припрема правних аката ради оснивања надлежне организационе јединице Градске управе која ће имати надлежности за обављање послова одбране и управљања ризицима од катастрофа	Начелник ГУ Суботица Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
2.3.	Успостављање надлежне организационе јединице Градске управе која ће имати надлежности за обављање послова одбране и управљања ризицима од катастрофа	Начелник ГУ Суботица	Градско веће	Начелник ГУ Суботица	септембар 2024.	Нису потребна додатна средства
2.4.1.	Попуњавање радних места организационе јединице стручним кадровима	Начелник ГУ Суботица Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Одељење за људске ресурсе, ГУ Суботица	септембар 2024.	Буџет Града Средства која ће бити позната у току спровођења

						активност и
2.5.	Обезбеђивање адекватних просторних и материјалних капацитета за функционисање организационе јединице Градске управе која се бави пословима одбране и управљања ризицима од катастрофа	Секретар Секретаријата за опште послове и заједничку управу	Градоначелник Начелник ГУ Суботица	Секретар Секретаријата за опште послове и заједничку управу	крај 2024.	Буџет Града Средства која ће бити позната у току спровођења активности
3.	Мера: Успостављен систематичан приступ подизању свести руководиоца организационих јединица Градске управе Града Суботице и функционера Града Суботице о управљању ризицима од катастрофа					
3.1.	Израда програма едукације за одборнике Скупштине града, већнике Градског већа и секретаре ГУ Суботица о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама како би сви актери разумели улогу смањења ризика од катастрофа у свим аспектима функционисања јединице локалне самоуправе	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2025.	Нису потребна додатна средства
3.2.	Израда приручника/брошура о систему смањења ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама и улогама свих органа Града и организационих јединица ГУ	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ОВС Суботица	Градоначелник Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства

	Суботица у систему у ПДФ формату који ће бити доступан online					
3.3.	Организовање округлих столова и међусекторских састанака у ГУ Суботица поводом координације и спровођења наложених мера у Плану	ОВС Суботица Секретари ГУ Суботица Начелник ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	два пута годишње	Нису потребна додатна средства
4.	Мера: Обезбеђивање нормативног оквира интегрисаног система управљања ризицима од катастрофа и хармонизација квалитета локалних стратешких и оперативних докумената, планова и програма са националним и међународним оквиром					
4.1.	Ускладити Одлуку о одређивању оспособљених правних лица од значаја за заштиту и спасавање са терминологијом из Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градски штаб за ванредне ситуације	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	до краја 2023.	Нису потребна додатна средства
4.1.1.	Дефинисање задатака свим субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији Града Суботице	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градски штаб за ванредне ситуације	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	до краја 2023.	Нису потребна додатна средства
4.2.	Ускладити Закључак о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите на територији Града Суботице са Правилником о раду повереника и заменика повереника цивилне заштите и критеријумима за њихово именовање	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градски штаб за ванредне ситуације	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	до краја 2024.	Нису потребна додатна средства

4.3.	Израдити и усвојити нови Пословник о раду Градског штаба за ванредне ситуације	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градски штаб за ванредне ситуације	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	до краја 2023.	Нису потребна додатна средства
4.4.	Организовање израде Плана заштите од пожара за Град Суботицу	Градоначелник Овлашћено правно лице за израду главног пројекта заштите од пожара	ОВС Суботица	Градоначелник	до краја 2024.	Буџет Града 500.000,00
4.5.	Редовно периодично ажурирање свих подзаконских аката и планских докумената у складу са важећом нормативном регулативом	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Овлашћено правно лице за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ажурирање подзаконских аката континуирано, а планских докумената сваке треће године	Буџет Града 500.000,00
4.5.1.	Приликом наредних ажурирања Процене ризика од катастрофа идентификовати и друге опасности, у складу са карактеристикама територије и климатским променама	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Овлашћено правно лице за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	приликом ажурирања Процене ризика од катастрофа	Нису потребна додатна средства
4.6.	Израда стандардно оперативних процедура у поступку реаговања у ванредној ситуацији на нивоу ЈЛС у складу са Планом заштите и	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ОВС Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2024.	Нису потребна додатна средства

	спасавања са посебним нагласком на угрожену популацију					
5.	Мера: Осигурати питање родне равноправности и инклузије рањивих група у области управљања ризицима од катастрофа у свим сегментима					
5.1.	Уградити локално знање и информације, узимајући у обзир перспективе, способности и рањивости жена, деце, старијих, особа са инвалидитетом и других угрожених група приликом израде подзаконских и планских аката	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градonaчелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, приликом израде и ажурирања аката	Нису потребна додатна средства
5.2.	Оснажити улогу жена, младих и других рањивих група у изради планских докумената, предлагању превентивних и реактивних мера и активном учествовању у систему смањења ризика од катастрофа	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано	Нису потребна додатна средства
5.3.	Надлежни органи и други субјекти укључени у спровођење мера и активности смањења ризика од катастрофа дужни су да доследно воде рачуна о заштити људских права, родној равноправности, заштити деце, социјално угрожених и других рањивих група становништва	Субјекти смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице	Локални омбудсман	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано	Нису потребна додатна средства
6.	Мера: Интеграција циљева Плана смањења ризика од катастрофа у свим политикама, буџету, плановима развоја и стратешким документима Града Суботице					
6.1.	Уврстити смањење ризика од катастрофа у локалне политике	Градско веће Градonaчелник	Скупштина града	Градonaчелник	континуирано	Нису потребна

	чинећи управљање ризицима од катастрофа локалним приоритетом					додатна средства
6.2.	Укључивање мера и активности препознатих у планским документима из области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама у развојне стратегије и планове града	ГУ Суботица „ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	Скупштина града Градско веће Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуиран о	Нису потребна додатна средства

3. Посебан циљ 2: Креирање савременог јединственог система за јавно узбуњивање и обавештавање

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 2: Креирање савременог јединственог система за јавно узбуњивање и обавештавање						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Довођење постојећег система за јавно узбуњивање на територији Града Суботице у стање ефикасне функционалности					
1.1.	Детаљан преглед и провера стања свих алармних станица (алармних сирена, ормана са електронском опремом за управљање сиреном, интерфејса за телекомуникациону опрему и извора непрекидног напајања) на територији Града Суботице који су део јавног система за узбуњивање уз подношење извештаја о спроведеној анализи	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС у Суботици	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јануар 2024.	Нису потребна додатна средства
1.2.	У случају потребе и могућности, поправка или замена делова система алармних станица које се могу	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице за сервис и поправку	Градоначелник ОВС Суботица Извршилац за послове одбране	Извршилац за послове одбране и ванредних	јун 2024.	Буџет Града Средства која ће

	вратити у стање употребљивости без њиховог укидања		и ванредних ситуација, ГУ Суботица Правно лице и/или стамбена заједница на чијем се предметном комплексу налази сирена	ситуација, ГУ Суботица		бити позната у току спровођења активности
1.3.	Олакшати приступне путеве до локације алармних станица	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Секретари месних заједница Управници стамбених заједница	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јануар 2024.	Буџет Града 2.000,00 РСД
1.4.	Демонтирање и стављање ван функције пнеуматских сирена за узбуњивање типа „Херман“	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градonaчелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	током 2024.	Буџет Града 200.000,00 РСД
1.5.	Редовна провера исправности и функционалности постојећег система за јавно узбуњивање	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС у Суботици Градonaчелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	квартално	Нису потребна додатна средства
1.5.1.	Правовремено обавештавање становништва путем средстава јавног информисања	Медија центар Суботица ОВС Суботица	Помоћник Градonaчелника за област	Извршилац за послове одбране и ванредних	пре сваке провере исправности	Нису потребна

		Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	информисања и послове Кабинета Градоначелника	ситуација, ГУ Суботица		додатна средства
2.	Мера: Пројектовање савременог система за јавно узбуњивање на територији Града Суботице					
2.1.	Организовање израде студије покривености система за јавно узбуњивање за своју територију (акустичку студију)	Градоначелник Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Овлашћено привредно друштво или друго правно лице	Градско веће ОВС Суботица	Градоначелник	јун 2024.	Буџет Града 1.000.000, 00 РСД
2.2.	Израда идејног пројекта система за јавно узбуњивање (израда идејног решења и идејних пројеката за изградњу нових стубова и инсталација за студијом предвиђене алармне станице; израда идејног пројекта за постављање алармних станица на објектима)	Градоначелник Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	Градско веће ОВС Суботица	Градоначелник	децембар 2024.	Буџет Града 1.500.000, 00 РСД
3.	Мера: Изградња и развој модерног система за јавно узбуњивање и обавештавање на територији Града Суботице					
3.1.	Припрема микролокација за монтажу нових и премештање постојећих исправних сирена за узбуњивање	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС Суботица Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	април 2025.	
3.2.	Размештај постојећих исправних сирена на нове локације у складу са пројектном документацијом	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	ОВС Суботица Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних	јун 2025.	Буџет Града

		Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица		ситуација, ГУ Суботица		Средства која ће бити позната при изради идејног пројекта наведеног у активност и 2.2.
3.3.	Набавка и стављање у функцију алармних станица за узбуђивање у складу са пројектом документацијом	Градоначелник Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	ОВС Суботица Градско веће	Градоначелник	новембар 2025.	Буџет Града Средства која ће бити позната при изради идејног пројекта наведеног у активност и 2.2.
3.4.	Набавка и стављање у функцију централног система за укључење и надзор сирена у складу са пројектом документацијом	Градоначелник Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	ОВС Суботица Градско веће	Градоначелник	новембар 2025.	Буџет Града Средства која ће

						бити позната при изради идејног пројекта наведеног у активност и 2.2.
3.5.	Набавка и стављање у функцију управљачког система за даљинско управљање алармним станицама, телекомуникационог система за жично и/или бежично повезивање сирена у складу са пројектном документацијом	Градоначелник Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	ОВС Суботица Градско веће	Градоначелник	новембар 2025.	Буџет Града Средства која ће бити позната при изради идејног пројекта наведеног у активност и 2.2.
3.6.	Увођење постојећих исправних и старих поправљених сирена у централни систем надзора	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	новембар 2025.	Буџет Града Средства која ће бити позната

						при изradi идејног пројекта наведеног у активност и 2.2.
3.7.	Обука запослених у ЈЛС са циљем успостављања система за рано упозорење и најаву опасности	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	новембар 2025.	Нису потребна додатна средства
3.8.	Израда оперативног поступка за узбуњивање становништва	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2025.	Нису потребна додатна средства
3.9.	Провера исправности и функционалности модерног система за јавно узбуњивање	Овлашћено привредно друштво и друго правно лице ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градonaчелник ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2025.	Нису потребна додатна средства
3.9.1.	Правовремено обавештавање становништва путем средстава јавног информисања	Медија центар Суботица ОВС Суботица	Помоћник Градonaчелника за област информисања и	Извршилац за послове одбране и ванредних	пре провере	Нису потребна додатна средства

		Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	послове Кабинета Градоначелника	ситуација, ГУ Суботица		
4.	Мера: Успостављање функционалног ситуационог центра 112					
4.1.	Спровођење процене недостатака у погледу просторних, људских, техничких и технолошких решења и предлагања одговарајућих идејних решења за успостављање функционалног ситуационог центра 112	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ВСЈ Суботица Градоначелник	Сектор за ванредне ситуације	ОВС Суботица	децембар 2024.	Нису потребна додатна средства

4. Посебан циљ 3: Унапређење свеобухватне припремљености субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за реаговање на катастрофе

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 3: Унапређење свеобухватне припремљености субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за реаговање на катастрофе						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Подизање свести и сензибилизација заједнице о важности управљања ризицима од катастрофа и начинима реаговања у катастрофама кроз изградњу отпорности становништва					
1.1.	Организовање и одржавање едукативних радионица и обука за ширу јавност о мерама заштите од земљотреса, урбаних поплава, снежних мећава, наноса и поледице, хладног таласа и епидемија и пандемија	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ЦК Суботица	Градonaчелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	квартално, у току сваке године	Нису потребна додатна средства
1.2.	Организовање и спровођење јавних вежби и тренинга за поступање у ванредним ситуацијама (вежби евакуације, симулационих тренинга за поступање у пожарима, земљотресима итд.)	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица ВСЈ Суботица	Градonaчелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	два пута у току сваке године	Буџет Града, донације Средства која ће бити

		Ватрогасни савез Суботице ЦК Суботица				позната у зависност и од врсте вежби и тренинга
1.3.	Спровођење едукације становништва о управљању ризицима од катастрофа путем e-learning курсева на платформама за online учење	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица ЦК Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Служба за инфроматику, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
1.4.	Спровођење кампање за општу популацију које ће користити најмање 3 посредника са циљем подизања свести грађана о смањењу ризика од катастрофа (у посреднике спадају телевизија – вести, документарци, штампани медији – новине, леци, флајери, интернет – садржај на веб сајтовима града, друштвене мреже, плакати – на таблама за оглашавање, канцеларијама месних заједница итд.)	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица ЦК Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Служба за инфроматику, ГУ Суботица Медија центар Суботица Медији на територији Града Суботице	Помоћник Градоначелника за област информисања и послове Кабинета Градоначелника	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	једном у току године	Буџет Града, пројекти Средства која ће бити позната у зависност и од обима кампање
1.5.	Припремити материјале са упуштвима за реаговање у елементарним и другим непогодама и дистрибуирати грађанима по месним заједницама у online и штампаном облику	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица ЦК Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	септембар 2024.	Буџет Града, пројекти 100.000,00 РСД

		Медија центар Суботица Одсек за месне заједнице, ГУ Суботица				
1.6.	Организовање и одржавање едукативне трибине о психосоцијалној подршци у катастрофама	ЦК Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Стручни сарадници из области психологије	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2024.	Буџет Града, пројекти 20.000,00 РСД
2.	Мера: Унапређење спремности и капацитета субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за одговор и опоравак од негативних ефеката елементарних и других непогода					
2.1.	Одржавање и унапређење спремности субјеката и снага за управљање у ванредним ситуацијама кроз организовање симулационих и командно-симулационих вежби	Градски штаб за ванредне ситуације Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање Јединице цивилне заштите Повереници и заменици повереника цивилне заштите	ОВС Суботица Национални тренинг центар за ванредне ситуације	ОВС Суботица	једном у току сваке године	Нису потребна додатна средства
2.2.	Унапређење знања и вештина стручних лица у ГУ Суботица кроз учешће на националним и међународним вежбама, семинарима и тренинзима	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току сваке године	Буџет Града 150.000,00 РСД
2.3.	Развој капацитета цивилне заштите кроз учешће припадника јединице цивилне заштите опште и	Ватрогасни савез Суботице	Национални тренинг центар за ванредне ситуације	Председник Ватрогасног савеза Суботице	континуирано, у току сваке године	Буџет Града 1.000.000,00 РСД

	специјализоване намене на заједничким обукама и вежбама		Градоначелник Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица			
2.4.	Побољшати материјално-техничке капацитете јединица цивилне заштите за реаговање на ванредне ситуације кроз набавку опреме, алата и других средстава неопходних за спровођење и извршавање задатака цивилне заштите	Ватрогасни савез Суботице Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник ОВС Суботица	Председник Ватрогасног савеза Суботице Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току сваке године	Буџет Града 3.000.000,00 РСД
2.5.	Реконструкција, санација, модернизација и оптимизација просторних капацитета добровољних ватрогасних друштава и ватрогасно-спасилачке јединице Суботица	Ватрогасни савез Суботице Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	септембар 2025.	Буџет Града, МУП Средства која ће бити позната у току спровођења активности и и зависиће

						од обима радова
2.5.1	Разматрање премештања предметног комплекса ватрогасно-спасилачке јединице Суботица на одговарајућу локацију и активирање некадашњег ДВД Палић или формирање одељења професионалне ватрогасно-спасилачке јединице	Градonaчелник Сектор за ванредне ситуације ОВС Суботица „ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и станавање“ Суботица Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Сектор за ванредне ситуације	Градonaчелник Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2024.	Нису потребна додатна средства
2.6.	Развој и модернизација радио система веза кроз набавку опреме са адекватном технологијом за потребе несметане комуникације и функционисање градског штаба за ванредне ситуације у циљу потпуне покривености територије за који је надлежан	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градonaчелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2025.	Буџет Града 400.000,00 РСД
2.7.	Унапредити капацитете за правовремено реаговање ВСЈ Суботица у ванредним ситуацијама кроз набавку опреме за потребе реаговања у ванредним ситуацијама	ВСЈ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градonaчелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуиран о, у току сваке године	Буџет Града 2.000.000, 00 РСД

2.8.	Израда процедура и стандардног обрасца извештавања у току ванредне ситуације како би се обезбедила усклађеност информација	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
2.9.	Одржавање округлог стола/радионице ради дијалога са медијима на тему транспарентног, одговорног и стручног извештавања за време и након ванредне ситуације	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Медија центар Суботица Медији на територији Града Суботице	Помоћник Градоначелника за област информисања и послове Кабинета Градоначелника	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2024.	Нису потребна додатна средства
3.	Мера: Интеграција смањења ризика од катастрофа у формално и неформално образовање					
3.1.	Спровођење едукација о смањењу ризика од катастрофа у предшколским установама, основним и средњим школама	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица ЦК Суботица Секретаријат за друштвене делатности, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Образовне установе на територији Града Суботице	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	квартално, у току сваке године	Нису потребна додатна средства
3.2.	Организовање и спровођење вежби и тренинга за поступање у ванредним ситуацијама у предшколским установама, основним и средњим школама (вежби евакуације,	ОВС Суботица ЗЗЈЗ Суботица ЦК Суботица Секретаријат за друштвене делатности, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	квартално, у току сваке године	Буџет Града, пројекти Средствва ће бити позната у

	симулационих тренинга за поступање у пожарима, земљотресима итд.)	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Образовне установе на територији Града Суботице				току спровођења активности
3.3.	Заједничка кампања подизања јавне свести о смањењу ризика од катастрофа у основним и средњим школама (нпр. месец смањења ризика од катастрофа; расписивање наградних конкурса за основце на теме из области смањења ризика од катастрофа)	ОВС Суботица ЦК Суботица Секретаријат за друштвене делатности, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Медија центар Суботица Медији на територији Града Суботице Образовне установе на територији Града Суботице	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	једном у току сваке године	Буџет Града, пројекти 200.000,00 РСД

5. Посебан циљ 4: Успостављање одрживог система финансирања управљања ризицима од катастрофа

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 4: Успостављање одрживог система финансирања управљања ризицима од катастрофа						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Омогућити адекватност финансијског планирања за све мере предвиђене Планом смањења ризика од катастрофа					
1.1.	Програмским буџетом Града Суботице одредити финансијска средства у складу са потребама система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама Града Суботице	Градоначелник Начелник ГУ Суботица Секретаријат за финансије, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Скупштина града Градско веће	Градоначелник	сваке године	Нису потребна додатна средства
2.	Мера: Успостављање основе за коришћење разноврсних инструмената финансирања система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама Града Суботице					
2.1.	Израда посебног акта о дугорочном финансирању развоја система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	ОВС Суботица Градоначелник Служба за трезор, буџетско планирање и извештавање, ГУ Суботица	Градско веће	Градоначелник	јун 2025.	Нису потребна додатна средства

		Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица				
2.2.	Разматрање оснивања посебних фондова за различите фазе управљања катастрофама (нпр. обнову и опоравак од катастрофе)	ОВС Суботица Градоначелник Начелник ГУ Суботица Служба за трезор, буџетско планирање и извештавање, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градско веће	Градоначелник	септембар 2024.	Нису потребна додатна средства
2.3.	Лобирање финансијске подршке од националних и међународних донатора и заинтересованих страна кроз пројектне и друге активности	Служба за локални економски развој, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Министарство унутрашњих послова ОЦД Међународне организације	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току године	Нису потребна додатна средства
3.	Мера: Креирање неопходних услова за унапређење преноса ризика од елементарних и других непогода					
3.1.	Организовање кампање за промовисање осигурања (домаћинства, комерцијалне и индустријске имовине) од елементарних непогода и других опасности на локалном нивоу	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Медија центар Суботица Медији на територији Града Суботице Осигуравајућа друштва	Помоћник Градоначелника за област информисања и послове Кабинета Градоначелника	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	једном годишње	Буџет Града, јавно-приватна сарадња 150.000,00 РСД

3.2.	Израда анализе стања и могућности осигурања значајне јавне имовине (објеката, средстава и критичне инфраструктуре) на територији Града Суботице	ОВС Суботица Секретаријати ГУ Суботица Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање Осигуравајућа друштва	Градоначелник	Начелник ГУ	јун 2025.	Нису потребна додатна средства
------	---	---	---------------	-------------	-----------	--------------------------------

6. Посебан циљ 5: Унапређење међусекторске сарадње на билатералном и мултилатералном нивоу

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 5: Унапређење међусекторске сарадње на билатералном и мултилатералном нивоу						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Формирање нових и оснаживање постојећих националних партнерстава међу субјектима и снагама смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама					
1.1.	Израда протокола о сарадњи Града Суботице са свим релевантним субјектима и снагама смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	април 2024.	Нису потребна додатна средства
1.2.	Ступање у контакт, упућивање на стручне посете и склапање меморандума о сарадњи са другим градовима Републике Србије које ће водити бољој припремљености за реаговање и опоравак од катастрофа	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Градови партнери	Градоначелник Начелник ГУ ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току године	Буџет Града Средства која ће бити позната при спровођењу активности

1.3.	Стручно усавршавање и размена информацијама кроз учествовање у раду савеза, радних састанака, координационих и других тела свих релевантних актера на градском и покрајинском нивоу, као и у цивилном и приватном сектору	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Државни органи Органи аутономне покрајине и јединица локалних самоуправа ОЦД Привредна друштва и друга правна лица	Градоначелник Начелник ГУ	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано у току године	Буџет Града Средства која ће бити позната при спровођењу активности
1.4.	Одржавање координационих састанака и округлих столова у циљу размене информација, консултација и спровођења мера и активности из планских докумената са субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији Града Суботице	Градоначелник ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	квартално, у току сваке године	Нису потребна додатна средства
1.5.	Развијање институционалних партнерстава са академским установама и истраживачким организацијама у циљу смањења постојећих и спречавање нових ризика	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Академске установе Научно-истраживачке организације	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току године	Буџет Града Средства која ће бити позната при спровођењу активности
1.6.	Развијање институционалних партнерстава са приватним сектором и представницима цивилног друштва у	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних	континуирано, у току године	Буџет Града Средства која ће

	циљу смањења постојећих и спречавање нових ризика	Привредна друштва и друга правна лица ОЦД		ситуација, ГУ Суботица		бити позната при спровођењу активности
1.7.	Оснаживање улоге медија у смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Медија центар Суботица Медији на територији Града Суботице	Помоћник Градоначелника за област информисања и послове Кабинета Градоначелника	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току године	Буџет Града Средства која ће бити позната при спровођењу активности
2.	Мера: Јачање регионалне и међународне сарадње у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама					
2.1.	Склапање и промоција меморандума о сарадњи са градовима на регионалном и светском нивоу, а који ће олакшати размену капацитета, знања, информација и омогућавање хитног реаговања у току и након катастрофа	Градоначелник ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Градови партнери	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуирано, у току године	Нису потребна додатна средства
2.2.	Израда заједничких стандардних поступака одговора у прекограничном подручју за случај природних и других катастрофа	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Надлежне организационе јединице за област управљања ризицима од катастрофа у државним органима држава региона	Градоначелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	април 2025.	Нису потребна додатна средства

7. Посебан циљ 6: Успостављен јединствени информациони систем података релевантних за управљање ризицима од катастрофа

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 6: Успостављен јединствени информациони систем података релевантних за управљање ризицима од катастрофа						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Просторно приказивање опасности и ризика на територији Града Суботице кроз геореференцирано мапирање					
1.1.	Обучавање за мапирање ризика од елементарних и других непогода и ажурирање информација (Google мапе, GIS или други алати и програми)	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица „ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица Служба за информатику, ГУ Суботица Овлашћена правна лица Образовне установе	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2024.	Буџет Града 100.00,00 РСД
1.2.	Израда заједничке геореферентне мапе ризика на територији Града Суботице	ОВС Суботица „ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних	јануар 2025.	Нису потребна додатна средства

		Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Служба за информатику, ГУ Суботица		ситуација, ГУ Суботица		
2.	Мера: Редовно коришћење Система за интегрисано управљање ванредном ситуацијом и ризицима од катастрофа за јединице локалне самоуправе (СИУВС)					
2.1.	Набавка приступне лозинке СИУВС и одређивање стручних лица која приступају СИУВС	Развојно Иновациони систем д.о.о. Београд Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2023.	Нису потребна додатна средства
2.2.	Активно и ажурно уношење података и коришћење СИУВС	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Служба за информатику, ГУ Суботица	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуиран о	Нису потребна додатна средства
2.3.	Информисати грађане Суботице о елементарним и другим непогодима уношењем података на мобилну апликацију СИУВС	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС Суботица Помоћник Градоначелника за област информисања и послове Кабинета Градоначелника	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	континуиран о и по потреби	Нису потребна додатна средства
3.	Мера: Формирање јединствене интерне базе података и дигитализација свих информација неопходних за интегрисано и ефективно управљања ризицима од катастрофа					
3.1.	Израда базе података и успостављање процедуре за уношење података од значаја за	ОВС Суботица Служба за информатику, ГУ Суботица	Начелник ГУ ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних	мај 2024.	Нису потребна

	управљање ризицима од катастрофа	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица		ситуација, ГУ Суботица		додатна средства
3.2.	Израда регистра релевантних институција, органа, организација, привредних друштава и других субјеката који учествују у управљању ризицима од катастрофа	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
3.3.	Израда евиденције о склоништима у власништву Града Суботице и ЈП Склоништа на територији Града Суботице	ОВС Суботица Служба за имовинско-правне послове, стамбена питања и грађевинско земљиште, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник ОВС Суботица Републички штаб за ванредне ситуације	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	децембар 2023.	Нису потребна додатна средства
3.4.	Израда евиденције расположивих материјално-техничких средстава, опреме и технике на нивоу ЈЛС	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
3.5.	Израда евиденције о расположивим капацитетима цивилне заштите на нивоу Града Суботице	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Ватрогасни савез Суботице	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
3.6.	Израда базе података о претходним катастрофама и	ОВС Суботица	ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране	децембар 2023.	Нису потребна

	последицама које су том приликом настале	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица		и ванредних ситуација, ГУ Суботица		додатна средства
3.7.	Успостављање и редовно ажурирање евиденције угрожене популације коју посебно погађају елементарне и друге непогоде (најрањивијих категорија становништва, деца, млади, жене, особе са посебним потребама и старије особе). Податке статистички обрађивати према полу и угроженим рејонима.	Служба за информатику, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Служба за борачко-инвалидску заштиту и друштвену бригу о деци, ГУ Суботица Одсек за општу управу, ГУ Суботица Центар за социјални рад Суботица ЦК Суботица	Градonaчелник ОВС Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2025.	Нису потребна додатна средства

8. Посебан циљ 7: Успостављање функционалног система обнове од елементарних и других непогода уз начело изградње бољег

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 7: Успостављање функционалног система обнове од елементарних и других непогода уз начело изградње бољег						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Успостављање система брзог и тачног утврђивања штете након елементарних и других непогода					
1.1.	Израда Програме обнове за различите секторе који су угрожени од елементарних непогода и других опасности	Секретаријат за привреду, локални економски развој и туризам, ГУ Суботица Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	Градоначелник Начелник ГУ	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2025.	Нису потребна додатна средства

1.2.	Израда и усклађивање процедуре за поступак утврђивања штете како би се унапредио процес процене штете након елементарне и друге непогоде и јединствено примењивао акт о јединственој методологији за процену штете од елементарних и других непогода	Начелник ГУ Суботица Секретаријат за инспекцијско-надзорне послове, ГУ Суботица Секретаријат за привреду, локални економски развој и туризам, ГУ Суботица Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Начелник ГУ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
1.3.	Израда софтверског програма за online регистрацију пријаве штете на територији Града Суботицу коју су претрпели грађани, привредни субјекти и регистрована пољопривредна газдинстава	Служба за информатику, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	јун 2025.	Средства која ће бити позната при спровођењу активности
1.4.	Израда Упутства за прикупљање и складиштење података који се односе на ефекте деловања катастрофа изазваних елементарним и другим непогодама	Служба за општу управу и заједничке послове, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	октобар 2024.	Нису потребна додатна средства
2.	Мера: Унапређени капацитети Градске управе Града Суботице за процену штете, губитака и потреба након елементарне и друге непогоде у складу са националним и међународним стандардима					
2.1.	Оснивање секторских (инфраструктура, привреда...)	Градоначелник Начелник ГУ Суботица	Градско веће	Градоначелник	јун 2024.	Нису потребна

	комисија за процену штете настале током елементарне и друге непогоде					додатна средства
2.1.1.	Доношење Одлуке о именовању Комисије за процену штете на основу Закона о обнови након елементарне и друге непогоде	Градоначелник	Градско веће	Градоначелник	јун 2024.	Нису потребна додатна средства
2.2.	Обучавање проценитеља односно чланова комисије да разумеју и усаглашено спроводе методологију за процену штете након елементарне и друге непогоде	Чланови секторских Комисија за процену штете, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Председници Комисија за процену штете, ГУ Суботица	децембар 2024.	Буџет Града Средства која ће бити позната при спровођењу активности
2.3.	Прецизно дефинисање и расподела одговорности, надлежности и послова у ГУ Суботица у области опоравка након елементарних и других непогода	Начелник ГУ Суботица Секретаријат за инспекцијско-надзорне послове, ГУ Суботица Секретаријат за привреду, локални економски развој и туризам, ГУ Суботица Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Начелник ГУ Суботица	март 2024.	Нису потребна додатна средства
2.3.1.	Ради лакшег остваривања права грађана на помоћ предвидети овлашћено лице ГУ Суботица којем	Начелник ГУ Суботица	Градоначелник	Начелник ГУ Суботица	јун 2025.	Средства која ће бити позната при

	ће грађани подносити све пријаве, захтеве и друге поднеске или тражити информације које се тичу остваривања права и правних интереса прописаних Законом о обнови након елементарне и друге непогоде	Секретаријат за инспекцијско-надзорне послове, ГУ Суботица Секретаријат за привреду, локални економски развој и туризам, ГУ Суботица Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица				спровођењу активности
2.4.	Водити посебне евиденције о свим записницима, поднесцима и предметима за доделу помоћи након елементарне и друге непогоде	Чланови секторских Комисија за процену штете, ГУ Суботица	Начелник ГУ Суботица	Председници Комисија за процену штете, ГУ Суботица	континуиран о	Нису потребна додатна средства

9. Посебан циљ 8: Структурно смањење ризика кроз инвестиције у отпорност

Општи циљ: Развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице кроз свеобухватно спровођење низа институционалних, превентивних, организационих, техничких, финансијских, нормативних, надзорних и едукативних мера и активности						
Посебан циљ 8: Структурно смањење ризика кроз инвестиције у отпорност						
Ред. бр.	Активност	Субјекат одговоран за спровођење активности	Субјекат одговоран за праћење спровођења	Субјекат одговоран за извештавање	Рок за завршетак спровођења активности	Потребна средства
1.	Мера: Управљање ризицима од урбаних поплава кроз одржавање, санацију и изградњу јавне канализационе критичне инфраструктуре која омогућава смањивање штетног дејства унутрашњих вода					
1.1.	Ирада нове концепције прикупљања и одвођења отпадних и атмосферских вода за насеље Суботица и Палић	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај, ГУ Суботица	Скупштина града Градско веће	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица	септембар 2025.	Буџет Града, донацијска средства 70.000.000,00 РСД
1.1.1.	Израда и успостављање мониторинга мерења кишних догађаја над постојећем односно будућем сливном подручју система канализације са истовременим мерењем протока у систему канализационе мреже	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица Секретаријат за комуналне послове, енергетику и	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	јун 2025.	Средства урачуната у укупан износ неопходних средстава наведених у

			саобраћај, ГУ Суботица			активности 1.1.
1.1.2.	Израда математичког модела за постојећи систем канализације и израда разних сценарија који омогућавају предлагање техничког решења као основе за финансијску процену	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај, ГУ Суботица	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	септембар 2025.	Средства урачуната у укупан износ неопходних средстава наведених у активности 1.1.
1.2.	Спровођење планског превентивног одржавање система (чишћење појединих делова канализационе мреже, хитно обнављање дотрајале канализационе мреже)	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај, ГУ Суботица	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	континуиран о сваке године	Буџет Града 10.000.000,00 РСД
1.3.	Континуирано чишћење и одржавање упојних канала за одвођење атмосферских вода	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај, ГУ Суботица	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	континуиран о сваке године	Буџет Града 1.500.000,00 РСД
2.	Мера: Повећање поузданости система јавног водоснабдевања у погледу успостављања функционалних инсталација хидрантске мреже за гашење пожара водом					
2.1.	Израда и редовно ажурирање јединствене евиденције хидрантске инсталације са основним карактеристикама и стањем инсталација хидрантске мреже	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица ВСЈ Суботица	ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица ВСЈ Суботица	јун 2024.	Нису потребна додатна средства

			ситуација, ГУ Суботица			
2.2.	Санација и замена делова неисправне хидрантске опреме и водоводне мреже, као и изградња нове водоводне мреже за потребе затварања постојеће мреже у прстен	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица ОВС Суботица	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	јун 2025.	Буџет Града 20.000.000,00 РСД
2.3.	Редовно контролисање инсталације хидрантске мреже, спољних и унутрашњих хидраната и припадајуће опреме на јавној водоводној мрежи	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	ОВС Суботица	ЈКП “Водовод и канализација” Суботица	квартално	Нису потребна додатна средства
2.4.	Обезбеђивање адекватних бунарских капацитета, односно изградња резервоарског простора и обезбеђивање напајања електричном енергијом за противпожарне потребе у приоритетним приградским насељима	ЈКП „Водовод и канализација” Суботица „Електродистрибуција Суботица“ Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица ОВС Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник ОВС Суботица	ЈКП „Водовод и канализација” Суботица	септембар 2025.	Буџет Града, донације Средства која ће бити позната при дефинисању обима радова
3.	Мера: Санација насипа између III и IV сектора језера Палић					
3.1.	Доношење одлуке и спровођење забране кретања возила по насипу између III и IV сектора језера Палић из безбедносних разлога и спровођење исте у дело	ПУ Суботица Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ДТД „Северна Бачка“	ПУ Суботица	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај	јануар 2024.	Нису потребна додатна средства

		Јавно предузеће „Палић-Лудаш“ Секретаријат за инспекцијско-надзорне послове, ГУ Суботица				
3.2.	Израда пројектне документације за санацију насипа између III и IV сектора језера Палић	ДТД „Северна Бачка“	ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица	ДТД „Северна Бачка“	јун 2024.	Покрајински буџет, ЈВП „Воде Војводине“, Буџет Града 400.000,00 РСД
3.3.	Спровођење неопходних припремних и инфраструктурних радова на санацији насипа на страни III и IV сектора ради спречавања даље деградације објекта	ДТД „Северна Бачка“	ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад Секретаријат за инвестиције и развој, ГУ Суботица	ДТД „Северна Бачка“	јун 2025.	Покрајински буџет, ЈВП „Воде Војводине“, Буџет Града 11.300.000,00 РСД
3.4.	Уклањање зелене вегетације на страни III сектора насипа (сечење дрвећа, жбунастог растиња, шибља, трске итд.)	ДТД „Северна Бачка“	ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад	ДТД „Северна Бачка“	април 2024.	Покрајински буџет, ЈВП „Воде Војводине“, Буџет Града 300.000,00 РСД
4.	Мера: Улагати у природне амортизере како би се унапредиле заштитне функције природних екосистема					

4.1.	Израда студије искористивости кључних услуга екосистема ⁴ у смислу постојећих и потребних зелених заштитних баријера и ветрозаштитних појасева ради управљања ризицима од поплава и снежних мећава и наноса на критичним тачкама у Граду Суботици	ОВС Суботица ЈКП „Водовод и канализација” Суботица ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица Служба за заштиту животне средине и одрживи развој, ГУ Суботица Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	Градоначелник	Извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица	септембар 2024.	Нису потребна додатна средства
4.2.	Зелену инфраструктуру (озелењавање путева, стварање урбаних зелених коридора, замена непромочивих површина) којом се ублажавају кишни отицаји, као и штетни утицаји снежних мећава и наноса, рутински уграђивати у урбанистичке планске документе	„ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица ЈКП „Водовод и канализација” Суботица Служба за заштиту животне средине и одрживи развој, ГУ Суботица	Скупштина града	„ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица	континуирано	Нису потребна додатна средства
4.3.	Уређење и редовно одржавање градских зелених површина	ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај, ГУ Суботица	ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица	континуирано, сваке године	Буџет Града 1.000.000,00 РСД

⁴ У услуге екосистема могу спадати: шуме које штите од снежних мећава, наноса и ветра; дрвеће и зеленило које омогућава зоне натапања; дрвореди поред путева као ветрозаштитни појас; природни преливни канали итд.)

10. Општа документација

Општу документацију, приложену уз План смањења ризика од катастрофа Града Суботице чине следећа документа:

- Пројектни задатак;
- Начин израде Плана смањења ризика од катастрофа;
- Одлука о покретању поступка израде Плана смањења ризика од катастрофа;
- Лиценца носиоца израде Плана смањења ризика од катастрофа.

10.1. Пројектни задатак

За потребе Града Суботице са седиштем на адреси Трг слободе бр. 1, 24000 Суботица, потребно је израдити План смањења ризика од катастрофа у складу са одредбама Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (2018) и на основу Уредбе о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа (2020). Основни циљ израде Плана смањења ризика од катастрофа као локалног стратешког планског документа је утврђивање конкретних превентивних, организационих, финансијских, нормативних, едукативних и других мера и активности које је јединица локалне самоуправе, на основу процене појединих ризика, дужна да предузме у будућем периоду у циљу смањења ризика од катастрофа и ублажавања њихових последица на својој територији.

10.2. Начин израде Плана смањења ризика од катастрофа

Процес израде Плана обухвата:

1. Пре почетка израде Плана смањења ризика од катастрофа, стручно лице за управљање ризицима од катастрофа из ГУ Суботица задужено за израду Плана, на састанку са начелницом ГУ Суботица, извршило је информисање о потреби именовања стручних лица Града Суботице који ће дељењем информација којима располажу омогућити квалитетну израду Плана. Том приликом, за лица које поседују информације од значаја за израду Плана предложени су:
  - Марија Ушумовић Давчик, начелница ГУ Суботица;
  - др Тибор Фазекаш, секретар Секретаријата за инспекцијско-надзорне послове, ГУ Суботица;
  - Александар Витковић, секретар Секретаријата за пољопривреду и заштиту животне средине, ГУ Суботица;
  - Мелинда Нађ Кишереш, секретарка Секретаријата за грађевинарство, ГУ Суботица;
  - Стефан Новаковић, извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица;
  - Александар Ђуричковић, в.д. директора Водопривредног привредног друштва Дунав-Тиса-Дунав „Северна Бачка“ д.о.о. Суботица;
  - Шугар Ђерђ, директор ЈКП „Водовод и канализација” Суботица;
  - Слободан Милошев, директор ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица;

- Огњен Голубовић, директор „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица;
- др Весна Вукмировић, директорка Завода за јавно здравље Суботице;
- Марко Покимица, шеф Одсека за управљање ризиком и цивилну заштиту, Одељење за ванредне ситуације Суботица;
- Дијана Габрић, стручна сарадница за прву помоћ и програм припреме за деловање у несрећама, ЦК Суботица;
- Горан Љубисављевић, командант Ватрогасно-спасилачког батаљона Суботица и
- Јожеф Шиндрић, председник Ватрогасног савеза Суботице.

Одлуком о покретању поступка за израду Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу за период 2023-2025. године број IV-217-15/2023 од 25.07.2023. године, образован је стручно-консултативни тим чији су чланови претходно поменута лица из надлежних органа, служби, предузећа, установа и других организација, одговорни да носиоцу израде Плана доставе све потребне податке. Чланови стручно-консултативног тима заједно са стручним лицем за управљање ризицима од катастрофа из ГУ Суботица као носиоца израде Плана су се кроз комуникацију и консултације укључили у дијалог у вези са анализом постојећег стања у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице.

2. Делење неопходних информација и стручне консултације по питању анализе постојећег стања и простора за побољшање система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, спроводиле су се путем одржавања састанака, вођења телефонских разговора и размене писмене комуникације. Стручно лице за управљање ризицима од катастрофа из ГУ Суботица је консултовало следећа лица, а у вези информација из њихове надлежности рада и области компетенција од значаја за израду Плана:

- Марија Ушумовић Давчик, начелница ГУ Суботица;
- Мелинда Нађ Кишереш, секретарка Секретаријата за грађевинарство ГУ Суботица;
- Гргур Стипић, шеф Службе за пољопривреду и пољопривредно земљиште, ГУ Суботица;
- Стефан Новаковић, извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, ГУ Суботица;
- Изабела Нађ, руководилац Службе за водопривреду, ДТД „Северна Бачка“ Суботица;
- Чаба Санта, извршни директор за Ресор инвестиција и развој, ЈКП „Водовод и канализација“ Суботица;
- Карољ Тертели, руководилац Службе урбанистичког планирања „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица;
- Милан Марјанов, руководилац Службе за управљање путевима „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица;

- др Драгица Ковачевић Берић, начелница Центра за превенцију и контролу болести, ЗЗЈЗ Суботица;
- Марко Покимица, шеф Одсека за управљање ризиком и цивилну заштиту, ОВС Суботица;
- др Синиша Трајковић, секретар ЦК Суботица;
- Дијана Габрић, стручни сарадник за прву помоћ и програм припреме за деловање у несрећама, ЦК Суботица;
- Горан Љубисављевић, командант ватрогасно-спасилачког батаљона Суботица;
- Срђан Бањанин, заменик команданта ватрогасно-спасилачког батаљона Суботица;
- Јожеф Шиндрић, председник Ватрогасног савеза Суботице.

На овај начин се дошло до неопходног мишљења у стручном смислу, о снагама и слабостима сваког субјекта система, као и система у целини. Након *одређивања контекста и анализе постојећег стања*, носилац израде Плана методолошким приступом започео је израду и структуру Плана смањења ризика од катастрофа са *идентификацијом општег циља смањења ризика од катастрофа* за Град Суботицу у наредне три године.

3. У циљу модификовања односно умањивања постојећих ризика и интегрисаног унапређења целокупног система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, носилац израде Плана је за остваривање основног циља најпре *идентификовао осам посебних циљева*, а који су усаглашени са националним и међународним стандардима. За сваки од осам посебних циљева утврђене су мере које је потребно спровести за њихово остваривање. С тим у вези, за сваку меру *дефинисан је одређен број кључних активности* које је потребно спровести са циљем умањења или уклањања ризика који могу угрозити или нанети последице поштићене вредности Града Суботице. Утврђени број активности је, у зависности од области на коју се односи, дефинисан што специфичније односно уопштеније како би се омогућило што боље прилагођавање стварним околностима приликом детаљнијег планирања за потребе њихове реализације. Планом су *утврђени и рокови за реализацију планираних активности*, а у циљу обезбеђивања јасних одредница за детаљно планирање и процесно праћење напретка у реализацији планираних активности, Такође, Планом смањења ризика од катастрофа су *утврђени субјекти одговорни за реализацију одговарајућих активности*. Субјекти наведени као одговорни за спровођење активности су они који имају претежну надлежност у области којом се активност бави, па ће стога бити одговорни за координацију у планирању и реализацији задатака. Додатно, као партнери у реализацији, наведене су и све институције, државни органи, организације, привредна друштва и друга правна лица за које се може очекивати да ће у некој фази реализације бити укључени, било као носиоци активности или као партнери у спровођењу активности. У Плану је дата и *процена потребних финансијских средстава за реализацију активности* која се искључиво односи на додатне трошкове у односу на постојеће материјалне и кадровске капацитете. Процена потребних додатних финансијских средстава превасходно је дата за ниво активности. За одређене пројекте који подржавају шири

обухват реформе и имају дуже трајање, није било могуће дати процену потребних финансијских средстава за њихову реализацију или је та процена дата само оквирно. У случају када за одређене активности нису исказана потребна средства, то подразумева да ће она накнадно бити утврђена. Кроз спровођење наложених мера и активности за сваки идентификовани циљ смањења ризика од катастрофа, планирано је стратешко развијање ефикасног система управљања ризицима од катастрофа и стварање отпорне заједнице заједничким радом свих субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији Града Суботице. Током свих фаза израде Плана, носилац израде је *континуирано користио и интегрисао актуелна научна и стручна сазнања, нормативну регулативу, као и примере добре праксе на националном и међународном нивоу у садржај Плана*. Листа коришћених референци наведена је у наслову бр. 11.

4. По завршетку израде Плана, врши се провера, надзор и критично посматрање целина Плана, како би се идентификовале очекиване или потребне промене параметара и циљева на којима се заснива План. С обзиром да је План смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу за период од 2023. до 2025. године први документ овог типа, и као такав полазни за све наредне, одговорна лица у Граду Суботици надлежна су за континуирано праћење научних и стручних достигнућа, стања на терену и вођење евиденције о измени постојећих и појави нових чинилаца који су од користи за доградњу и ажурирање Плана.

10.3. Одлука о покретању поступка израде Плана смањења ризика од катастрофа

Јединице локалне самоуправе у остваривању права и дужности у питањима заштите и спасавања, преко својих органа израђују и доносе Процену ризика од катастрофа, План смањења ризика од катастрофа и План заштите и спасавања. Начелница Градске управе Града Суботица је за посао израде Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу ангажовала запослено лице у Градској управи Града Суботице које испуњава прописане законске услове за израду плана. Одлуком о покретању поступка за израду Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу број IV-217-15/2023 од 25.07.2023. године покренут је поступак израде.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Град Суботица
Градска управа
Број: IV-217-15/2023
Дана: 25.07.2023. године
24000 Суботица
Трг слободе бр. 1

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) и Уредбом о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа („Службени гласник РС“, бр. 21/2020), Градска управа Града Суботице, коју заступа начелница управе Марија Ушумовић Давчик, дана 19.07.2023. године, доноси следећу:

ОДЛУКУ

О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ЗА ГРАД СУБОТИЦУ

Члан 1.

Покреће се поступак за израду Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу.

Члан 2.

Послове у вези са израдом Плана смањења ризика од катастрофа за Град Суботицу обављаће Маја Сврдлин, сарадница за управљање ризицима од катастрофа у Градској управи Града Суботице која поседује лиценцу Министарства унутрашњих послова за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања број 00600 од 29.05.2020. године.

Члан 3.

За пружање неопходних информација носиоцу израде плана из члана 2. ове Одлуке, формира се стручно-консултативни тим у саставу:

1. **Марија Ушумовић Давчик**, начелница Градске управе Града Суботице, координаторка тима;
2. **Тибор Фазекаш**, секретар секретаријата за инспекцијско-надзорне послове, члан тима;
3. **Александар Витковић**, секретар секретаријата за пољопривреду и заштиту животне средине, члан тима;

4. **Мелинда Нађ Кишереш**, секретарка секретаријата за грађевинарство, члан тима;
5. **Стефан Новаковић**, извршилац за послове одбране и ванредних ситуација, члан тима;
6. **Александар Ђуричковић**, в.д. директора водопривредног предузећа ДТД „Северна Бачка“ Суботица, члан тима;
7. **Шугар Ђерђ**, директор ЈКП „Водовод и Канализација“ Суботица, члан тима;
8. **Слободан Милошев**, директор ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица, члан тима;
9. **Огњен Голубовић**, директор „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица, члан тима;
10. **др Весна Вукмировић**, директорка Завода за јавно здравље Суботице, члан тима;
11. **Марко Покимица**, шеф одсека за управљање ризиком и цивилну заштиту, Одељење за ванредне ситуације Суботица, члан тима;
12. **Дијана Габрић**, стручни сарадник за прву помоћ и програм припреме за деловање у несрећама, Црвени крст Суботица, члан тима;
13. **Горан Љубисављевић**, командант ватрогасно-спасилачког батаљона Суботица, члан тима;
14. **Јожеф Шиндрић**, председник Ватрогасног савеза Суботице, члан тима.

Све задатке у вези координације и обезбеђивања неопходних података за израду Плана смањења ризика од катастрофа организоваће ауторка.

Члан 4.

Именовани из члана 3. ове Одлуке су дужни да се приликом пружања неопходних информација за израду локалног Плана смањења ризика од катастрофа придржавају важеће нормативно-правне регулативе из области смањења ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.

Члан 5.

Лица из члана 2. и члана 3. ове Одлуке који учествују у пружању неопходних података за израду локалног Плана смањења ризика од катастрофа, имају обавезу чувања као пословне тајне података који су на основу закона или општег акта означени одговарајућим степеном тајности.

Члан 6.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

М.С.

Начелница Градске управе Града Суботице

Марија Ушумовић Давчик

10.4. Копија лиценце за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања

**Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА**

ЛИЦЕНЦА

**ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА
И ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА**

Маја, Бранко, Сврдлин
(име, име једног родитеља, презиме)

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

30.04.1994. године Суботица
(датум и место рођења)

Број лиценце
00600

У Београду **29.05.2020. године**
(датум издавања лиценце)

МИНИСТАР
др Небојша Стефановић
(име и презиме)

11. Литература

- Amaratunga, D., Malalgoda, C., Haigh, R., Panda, A., & Rahayu, H. (2018). Sound practices of disaster risk reduction at local level. *Procedia engineering*, 212, 1163-1170. Preuzeto 8. avgusta 2023, sa <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877705818301760>
- Bendimerad, F. (2003, April). Disaster risk reduction and sustainable development. *World Bank Seminar on The Role of Local Governments in Reducing the Risk of Disasters*, 28, 57-75. Preuzeto 8. avgusta 2023, sa <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=721929932392f6b5d9bd4861f615d8554dade5e1>
- Chugh, G. (2020). Land and Disaster Management for SDGs?. In V. K. Malhotra, R. Lalitha, S. Fernando, & P. Nivedita Haran (Eds.), *Disaster Management for 2030 Agenda of the SDG* (pp. 77-91). London: Palgrave Macmillan. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa https://www.researchgate.net/publication/345650460_Land_and_Disaster_Management_for_SDGs
- Coetzee, C., Khoza, S., NemaKonde, L. D., Shoroma, L. B., Wentink, G. W., Nyirenda, M., ... & Van Niekerk, D. (2023). Financing Disaster Risk Reduction: Exploring the Opportunities, Challenges, and Threats Within the Southern African Development Community Region. *International Journal of Disaster Risk Science*, 14, 398-412. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa <https://doi.org/10.1007/s13753-023-00499-6>
- Council of the European Union (2022). *Disaster risk reduction in EU external action*. Brussels: General Secretariat of the Council. Preuzeto 20. jula 2023, sa <https://www.preventionweb.net/publication/disaster-risk-reduction-eu-external-action>
- Crisis Management and DRR Sector (2017). *National Strategy for Disaster Risk Reduction 2030*. Egypt: The Cabinet of Egypt. Preuzeto 25. jula 2023, sa https://www.preventionweb.net/files/57333_egyptiannationalstrategyfordrrengli.pdf
- European Forum for Disaster Risk Reduction (2021). *Roadmap 2021-2030: For a disaster-resilient European and Central Asian region by 2030*. Matosinhos, Portugal: European Forum for Disaster. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa <https://www.preventionweb.net/publication/european-forum-disaster-risk-reduction-roadmap-2021-2030>
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2019). *The Checklist on Law and Disaster Preparedness and Response*. Geneva: The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa https://disasterlaw.ifrc.org/sites/default/files/media/disaster_law/2020-08/DPR_Checklist_Final_EN_Screen.pdf
- Ishiwatari, M., & Surjan, A. (2019). Good enough today is not enough tomorrow: Challenges of increasing investments in disaster risk reduction and climate change adaptation. *Progress in Disaster Science*, 1, 100007.
- Malalgoda, C., Amaratunga, D., & Pathirage, C. (2010). Role of local governments in disaster risk reduction. RICS. *COBRA 2010 - Construction, Building and Real Estate Research Conference of the Royal Institution of Chartered Surveyors* [Conference presentation].

- Dauphine Universite, Paris, France. Preuzeto 9. avgusta 2023, sa https://www.researchgate.net/publication/46212903_Role_of_local_governments_in_disaster_risk_reduction
- Marchezini, V., Horita, F. E. A., Matsuo, P. M., Trajber, R., Trejo-Rangel, M. A., & Olivato, D. (2018). A review of studies on Participatory Early Warning Systems (P-EWS): Pathways to support citizen science initiatives. *Frontiers in Earth Science*, 6(184), 1-18. Preuzeto 5. avgusta 2023, sa <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/feart.2018.00184/full>
- Ministry of Finance, Economic Planning and Development (2020). *Disaster Risk Financing Strategy and Implementation Plan (2019-2024)*. Capital Hill: Ministry of Finance, Economic Planning and Development. Preuzeto 12. avgusta 2023, sa <https://www.preventionweb.net/publication/disaster-risk-financing-and-implementation-plan-2019-2024>
- Nikitina, E., Kotov, V., Lebel, L., Sinh, B. T., & Tsunozaki, E. (2005). *Institutional capacity in natural disaster risk reduction: a comparative analysis of institutions, national policies, and cooperative responses to floods in Asia*. Final report for Asia-Pacific Network for Global Change Research. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa <https://www.apn-gcr.org/wp-content/uploads/2020/09/a4adb6376d59bf80f80999396843c8d8.pdf>
- Palonka, A., & Evidente, B. (2022). *Zaštita od katastrofa za celo stanovništvo: rodno odgovoran i inkluzivan pristup smanjenju rizika od katastrofa (DRR)*. Beč: OEBS. Preuzeto 20. jula 2023, sa <https://www.osce.org/files/f/documents/4/d/519219.pdf>
- Pearce, L. D. R. (2000). *An integrated approach for community hazard, impact, risk and vulnerability analysis: HIRV* [Doctoral dissertation, University of British Columbia]. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa <https://open.library.ubc.ca/soa/cIRcle/collections/ubctheses/831/items/1.0099665>
- Phillips, B., & Jenkins, P. (2010). The roles of faith-based organizations after Hurricane Katrina. In R. P. Kilmer, V. Gil-Rivas, R. G. Tedeschi, & L. G. Calhoun (Eds.), *Helping families and communities recover from disaster: Lessons learned from hurricane Katrina and its aftermath* (pp. 215–238). American Psychological Association. Preuzeto 6. avgusta 2023, sa <https://doi.org/10.1037/12054-009>
- Quezon City Disaster Risk Reduction and Management Council (2020). *Quezon City Disaster Risk Reduction and Management Plan 2021-2027*. Quezon City: Quezon City Government. Preuzeto 25. jula 2023, sa https://quezoncity.gov.ph/wp-content/uploads/2021/10/QCDRRMP-2021-2027_Volume-1-8Sept2021.pdf
- South East Europe Urban Resilience Building Action Network (2019). *Program smanjenja rizika od katastrofa u slivu Zapadne Morave: 2019 – 2021*. UNDP & European Union Humanitarian Aid & Civil Protection. Preuzeto 15. jula 2023, sa <http://seeurban.net/wp-content/uploads/library/Serbia/Program-smanjenja-rizika-od-katastrofa-u-slivu-Zapadne-Morave.pdf>
- Šakić Trogrlić, R., van den Homberg, M., Budimir, M., McQuistan, C., Sneddon, A., & Golding, B. (2022). Early warning systems and their role in disaster risk reduction. In Golding, B. (Ed.), *Towards the “Perfect” Weather Warning: Bridging Disciplinary*

- Gaps through Partnership and Communication* (pp. 11-46). Cham: Springer International Publishing. Preuzeto 1. avgusta 2023, sa https://www.researchgate.net/publication/361501462_Early_Warning_Systems_and_Their_Role_in_Disaster_Risk_Reduction
- Ujedinjene nacije (2009). *2009 UNISDR Terminologija: Smanjenje rizika od katastrofa*. Ženeva: UNISDR. Preuzeto 2. avgusta 2023, sa https://issuu.com/unitednations_bih/docs/bs_-_medunarodna_strategija_zsman
- UNDRR (2016). *Report of the open-ended intergovernmental expert working group on indicators and terminology relating to disaster risk reduction*. New York: United Nations. Preuzeto 9. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/report-open-ended-intergovernmental-expert-working-group-indicators-and-terminology>
- UNDDR (2017a). *How to make cities more resilient: A handbook for local government leaders*. Geneva: United Nations Office for Disaster Risk Reduction. Preuzeto 4. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017>
- UNDRR (2017b). *Obrazac za ocenjivanje otpornosti gradova na katastrofe: Detaljna procena po nivoima*. Kancelarija Ujedinjenih nacija za smanjenje rizika od katastrofa. Preuzeto 10. jula 2023, sa https://mcr2030.undrr.org/sites/default/files/2021-08/UNDRR_Disaster%20resilience%20scorecard%20for%20cities_Detailed_Serbian_Mar2021.pdf
- UNISDR (2015). *Global assessment report on disaster risk reduction. Making development sustainable: the future of disaster risk management*. Geneva: United Nations Office for Disaster Risk Reduction (UNISDR). Preuzeto 8. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/global-assessment-report-disaster-risk-reduction-2015>
- UNISDR (2017). *How to Make Cities More Resilient - A Handbook for Mayors and Local Government Leaders*. Geneva, Switzerland: United Nations Office for Disaster Risk Reduction. Preuzeto 9. avgusta 2023, sa <https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017>
- United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (2018). *Disaster Risk Financing: Opportunities for Regional Cooperation in Asia and the Pacific*. Bangkok: United Nations Publication. Preuzeto 10. avgusta 2023, sa <https://www.unescap.org/sites/default/d8files/knowledge-products/Disaster%20Risk%20Financing%20Opportunities%20for%20Regional%20Cooperation%20in%20Asia%20and%20the%20Pacific.pdf>
- Vratonjic, M. (2012). Služba 112 - unapređeni sveobuhvatni odgovor u hitnim i kritičnim situacijama. *TELEKOMUNIKACIJE*. Preuzeto 11. avgusta 2023, sa http://www.telekomunikacije.rs/arhiva_brojeva/deveti_broj/mladen_vratonjic:_sludjba_112_-_unaprezeni_sveobuhvatni_odgovor_u_hitnim_i_kriticnim_situacijama.418.html
- Vukmirović, T. (2011). *Rano upozoravanje od poplava u Srbiji*. [Završni rad, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka]. Preuzeto 8. avgusta 2023, sa

<http://www.meteologos.rs/wp-content/uploads/2017/06/RANO-UPOZORAVANJE-OD-POPLAVA-U-SRBIJI.pdf>

Warfield, C. (2008). *The disaster management cycle*. Preuzeto 8. avgusta 2023m sa: http://www.gdrc.org/uem/disasters/1-dm_cycle.html

***

Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (бр. 87/2018). Београд: Службени гласник.

Правилник о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара (бр. 3/2018). Београд: Службени гласник.

Републички сеизмолошки завод (n.d.). *Сеизмолошке станице*. Преузето 10. августа 2023, са <https://www.seismo.gov.rs/Seizmoloske%20stanice.htm>

Уредба о садржају и начину израде Плана смањења ризика од катастрофа (бр. 21/2020). Београд: Службени гласник.

Црвени крст Суботица (2023). *Извештај о раду за 2022. годину*. Суботица: Црвени крст Суботица. <http://www.suredcross.org.rs/dokumenta/>